

A.3703.

~~4897~~

Siioni
Teejuhataja.

Räsiraamat

koolis, kodus ja waimuliku talituste
juures tarwitada.

Piltidega.

Turjewis.

Pääladu Hermann'i suur-raamatukaupluses.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 5 мая 1904 года.

Германн'и трүүфикоја трүүф, Зурjewiſ.

Siooni

Teepuhataja.

Räsiraamat

koolis, kodus ja waimuliku talituste juures
tarwitada.

Piltidega.

Jurjewis.

Pääladu Hermann'i suur-raamatukaupluses.

Rahva kooliõpetajate ja teiste poolt sooviti mitmel korral waimuliku talituste jaoks korralist ja ajakohast „Käsiraamatut,“ toime panna, sest et endised, keda meie kirjanduses mitu olemas, selle ameti talituse juures kõigiti kohased ei ole. Mõnedes on kõned ja palwed liig pikad ehk lühikesed, nii et neid talituse jaoks uueste imber peab kirjutama, ja suurem osa nendest on wanaaegsetest kirjadest kokku segatud, millel meie päwil enam edu ega elu jõudu ei ole.

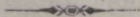
Sumala abiga, asjatundjate märkust mööda, sai siis nüüd „Siioni Teejuhataja“ uutest, algupäralistest kõnedest, palwetest ja suurema jao lauludest kokku pandud ja loodame, et ta asja ja ajakohane saab olema. „Käsiraamatu“ sees seisawad ka „Inimese südame lugu õnnistuse tee peal,“ „Nädala päewade palwed ja laulud“ ja „Suurte pühade palwed ja laulud,“ mis iga ristiniimesele tarwilised ja armsad lugeda on.

Mine siis Sumala nimel „Siioni Teejuhataja“ ja juhata palju hingesid Issanda juurde!

Raamatu wäljaandja.

Raamatu sisu jaod :

	Lehekülg.
I. Kristiinimese südame lugu õnnistuse tee peal	1— 26
II. Rädala palwed ja laulud	27— 67
III. Suurte pühade palwed ja laulud	68—122
IV. Käsi raamat, waimuliku talituste jaoks	123—237
V. Viisa laulud, wälja walimiseks	238—288

Kirjafunnistus.

Tõest, tõest mina ütlen teile: Mis teie
iaal Isalt palute minu nimel, seda annab
teile.

Joan. 16, 23—24.

Jisu-kord.

I.

Kristiinimese südamelugu õnnistuse tee peal.

	Lehekülg.
Batu õõ, lauludega	1
Batust pöörmine	5
Taewa rõõm ja rahu, lauluga	10
Hommitu palwe, lauludega	15
Õhtu palwe, lauludega	20

II.

Nädala palwed ja laulud.

Pühapäewa hommitul	27
Pühapäewa õhtul	29
Esmaspäewa hommitul	32
Esmaspäewa õhtul	35
Teispäewa hommitul	38
Teispäewa õhtul	40
Reednädala hommitul	43
Reednädala õhtul	46
Neljapäewa hommitul	49
Neljapäewa õhtul	52
Reedi hommitul	55
Reedi õhtul	58
Laupäewa hommitul	61
Laupäewa õhtul	63

III.

Suurte pühade palwed ja laulud.

1. Jõulu pühal	68
2. Jõulu pühal	71
Uuel aastal	74
Kolmekuninga päewal	77
Palwepäewal	80
Palmipuude pühal	85
Suurel Neljapäewal	88
Suurel Reedil	93

Kristuse risti all	96
1. Ülestõusmise pühal	99
2. Ülestõusmise pühal	103
Taevaminemise pühal	107
1. Nelipühil	109
2. Nelipühil	112
Jaani päeval	116
Lutheruse õigeusu ülesvõtmise pühal	120

IV.

Käfiraaamat

waimuliku talituste jaoks.

Lapse ristimine	124
Häda-ristimine	132
Kooli aja alustusel	133
Kooli aja lõpetusel	137
Leerilapse armulaud	142

Pulma ajal.

Laulatusele minnes	145
------------------------------	-----

Altari ees.

Enne laulatamist	148
Pärast laulatamist	149
Tanu pähe panemisel	150

Söögi-salmid.

Enne söömist	154
Pärast söömist	156
Sündimise päeval	158
Keisri ja kroonu pühal	161
Rekrudi saatmisel	164
Uue maja õnnistamisel	168
Hõbepulma ajal	172
Haige juures	176

Surru kirstu panemisel.

Lapse juures, kes alles sündinud	179
Lapse kirstu panemisel	183
Noore inimese kirstu panemisel	187
Wana mehe kirstu panemisel	192
Naise kirstu panemisel	195
Kirstu panemisel, kes õnnetult surnud	200

Surnu kodust saatmisel.

Lapse saatmisel	203
Noore inimese saatmisel	207
Wana inimese saatmisel	212
Surnu saatmisel, üleüldise	218
Surnu matmine	223
I. Haua kõne	228
II. Haua kõne	234

V.

Risa laulud

välja valimiseks.

Lapse ristimisel	239
Pärast ristimist	242
Armulaual	244
Vanalt tulles	245
Pulma ajal	250
Surnu kiristu panemisel	254
Surnu saatmisel	260
Surnu matmisel	267
Haua juures	274
Salmid haua ääres ehk risti peale	282

I.

Kristiinimese südame lugu õnnis- tuse tee peal.

Batu öö.

Wiisil: Oh waga Sumal tes.

Maailm ei hooli sest,
Et südant puhastaks
Neist patu kombedest,
Mis temast armastaks.
Ta arwab ennast teel
Ju puhta olewat
Kui silma kirjaks weel
Ta teenib Jumalat.

Kui armu laual ta
Saab korra pärast käinud,
Siis arwab sellega
Ju hinge õndsaks teinud —
Ta kombe orjus, töö
On kaunid enesest,
Kuid pime patu öö
Ei lahku südamest.

Siis kiitleb tema weel:
 Ma olen puhas, waga
 Mis mulle tarwis weel?
 Ei mõista tema aga
 Et uuest' sündima
 Siin ilmas peab ta,
 Sest ärta ülesse
 Oh ristiniime!

Ärta üles kes sa^m magad^a ja
 tõuse üles surrust, siis wõtab
 Kristus sind walgustada! Amen.

Iga inimene magab loomulikult patu öö
 fees surma und. Ristimises sai küll lapsukene
 wee ja waimu läbi päris patust puhtaks pestud,
 aga langes oma mõtete, sõnade ja tegudega uuesti
 jälle patu sisse ja lahkus Jumala armust kau-
 gele ära. Maailma mured, auu, rikkus ja pahad
 himud lämmatasid selle waimu seemne ära, ja
 see seeme kukkus ohakate jekka, mis waimulik
 külwaja tema südamel põllu peale wiskas.
 Tema muretsseb paljalt maapealse õnne ja hea
 põlwe eest, on nime poolest ristiniimene, käib
 ühes teistega ristifoguduse kirikus ja armu-
 laual, on truu oma wälimise usutunnistusele,
 teeb filmakirjaks wahel ka häid tegusi ja loodab
 selle läbi taewa riiki pärida ja Jumala juurde
 saada.

Ei mu armas risti wend ja öde! Jeda-
wiisi ei saa meie mitte taewa riiki, ega oma
Jumala juurde! Jumal nõuab meie käest enam
kui kombeid ja tegusi tema ütleb meile:
„Seesinane rahwas tuleb mu ligi
oma suuga ja auustab mind oma
mõttadega, aga nende süda on kau-
gel minust ära! Südameid nõuab
meie käest Issand, südameid! „Mu poeg,
mu tütar,“ ütleb tema „anna oma
süda minule!“ Kes suuga ja mõttadega
Jumalat auustab, külma südamega usu kombede
järele käib ja selle maailma liha himude järele
elab, on elawalt surnud. „Nende Jumal on
nende kõht, nende auu on nende häbi sees,“
ütleb Apostel ja nimetab neid Kristuse risti
waenlasteks. Meie peame, paraku, tunnistama,
et suurem jagu ristirahwast weel alles selle
pimeda patu öö ja surma une sees magawad,
ehk küll Issand neile püha kirja ja armu õpe-
tajate läbi alati hüüab: „Tõuse üles kes
saa magad ja ärka üles surnust, siis
wõtab Kristus sind walgustada!
ehk ta neid küll kutsub: Tulge Jumala ligi,
siis tuleb tema teie ligi; kes minu juurde tuleb
teda ei taha mina mitte ära lükata. „Ma
laotan oma käed wälja kõige see päewa selle
tangekaelse rahwa poole,“ kaebab ta prohwetii suu
läbi, aga see rahwas ei näe ega kuule seda, tema

magab sügawa pimedada patu une sees, tema on elawalt surnud! Aga, armsad risti wennad ja õed, katsume omad südamed läbi ja paneme tähele, mis sugune on see tõsine elutee, mis meid Jumala juurde wiib ja meid elawast surmaunest üles äratab.

Jeesus ütles Juudarahwa ülemale ja Wari-seeri Nikotemusele: Kui keegi ei sünni ülewelt, siis ei wõi tema Jumala riiki mitte näha. Mis lihast sündinud see on liha ja mis waimust sündinud see on Waim. Ara pane imeks, et ma sulle seda olen ütelnud: Teie peate ü l e = w a l t sündima! Joh. 3, 3—7.

Juudarahwa õpetaja ei saanud sellest weel aru, nagu kõik need hinged, kes pimedada patu õõ sees magawad, kuidas inimene waimust wõib uueste sündida, tema uskus, et peale lihaliku inimese midagi muud enam olemas ei ole ja et lihalik inimene küllalt wõib Jumala juurde saada ja taewa riiki pärida. Nüüd alles kuuleb ta Jeesuse käest, et liha ei tõlba kuhugi ja koguni uus inime ne peab meie sees sündima, kes Jumala riiki wastu wõetakse. Aga kuidawiisi sünnib see uus inimene meie südames? Seda tahame Issanda abiga eespool pikemalt tähele panna.

Wimetat patu õõd, kelle sees lihalik inimene magab, wõib üksi Issanda püha Waim walgustada, ja seda teeb tema elus iga inimese juures, kas püha kirja lugedes, jutlust ja palwet kuul-

des, esimest korda armulaule minnes ehk mõnel muul viisil. Kui siis Issanda walguis meie pimedada patu õõ sisse paistab, siis tuleb inimesele patu tundmine, patu kahtsemine ja patust pöörmine. Patu kahtseja puhastab oma südant Jeesuse ihu ja were läbi ja südames ärkab uus inimene elama, keda inimene üksi omas hinges tunda aga mitte näha ega mõista ei wõi. „Tuul puhub kuhu tema tahab ja sina kuuled tema healt, aga sa ei tea mitte kust ta tuleb ehk kuhu ta läheb, nõnda on iga üks, kes uueste on sündinud.“ Joh. 3, 8.

See uus inimene elab Jumalaga ühenduses; on osakene Jumalikust elu waimust, elab meie sees ja lähed, meiega ühentatud, Jumala juure jälle tagasi. Waim teeb elawaks; liha ei kõlba kuhugi! Mõista seda dieti, armas ristiwend ja õde!

Patust pöörmine.

Jumala kutsumised ja äratamised, tema waimu tõmbused käiwad nagu õnnistuse pilwed üle kõige maailma. Prohwet Naatan tuli Daaweti juure, kelle süda suure rikkuse, auu ja liha lustis surnud oli ja wõõra mehe naise Batshebaga raskest pattu oli teinud, ja jutustas temale lihtsa loo-

keese waese mehe u t e t a l l e s t ; sellesama wäikse näituse järele paistis Daaweti pimedada patu ööfisse püha waimu walguš. Tema nägi ja tundis oma patud, kahetšes neid südamest ja kışendas Iſſanda poole :

„Sumal, ole mulle armuline oma helduse pärast, kustuta mu üleastmised, oma rohke halastuse pärast ! Beše mind hästi mu ülekohtušt ja puhasta mind mu pattudest ! Sešt ma tunnen oma üleastumisi, mu ülekožuš on mu ees alati. Sinu, sinu wastu olen ma pattu teinud, ja seda miš ju filmade ees paha olen ma teinud, seepärast oled ja õige kui ja räägid, ja oled puhas, kui ja kohut mõištad ! Pane omad filmad mu pattude eest warjule ja kustuta ära mu ülekožuš ! Oo mulle Sumal üks puhas süda ja uuenda minu sees kindlat waimu ! Ära heida mind mitte ära oma eest ja ära wõta oma püha Waimu minult mitte ära ! Oh Iſraeli Sumal, mu õnništuse Sumal, peasta mind ära were süüšt, siis laulab mu keel rõõmſaste sinu õigusest !“ Jeesuš nägi Peetrust kalu püüdmas ja ütles temale : Tule ja käi minu järele ! Pime kerjaja tee ääres kuulis Jeesušt ainult mööda minemat ja kışendas kohe : Jeesuš Daaweti poeg heida armu minu peale ! Sakeuš tahtis puu otsast kaugelst Jeesušt näha, aga Jeesuš kutsus teda : Sakeuš, tule uſinaste maha, täna pean ma sinu kotta jääma ! Pau-luš läks kurja mõttega ristifogaduši taga kiusama

aga häkitselt paistis tema ümber Jumala walguš, nii et ta maha langes ja kõige kangemaks Jumala tunnistajaks ja Jeesuse jüngriks sai. Nõnda on Jumal algmisest meie päewadeni inimeste südamed kutsunud, kogunud ja walgušt nende pimedada patu öö siise paista lastnud, nõnda teeb ta seda praegu weel ja kuni maailma otsani. Dase siis oh hing! seda püha walgušt oma pimedada öö siise paista, täna, kui sina tema healt kuuled, ära tee oma südant mitte kõwaks!

Kui Jumal sind kutsub, ja sina tema healt kuuled ning kui tema püha walguš sinu pimedada patu ööd walguštab, siis hakad sina oma patu häda täiesti tundma. Sinu süda ei ole enam rahul, haledus ja suur hirm ning ahastus täidawad teda. Sina langed siis põlwili salajas paigas, kirikus ehk palwe-majas ja kisedad Daa-wetiga: Jumal ole mulle armuline oma helduse pärast, kustuta mu üleastmised oma rohke halastuse pärast! Sinu süda sulab, hing tahab nõr-keeda, aga sa kisedad ühte järgi: „Nagu hirm kisedab wee ojade järele, nõnda kisedab mu hing sinu järele, mu hingel on jänu Jumala järele, elawa Jumala järele, millal tulen ma sinna, kus ma su pale ette saan!“

Sina tunned nüüd, et sa Jumalat paluda mõistad, püha Waini paneb ise palwe sõnad sinu juhu, sulle tulewad kõik su patud meele ja sa kaebad enese peale, oma Jumalale üteldes: Su-

mal, ja andsid mulle elu, ihu ja hinge et ma wagasti ja puhtasti pidin elama jessinatšes maailmas!

Kas ma olin sind üle kõige ja oma ligimeest kui iseennast armastanud? Kas ma ei ole mitte vihane olnud Jumala ja inimeste vastu, kui minu tühišed soovid mitte alati täide ei läinud? Kas ma ei ole mitte waletanud, petnud ja warastanud ehk ligimese omadust õiguse nimel enesele kiskunud? Kas ma ei ole himustanud ligimese wara enesele wõtta ja selle üle kade olnud, kelle käsi hästi käib? Kas ma ei ole oma pettuse ja walega kellegile haiget teinud ja oma usaldust kurjasti tarwitanud? Kas ma ei ole kellegi peale ränka koormat rõhunud ja tööliste palka finni pidanud? Kas olen ma sõnakuulelik ja truu teener olnud ja oma kohused kõigis asjus täitnud? Kas olen ma waestele andeid jaganud, ja kui ma seda tegin, kas ei tahtnud mina sellega iseennast maailma filmis paista laste? Kas ei ole mina oma Jumalat orjanud paljalt kombe pärast, et teised mind ristiinimeseks, auusaks ja heaks, waest weel teistest paremaks ja ülemaks peaks?

Oh Jumal! mina olen kõigis kõige suurem süüdlane, mina olen kõigist su krahudest üle astunud! Sa oled puhas kui sa karistad, sa oled õige kui sa kohut mõistad!

Kui sa Jumalale nõnda oma patu häda

kaebad, siis tuleb sulle meelde Õnnistegija kibe kannatus ja surma valu, nüüd alles tunned sina täiesti selle valu suuruft, nüüd tulewad sinule meelde need sõnad mis ta risti puu peal rääkis ja tema hale surma kuju seisab sinu filmade ees. Sina tunned nüüd esimest korda patu valu suuruft omas südames, aga mis pidi helde Jeesus tundma, kui kõik maailma patud oma koormaga tema peale tulivad!

Patust pöörmise palvest saad sina kergitust, sina kuuled nagu kaugelt Jumala häält: „Jehoowa, Jehoowa, üks halastaja ja armuline Jumal, kes kõik su ülekohtu kinniatab, kes ära parandab kõik su wigadused!“ Büha prohvet kuulutab sulle: „Kui teie patud oleksid veri punased siisgi peavad nad walge willa sarnaseks saama.“ Sinu süda saab imelikult muudetud, aga raske koorm seisab ikka weel sinu südame peal. See on see koorm, see on see rahutu waew, kellega sind Jeesus enese juurde kutsus, kui ta ütles: „Tulge minu juurde kõik kes teie waewatud ja koormatud olete, mina tahan teile hingamist saata!“ Kes selle koormaga tema armulauale ei tule, kes ei usu, et tema selle koorma Jeesuse were õiguse wastu ümber wõib wahetada, see ei wõi sealt mitte rahu ega õnnistust leida.

Kui sina, armas hing, nõnda wiisi oled nutuorust läbi käinud ja raske patu koormaga

Kristuse risti alla, Jeesanda armu lauale tuled, ja hinge karjane sulle need sõnad ütleb:

„Mina kuulutan sulle Jumala armu ja pattude andeksandmist,“ kui sina wärisedes Kristuse ihu ja werd vastu wõtad, siis sadab sinu patu koorm südamel pealt selle risti alla maha, sinu hinges ärkab uus inimene elule, taewa rõõm ja rahu täidawad sinu südant, sina tunned selle uue inimese sündimist ja teretad teda üteldes: „Minu Jeesand ja minu Jumal!“

Seejama „Uus inimene“ jääb nüüd sinu sisse elama ja ühendab ennast sinu ihuga, seejama uus inimene wõitleb sinuga kõige patu ja kurja kiusatuste vastu ja see uus inimene saab ka taewariiki pärima, kui mullane teha põrmuks pudeneb, kust ta oli wõetud. Siha ja weri ei wõi mitte Jumala riiki pärida, nagu seda Jeesus Kristus ise selgeste seletab. Kelle südames see uus inimene ei ole sündinud, sellel ei ole osa Jumala laste auu ilmumise päewal, see on juba maapeal elawalt surnud. Tulge Jumala ligi, siis tuleb tema teie ligi, kes otsib ja palub, see saab, ja kes koputab, sellele tehakse lahti.

Taewa rõõm ja rahu.

Õndsad on need rahundudjad, sest nemad peawad maad pärima. Õndsad on need, kes puhtad südamest, sest nemad peawad Jumalat nägema! Amen.

Kui inimene Jumala armu läbi uue sündimise osaliseks on saanud, siis tunneb ta ennast ihu ja hinge poolest tõeste uue olevat. Tema vihkab pattu ja palub ning kiidab ja tänab alati oma Jumalat, kes teda oma püha Vaimu läbi on pühitsenud ja elutee peal edasi saadab. Tema püüab Jumala meelepärast elada, kahetseb filmameega oma patud ja loodab Kristuse lunastamise õiguse peale. Tema on hoopis uueks saanud ja tunnistab Paulusega:

„Mina elan, aga ei mitte enam mina, vaid Kristus elab minu sees.“

Taewalik õnnis rõõm ja püha rahu täidavad tema hinge ja selle õndsja rõõmu ja rahu vastu tulevad maailm ja tema rikkus, ilu ja auu pühkimeks arvata. Päike paistab temale palju selgemine, kullased tähed ja kuu taewalael tuletavad temale tulewast kodumaad igal ajal meele, tema elu on seal ülewel oma igawese Isa ja Jumala juures. Selge sinine taewas, kollane loit ja eha kõnelewad temale tulewa ilma auust ja ilust ja iga linnukene oksa peal laulab ühes temaga Loojale tänu ja kiituse laulu:

„Ma tahan Jehoowat kiita igal ajal, alati olgu tema kiitus minu suus! Tehke Jehoowat juureks minuga, tõstke tema nime ühtlasi kõrgeks! Ma olen Jehoowat nõudnud, ta on mulle

koostnud ja mind kõigest sest ära peastnud mis ma kartsin. Muustage teda, kiitke tema nime ikka ja igaveste!"

Nõnda ja palju enam räägib armu saanud hing, nõnda räägib uus inimene tema südames. Seda kõnet kuuleb waest ükski Jumal, aga rääkija ise tunneb püha rõõmu ja rahu oma südames. See õnnis tundmine ei seis mitte alati maailma töö ja talituse juures, need magusad ja õndsad filmapilgud asuvad hingesse palwe ja pisarate järele, nagu päike wihma järele armsamini paisatab. Patust pöörmata tuim süda ei saa kunagi elus seda suurt õnnistust maitsta, tema pimedada patu õõsisse ei paisata ükski õnnistuse täheke; tänada võib taewa Isat ükski see, kes südamest tema armust lapse õiguse on kätte saanud, tänada ja kiita võib Issandat ükski uus inimene. Issand ei võta mitte selle tänu wastu, kes teda ei ole wastu võtnud ja tema wainule teed ei ole teinud oma südame juure. Tänu tuleb ükski puhta ja südamliku palwe järele, ja rõõm asub Jumala rahuga täidetud südames. Palwe on see õli; mis usu lambis põleb, palwe on tee mis Jumala juure wiib, seepärast manitseb ka Apostel: „Seiske palwes, paluge lõpmata Jumalat!“ Ka sinagi, mu risti wend ja õde, palu Jumalat, hakka igawesest kinni, üttele Isatopiga. „Mina ei lasa sinu mitte enne lahti kui sa mind ei õnnista!“

Tõsine usklik inimene seisab palwe läbi igal ajal Jumalaga ühenduses ja tunneb tema ligi olemist, ta kahetseb omad patud ja saab Jumala armu läbi uut jõudu ja wäge patu wastu wõidelda. Aga waest tulewad ka päewad ja ajad, kus tema maailma marus tahab tuimaks jääda; waim on küll walmis, aga liha on nõder. Neid filmapilkusid paneb hinge waenlane tähele ja tahab siis hinge wõrgutada meele äraheitmisele ja waimuliku laiskusega. Sina oled pattu teinud, Jumalat unustanud ja tema ei kuule enam sinu palwet, kõneleb petja heal. Inimene on kuulnud, et pattu püha Waimu wastu andeks ei anta, hakkab oma usu aluse peal kõikumama ja langeb waest wana patu elu sisse tagasi. Siis tuleb saadan suure jõuga ja inimese wiimne lugu on pahem kui esimene. Sina aga, armas ristihinimene ära lasse ennaft mitte wõrgutada ega wõita. Kõik patud saawad andeks antud, ilma algmisest, siit saadid ei ole weel nii rasket pattu tehtud, keda Kristuse veri ei jõuaks puhtaks peseda. Mõttele ekfinud naese paele, keda Kristus mitte hukka ei mõistnud, mõttele kadunud poja peale, keda Isa armuga wastu wõttis, mõttele tallekese peale, keda karjane kõrbes otjis, mõttele rööwli peale risti sambas, kellele Sunnistegija ütles: „Tõest mina ütlen sulle! tänane pead sa minuga paradiihis olema!“ Patt püha waimu wastu on „südamene

t u i m u s,“ kui inimene enam ei püüa ega tahagi õndsaks saada. Mine julgeste oma isa palwele, palu seni kui ta sind jälle kuuleb ja sulle oma õnnistust, rahu ja rõõmu togasi annab. Tema heldus on kõrgem kui taewad ja tema armastusel ei saa otja olema. Mäed liiguvad ja mäekingud kõiguvad aga minu heldus ei pea mitte liikuma ega minu rahu seadus kõikuma, ütleb Jehoowa, ju halastaja. „Maailmas on teil ahastust, aga olge julged mina olen maailma ära wõitnud.“ Selle wõitja järele astume ristilipu all julgeste edasi, selle lipuga läheme taewase Jeruusalemma wärawist sisse auuga ja kanname hõiskades need wihud kokku, mis siin nuttes oleme külwanud. Amen.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Kes Siionisfe aset teinud
 Ei pea nõtrust kaebama,
 Et tema waene hukka läinud
 Ei enam wastu seista saa:
 Sest Issand on kes terweks teeb
 Ta ristist jõudu, wäge teeb.

Sest walwage ja käige
 Ja palwes hästi wõidelge,
 Siis kuuleme kord Talle heale
 Ja temal kiitust laulame.
 Saab otja üks kord ärgi päe
 Siis hingamise päew on kää.

Hommiku palwe.

Wiisil: Mu elu Kristus ise.

Kõik taewad jutustawad
Suur Jumal sinu auu,
Maailmad kuulutawad
Su kätetööde nõuu.

Päew räägib teisel päewal
Su imewärtisi,
Dõ ööle awaldawal
Su armu märkisi,
Ei sõna wõi küll olla,
Ei kõnet leida ka,
Kus nende healde kõla
Ei peaks kuuldama.

Need heale tiivad lä'äwad
Küll merest mereni,
Su juure seisma jääwad
Kord taewas wiimati.

Dh Jumal, minu kalju,
Mu kõnet kuule ja,
Mul wigadusi palju —
Dh wõta halasta!

Palwe.

Kes kõige kõrgema Jumala kaitsemise all
elab ja kõige wägewama warju alla jääb,
see ei pea mitte kartma öö hirmu, ei seda
katku, mis mustas pimedas käib, ei seda surma

tõbe, mis lõuna ajal ära raiskab. Ei lasta õnnetust su peale tulla ja wiga ei pea mitte su maja ligi saama, sest tema tahab oma inglid sinu pärast käskida, et nemad sind peawad hoidma, kõige su teede peal. Amen. (Taaweti laul 91).

Need on kallid töotuse sõnad, mis sina, armas taewane Issa, oma püha laulja Taaweti läbi meile ja kõigele ilmale oled kuulutanud. Need sõnu tuletame jälle täna hommiku meelde, sest sa oled meid ka möödaläinud öösel kurja ja kahju eest hoidnud, sinu inglid on meie woodi ümber walwanud, et meie uut hommikut jälle näha saime. Sinu heldus ulatab taewast saadik ja sinu armastusel ei saa otša olema!

Sellepärast kumardame meie sinu ette, oh Issand, sellel armsal hommikul omad põlwed ja südamed, sellepärast tuleme sinu juure palwega, kes sa maailma otshade ja wiimse mere ääre lootus oled!

Oh igawene halastaja kuule! meie palwed selfinatsel armsal hommikul! Pane tähele meie alandlikud palumised, meie kiskendamise heal tulgu su kõrwusse, kes sa taewas elad!

Anna meile andeks meie pattud, mis meie sinu wastu mõtete, sõnade ja tegudega oleme teinud! Sinu, sinu wastu oleme meie pattu teinud ja mis su filmade ees paha, oleme meie teinud, seepärast oled sa puhas kui sa räägid, ja

oled õige kui ja kohut mõistad! Pese meid puh-
taks pattudest oma püha kallil werega, puhasta
meid, et meie walgemaks saame kui lumi! Unusta
ära meie suured üleastmised, sest kui sina kõik
meie patud tahaksid meeles pidada, kes mõiks
siis sinu ees seista!

Oh halastaja Issand! Hoi meid tänasel
päewal ja igal ajal kõige patu, kahju ja kurja
eest! Võta meid ja kõiki neid, keda sa oled lu-
nastanud oma tiibade warju alla. Kutsu ja kogu
kõik efsinud lambad oma juure, sest sina oled hea
karjane ja jätsid oma elu lammaste eest. Wal-
gusta kõik paganad, kes pattu teewad pimeduses
ja surma warju maal, kuhu sinu armu walguse
päike weel ei ole paistnud! Anna meile andeks
nende patud, sest nemad ei tunne weel sind, ai-
nust tõijst Jumalat ja Jeesust Kristust, keda
sina oled läkitanud!

Oh Issand! Kui auuline on sinu nimi
kõiges maailmas! Taewa äärelt tõuseb päike
särades ülesse, sinu suurus ja auu maailmale
kuulutama. Kuu ja tähed hiilgawad öösel iluga
ja rändawad igawest radasi sinu säetud teedel.
Sa oled neid kõiki väga targaste teinud, sest taewad
jutustawad Jumala auu ja taewa laotus kuulutab
tema kätetööd. Päew ajab päewale rohkeste
wälja ja öö kuulutab ööle, mis tuleb ära mõista!

Ja selle ilusa maailma sees, selle suure
taewa altari ees wdime meie sind, suur Looja

ja Surastaja ilma teelamata kummardada ja find omas nõtruses appi hüüda. Dinukene oksa peal laulab sulle kiitust, terve loodus hõiskab sulle igawest auustust ja tänu laulu, sest sina oled armuline ja helde Issa, kes oma lapsi ühesuguse armastusega armastab. Sa lased oma päikest paista ja wihma sadada heade ja kurjade üle, Sina kaitset, katad ja toidad meid armuga, kiidetud olgu sinu suur ja püha nimi!

Oh Issand! Speta meie päewi üles arwama, et meie tarkust südamesse saame! Meie elu on teekäimine läbi kuiwa kõrbe taewase Raanani-maale. Mis meie siin kõrbes filmaweega külmame, seda saame seal hõiskades lõikama. Kes itka peale külmab palwes ja nuttes, see lõikab sinu taewas õnnistuse wilja ja kannab omad wihud. Mita siis, ja suur lõikuse Issand, aita ise et meie mõistaksime head seemet sinu taewase põllu peale külida, aita et sinu sõna seeme mitte ei kuku kalju peale ega ohakate sekka, waid hea maa peale, kus ta sada kordset wilja kannaks!

Oh Issand! Kui meie elu teekond otsale jõuab, kui meie siit maailmast peame ära minema, kui õhtu kätte tuleb, aita siis, et meie rahuliku südamega ja õndsaste lahkume! Ole sina meile küünialks pimedada surma wärawate ees, kui meie sinu risti lippu kandes pimedast surma wallast läbi sammume! Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub, see ei pea mitte surma

siis jäama, oled ja ütelnud. Selle peale paneme meie oma lootust surma walu sees, meie teame, et meie Lunastaja elab ja ka meile elu ja õnnistust saab andma.

Oh Issand! Kui meie ükskord siit suurest wiletsusest sinu juurde jõuame, sinna, kus igawene hommit koidab ja päike enam looja ei läha, kus igawene rõõm ja rahu asuwad ja magus õnnistus sinu südame juurest wälja wõolab, siis wõta meid halastuse ja armuga wastu!

Sahuta nende waeste hingesid, kes kuiwast kõrbest sinu taewa hallikale tulewad ja omad riided walgeks on pesnud Talle mere sees! Oh et meie seal sinu armuheat kuuleksime:

Oh tule, tule wäsin'd rändaja,
Siin igawene hingamise maa!

Tänu ja kiitus saagu sulle, oh Issand, et meie palwet kuuled, tänu ja kiitus saagu sulle, et sina meid elus saadab ja juhatab noore rohumaa peale, oma taewa hallikale! Kiitke Jehoowat, kes teie taewas elate, auustage teda ülewal kõrges! Päewa tõusmisest tema looja minemisest saadik saagu kiidetud sinu nimi! Amen.

Laul.

Om al wiisil.

Hoia meid ja õnnista
Oma kalli armuga,

Siinu pale walguses
 Juhata meid südames!

Anna oma rahu ka
 Tänapäew ja lõpmata,
 Siis wiib püha waim meid tõest
 Jeesu hõlma igawest.

Aamen! aamen! usuga
 Kiitkem Jeesust lõpmata:
 Meie Issand oled ja,
 Esimene, wiimne ka!

Õhtu palwe.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Nüüd kätte jõudnud õhtule
 Mu süda soowib palwele —
 See päew on rahus möödaläin'd
 Ma Issa heldust rohkest' näin'd

Sest enne, kui jään magama
 Su ette tulen palwega:
 Oh Issand, peasta häda seest
 Mind hoia öösel kurja eest!

Oh walguista mu mõtted, meelt
 Et ma ei lahku sinu teelt,
 Oh näita ise armuga,
 Kuis pean ma sind paluma!

See on mu õige palwe nüüd:
 Et kahetsen ma patu süüd
 Ning usun armu sügavust,
 Su armsa poja lunastust.

Palwe.

Ma tõstan omad silmad üles nende mägede poole, kust mu abi tuleb. Mu abi tuleb Jehoowa käest, kes taewa ja maa teinud.

Ei ta lase su jalga vääratada, ei see tuku kes sind hoiab. Vaata, ei see tuku ega uinu magama, kes Iisraeli hoiab! Jehoowa on, kes sind hoiab, Jehoowa on wari su paremal käel!

Päewal ei pea päike sind waewama, ega kuu öösel. Jehoowa hoiab sind kõige kurja eest, tema hoiab su hinge. Jehoowa hoiab sinu wäljaminemist ja sinu siissetulemist nüüd ja igawesti! Namen. Taaweti laul. 121.

Kui armsa sõnadega peab siin püha laulja Taawet oma palwet, kui kindla usuga weeretab ta oma saatust ohtul kõigewägewama käte wahetele ja kui suure usu julgusega tõstab ta omad silmad ülesse nende mägede poole, kust temale abi tuleb! Mu abi tuleb Jehoowa käest, kes taewa ja maa teinud, kes päewa ja öö ja kõige elu ja surma Iisand on.

Nendesama mägede poole, sellesama öö ja päewa, elu ja surma Iisanda poole tõstame

ka meie täna dhtu omad patused süüdamed ja käed ülesse ja hüüame Taawetiga: Waata ei see tuku ega uinu magama, kes meid oma wägewa käega kaitseb ja hoiab! Päewal ei pea päite meid waewama ega kuu öösel. Tema tahab omad inglid käskida meid käte peal kanda, tema ingli wägi walwab meie woodi ümber kui meie uinume ehk ülewal oleme. Jehoowa hoiab meid!

Oh Issand! Kui hea on olla sinu juures, kui julgeste wõiu ma pead panna sinu sülesse! Sinu juures on elu hallikas, sinu walgust wõime meie ka pimedal ööl näha. Sina oled see walguse Isa, kelle juures ei ole muutmist ega waheldamise warju; selle oma walgusega walgustad ja ka minu waimu tänasel ööl ja igal ajal. Kui sinu walgus minu hingesse paistab, siis on minu süda rõõmus ja minu iga saab uueks nagu kottal.

Oh Issand! Kui ma oma üleastmisi meele tuletan ja oma pattude peale mõtlen, siis wingun ma waljuste ja leotan oma woodid filma weega. Minu usk tahab lõppeda ja minu lootus lähed nõrgaks ja ma kardan, et minu patud suuremad on kui et ma neid andeks saaksin. Aga kui ma sinu halastuse ja helduse peale mõtlen, siis tulewad mulle meele, kuidas ja wanal ajal Moosese päewil kuulutasid ja ütlesid: Jehoowa, Jehoowa, üks halastaja ja armuline Sumal, kes sinu ülekohut kinniatab, kes ära parandab kõik su wigadused! Mulle tuleb meele

prohweti sõnad: Kui teie patud veri punased oleksid, siis peavad nemad walge willa sarnaseks saama. Mulle tuleb meele, et sinu ainus Poeg oma ristilurma läbi mind on ära lunastanud patust, surmast ja kuradi wäest. Tema kostab minu eest sinu juures taewas, tema õiguse kuuega julgen mina sinu juurde tulla, sind waimus ja tões kumardada ja oma Isaks hüüda.

Oh Isand! Peasta mind mu pattudest ja ära nuhtle mind mitte oma wiha sees! Loo mulle uus süda ja uuenda minu sees kindlat waimu! Küll tahaksin mina alati sinu ligidal sinu isaliku südame juures olla, aga maailm ja patune elu lahutawad mind ikka jälle sinu juurest ja teewad minu südame tuimaks. Ma teen seda, mis ma mitte ei taha ja kurwastan sind oma mõtete, sõnade ja tegudega. Mul on hale meel, et ma sinust jälle eemal olen olnud ja ma nutan oma tuimuse ja pattude pärast. Ikka ja ikka pean mina jälle hüüdma: Isa, ma ei ole wäärt et mind sinu lapses hüütaks, wõta mind jälle wastu oma majasse! Ja siis lähed sinu isalik süda haledaks oma langenud lapse pärast, ja sirutad omad armu käed wastu waele tallesele, kes sinu taewa karjast oli kadunud, sest ja tunned kui nõder ja wäeti mina olen. Sa tallutad mind tagasi oma kotta, toidad mind seal taewa mannaga noore rohumaade peal ja saadad mind hingamise wee juure. Sinu armas-

tus täidab terwet ilma ja sinu heldus ulatab ülemist pilwist saadik. Sinu armastuse suurust ei jõua meie mitte ära mõista, meie tunneme seda üksi omas südames.

Oh Issand! Tuleta meile ka täna õhtu ja igal ajal meelde, et meie elupäewad lennates mööda lähewad ja elu õhtu ja surma öö iga päewaga ligemale astuwad. Tuleta meelde, et meie siin maa peal wõõrad ja majalised oleme, kellel siin jäädawat kodupaita ei ole, waid seda tulewast ilmaist peame otfsima. Mööda läinud päewad ja ööd on igaweste kadunud ja keegi ei tule enam tagasi, kes alla läheb hauda. Ilma lust ja rõõm, wara ja rikkus jääwad meist elu õhtul igaweste maha, alasti oleme ema ihust tulnud ja alasti läheme jälle ära. Iga öö on meile nõder weri pimedast haua ööst, päew on wäeti koju igawesest taewa pühapäewast, kus pimedus kadunud ja päike enam looja ei lähe.

Oh Issand! Sina oled meile päewad ja ööd selle jaoks annud, et meie siin kadumas põlwees wõiksime seemet külwada, mis igaweses elus wilja kannab. Önnista siis meie waimulikku wilja külwi täna õhtu ja igal ajal, önnista seda minule ja kõigi maailma rahwale! Ärata üles kõik tuimad hinged sügawa patu une seest, lasse kuimas kõrbes jooksta elawad wee hallitad, et waimulik wili wõiks kaswada ja kosuda sinu juure lõikuse päewa tarwis. Siis tuleme ju

wärawist siäse tänuga, sinu duebesse hõiskamisega,
 siis saame sedaford kätte, mis film ei näinud,
 kõrw ei ole kuulnud ja mis inimese südamesse
 ei ole tõusnud. Amen.

Laul.

Wiisil: Oh leinagem ja kaebagem.

Ju päite läin'd
 Mis Looja tein'd
 Oh helde päite Jeesus;
 Paista sina lõpmata
 Rõõmuks minu waimus!

Kuu näitse ka
 Ju tõusema
 Ja paistwad pimeduses —
 Oh et wõiksin lõpmata
 Käia pühitsuses!

Need tähedgi
 Nii kaunisti
 Su auuks taewast paist'wad —
 Onsdad, kes seal taewa sees
 Kui need tähed hiilg'wad!

Kui kaob ilm,
 Mis meie film
 Siin waewas; nuttes näinud
 Kuu ning tähed paist'wad seal
 Enam, kui siin paistnud.

Halleluja

Oh saaksin ma
See õndsa rahwa hulka
Kui järjest lauldakse :
Püha, püha, püha !

II.

Nädala palwed ja lausud.

Pühapäewa hommikul.

Wiisil: Kes Jumalat nii laseb teha.

Ma olen peasnud elu waewast
Ja ülirängast, raskest tööst,
Mul woolab täna rahu taewast,
Sest päike tõusnud üles ööst,
Nüüd tulen sinu palwele
Dh Issand, kuule heldesti!

Ma olen palju pattu teinud
Sel' nädalal siin elu sees;
Küll olen waewa, walu näinud
Nüüd seisän Jumal sinu ees:
Dh halasta ja aita mind,
Et paremini teenin find!

Sa oled Isaks igal tunnil
Ja hingamise päewal ka,
Kuu, tähed käiwad sinu sunnil,
Sa walgustad kõik ilmamaa —
Dh walgusta ka täna mind,
Et paremini teenin find!

Mu patud heldest andeks anna
 Sa surid ristiis minu eest,
 Mind oma armukätel kannan
 Ja peasta kõige häda seest,
 Et sulle elaks, sureks ma
 Ning võiks su riiki pärida.

Palve.

Ma rõõmustan nende üle, kes
 mulle ütlevad lähme Taewa kotta,
 ütles püha laulja Taawet. Ka meie ristiinime-
 sed võime täna Taawetiga Sehoova kotta minna,
 sest meile on kallid pühapäeva hommik kätte
 jõudnud.

Kui kallid on hingamise päew waewatud
 inimese ihule, weel enam tema hingele! Aga
 maapealne hingamise päew on nagu wari selle
 suure hingamise päewa kõrwal, mis meil ees on
 ja mida wagad hinged suure himuga ootawad.
 Sellepärast on ristiinimese kohus igal pühapäe-
 wal taewase hingamise päewa veale mõelda,
 ennast selle wastu walmistada ja palwes, usus
 ja lootuses sinna poole tõtata. Seal ei saa
 enam wiletsust ega waejust, waewa ega valu
 olema, sest taewane püha päike ei lähe enam
 looja ja Jumal ise tahab ära pühkida nutu pi-
 sarad meie filmadest.

Walmista siis sinagi, armas ristiinimene tänasel päeval palwes selle suure Jumala auu päewa vastu, mine kirikusse, palwe majasse, ehk kui see sul wõimalik ei ole, siis mine waitse paika, tunnista Issandale oma patud ja üleastmised ja palu neid Jumala käest andeks. Jumal kuuleb sinu palwed igas kohas, sest Jehoowa ei ela mitte templite sees, mis kätega on tehtud, waid igas paigas kus sina kõnnid ehk liigud. Mu poeg, mu tütar, anna oma süda minule! hüüab tema sinule ja kõigile ristiinimestele.

Sind aga, oh hingamise päewa Issand, sind palume meie, aita sina, et meie tänast püha päewa õigel wiisil wõiksime pühitseda! Tõmba meid, siis jookseme meie sinu järele! Ohuta sina meie sees üles palwe waimu, et meie tunnetamine sind ainult tõsist Jumalat ja Jeesust Kristust, keda sina oled läkitanud! Oh Issand paista sina meile walguseks elutee peale, et meie wõiksime sinu järel käia ja sind teenida wagaduses, õiguses ja armastuses, kuni meie sinna saame, kus sina elad, sinu armastaja Isa sülesse. Amen.

Wihapäewa õhtul.

Wiisil: Müüd furnukehha matame.

Päew jälle kadun'd rutusti
Meid õhtu hüüab palwele,

Nii kõik need päevad kaovad
Ja hana rüppe vaovad!

Auu sulle Jumal südamest,
Et oled hoidnud heldusest
Mind ingli läbi armuga,
Nüüd olen jäänud kahjuta.

Kui head ma tegin teistele
Siis aitasid mind heldeste,
Sa andsid armu, jõudu mull',
Sest auu ja kiitus olgu sull'!

Küll ei siin su vastu ma
Oh armas Jeesus halasta,
King edaspidi hoia veel
Mind eestimast siin elu teel!

Laf' ikka seista elades
Su risti surm mu südames,
Su haavad ja Su raske piin
Mind kinnitagu uskus siin.

Siis ei ma karda surma ööd,
Võin rahulikult teha tööd
Ja elu õhtul õndsalt ma
Võin sinu süles uimuda.

Palve.

Mina tänan sind, minu armas taevane
Jsa, et sina mind jälle tänasel päeval palve
ja oma püha sõna läbi oled kinnitanud ja
rõõmustanud. Kui sinu sõna minu jalale lam-

bits on, siis ei käi mina mitte pimeduses, vaid minu elu teele saab igal ajal sinu püha walgus paistma.

Anna minule andeks, oh halastaja Issand! kui ma täna sinu vastu olen efsinud mõtete, sõnade ehk tegudega! Anna andeks, kui mina olen laisk olla püüdnud ja sind omaft südameft ja meeleft olen lastnud ära minna! Ohtu jõuab ja päike weereb, jää meie juure öösetks helde püha Seesus! Tule meie elu majasse tule meie südamesse ja võta mind ja minu omakses oma tiibade varju alla!

Sinu halastus on suur ja sinu armastusel ei saa otfa olema! Misfugune ärarääkimata armu suurus ja helde meel kõlab meile neift sõnadeft, misfugune usu julgus asub meie südamesse, kui meie siin sinu risti surma peale mõtleme! Sa palusid weel ristipuu peal: Issa, anna neile andeks, sest nemad ei tea mis nad teevad! Ka meie ei tea wähest mis meie teeme, ka meie eest saad ja oma Issa paluma ja tema kuuleb oma poja palwet, kellest tal hea meel on.

Helde Snnistegija! Heida armu ja halasta meie peale, kes oma kurja sõna ja tegudega iga päew sind uueste risti lööme. Kustuta meie patud ja üleastmised oma igawese halastusega ja palu minugi eest oma helde taewase Issa armu järje ees: „Issa, anna temale andeks, sest tema ei tea mis ta teeb!

Kui sina oh Jeesus minu waese patuse eest nõnda kostad, siis wõin ma rõõmsa südamega ja usu julgusega hüüda: Oh Jumal meie poolt, kes wõib siis meie wastu seista. Siis ei tarda mina ööhirmu, ega seda katku, mis pimedas käib, ega seda nooli mis pimedas lendab.

Rahuliku südamega uinun mina nüüd magama, panen waimus peateise sinu sülesse ja hüüan rahu ja rõõmuga: Sinu süles on hea olla, sinu inglid saawad minu üle walwama, et kuri hinge waenlane mulle mitte ei saa kahju ega kurja teha. Sinu juure, jah sinu juure, oh Issand! Amen.

Esmapäewa hommikul.

Wiihil: Jeesus tule minule.

Päike tõuseb iluga

Unest ärtab ilmamaa —

Tõuse minu hingesse

Helde päike, Jeesuke!

Pime öö on mööda läin'd

Walgust meie filmad näin'd —

Aja ära patu ööd

Onniستا mu läte tööd!

Sinu inglid hoidsid mind

Sest mu süda kiidab sind,

Halleluja lauluga

Tõttab ta sind tänama.

Uuu ja kiitus olgu sull'!
 Ole täna Isaks mull',
 Sinu armu hoolele
 Jäägu mina järgeste.

Palve.

Uus päew ja nädal on jälle alanud. Seda tahan ma palwes alustada sinu nimel, kes sa öö ja päewa Issand oled. Sinu käest palun mina õnnistust oma töö ja tegewusele, sest kui Jehoowa ei ehita koda, siis näewad hoone-ehitajad waewa ilmaaegu, kui Jehoowa ei walwa linna, siis walwab waht ilmaaegu!

Hoia mind, oh Issand sel finatsel päewal ja nädalal kõige kurja ja kahju eest! Speta meid oma päiwi üles arwama, et meie tarkust südamesse saame! Kõit tarkus ja hea and tuleb maha Issand sinu käest, kelle juures ei ole muutmist ega waheldamise warju.

Oh Issand! Anna mulle jõudu ja tahtmist tööd teha ja oma igapäewast leiba palehigi sees auusal kombel teenida ja anna seda jõudu ka minu lastele ja omastele!

Hoia mind wõõra omandust sala wargsel wiisil, ehk diguse nimel enesele kiskumast, ehk kellegile ülekohut tegemast.

Sina ise oled maailma loonud ja mind looduse walitsejaks pannud, et ma kassinaste ja puhtaaste pidin elama sessinatses maailmas.

Issand! sinu armastus on suur ja sinu halastusel ei saa otsa olema. Sina annad kõik patud andeks kui paludes sinu ette tuleme. Sina ütled meile prohveti suu läbi: Kui teie patud ka veri oleksid, peavad nemad walge willa sarnaseks jaama. Sina ütlesid ka rõõwile ristil peal: Tõest, tõest mina ütlen sulle, täna pead ja minuga paradiiis olema!

Oh seda ära mõõtmata halastust, oh seda armu mere sügawust, mis isalikust südamest walja woolab ja meid puhtaks peseb kõigest patust!

Nüüd julgen ka mina, waene patune sind paluda, et ja ka minu peale mõtled oma pühas paradiiis, et ja ka minu eest kostad oma igawese Isa ees. Kui ma sinu peale loodan ja sinu siisse usun, siis saan ma sinu õigusest osa ja sina wõtad mind armust omaks lapselks wastu.

Ja kui ma siis oma elu korra olen lõpetanud, kui ma usku kinni olen pidanud, siis on ka minule wõidu kroon taewas tallele pandud, mis sina tahad neile anda, kes sind armastawad.

Selle igawese rõõmu ja õndsja põlwe peale mõtlen mina alati rõõmu filma pisaratega, minu hing igatseb siit häda orust ülesse lennata sinu igawese ilmade poole. Seal tahab tema ingli tooride keskel tänu ja kiitust laulda oma Lunastajale, selle tallele, kes oli tapetud ja nüüd elab aweste. Aita seda omaist suurest armust, Issand us! Amen.

Esmapäewa õhtul.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Taewa Isa heldeste
 Waata oma lapse peale,
 Kui ta palwes ülesse
 Saadab oma laulu heale!
 Sinna sulle tänu saadab
 Lootes sinu peale waatab.

Jälle käes on õhtuke,
 Pimedus maailma matab,
 Ei ma tarda, wäriſe
 Kui su halastus mind tatab —
 Oled warjuts, abits sina
 Ei siis tunne hirmu mina.

Jää siis sellel öösel ka
 Helde Jeesus feltſits mulle!
 Sinu oma olen ma,
 Muu ja kiitust laulan sulle.
 Ole Isaks elu waewas
 Kuni kiidan ma sind taewas.

Palwe.

Oh kõige wägewam ja armuline Jumal!
 Minu hing kiidab ja tänab sind, et sina sellel
 nädala esimesel päewal mind ja minu omakſeid

oled armulikult hoidnud ja minu kätetööd last-
 nud korda minna. Keda sina Issand õnnistad
 ja hoiad, see on õnnistatud igaweste. Kes
 Jehoowa peale oma tööd weeretab ja tema peale
 loodab, sellele toimetab tema kõik hästi. Kui
 tema ei hoi ega õnnista, siis on meie töö
 tühine ja meie käte waew ära raisatud. Tema
 on meie Jumal, tema käest tuleb mis meie
 ootame.

Oh Issand! Võta mind, minu omaksed
 ja kõik mis mul on oma tiibade warju alla!
 Walwa meie üle, ole meile walguseks pimedal
 ööl, et meie hing ei eksi ega komista oma teede
 peal! Sinu juures oh Issand on mu hing
 wait, sinu käest tuleb mis ta ootab. Kui magus
 on mul mõelda, et Jumala arm mind hoiab,
 et tema Isalik käsi mind kaitseb ka siis, kui
 ma uinun!

Suure usu julgusega wõin ma ütelda:

Ka siis; kui ma käin surma warju orus,
 ei kardata ma kurja, sest et sina minuga oled,
 su kepp ja su sau needsamad kinnitawad mind,
 Seela!

Sinu nimel heidan mina nüüd unewoodisse,
 sinu kätte annan mina oma ihu ja hinge. Ma
 tean, et sina mind armastad ja hoiad, et sina
 mind warjule wõtad oma tiibade alla. Mis
 on maapeal õndsam ja parem kui kõige wäge-

wama kaitse all olla, pimedal öösel uinuda seal, kus ingli wägi woodi ümber walwab. Usklik hing, kes Jumalaga ühenduses seisab, julgeb Issanda kaitset ja walwamist tunda ja leida, kes Jumala armu ja heldust ei tunne, ei tunne ka tema ligiolemist ega kaitajat kätt. Kes Jumala juurde tuleb, selle juurde tuleb tema, kes teda palwes ei otfi, selle juurest jääb tema eemale.

Oh Issand! Sina tahad, et usklik hing alati, olgu ööse wõi päewa sinu ligi ja sinu armu ühisuses seisaks. Waga Daniel kiitis sind kolm korda päewal ja sina peastfid teda lõukoerde ahjust, Taawet palus sind kestöö tundidel ja peastfid teda kõige ta waenlaste käest, ja kinnitafid tema nime auu igaweste.

Mita siis Issand, et ma öösel unest wurgudes ikka sinu peale mõtlen, sinu püha nime nimetan ja sinu nimel uuesti jälle uinun. Peleta kaugele minu juurest kõik kurjad himud ja pahad mõtted, et ma lihahimu omas hinges ei kanna ja elawalt surnud ei ole.

Ja kui ma hommiku unest ärkan, siis tõmba mind armuga enese juure õhuta minu südamest ülesse palwe waimu, et ma wara enne tööle minemist sinu käest jõudu ja õnnistust palun, sinu taewa poole üles waatan ja elus ja surmas sinu juure jään. Amen.

Teisipäewa hommikul.

Wiisil: Armas Jeesus, awita.

Issand wõta armuga
 Minu palwe ohwer wastu
 Poja läbi julgen ma
 Sinu trooni ette astu.
 Pime öö on mööda läinud
 Isa armu meie näinud.

Jää mu juure iga päe
 Duhi minu elu laewa
 Kui tord elu õhtu kää
 Wõta mind su juure taewa
 Seal kus päike ei lää looja
 Laulan sulle halleluja.

Otsegu hirw kisendab wee ojade järele,
 nõnda kisendab mu hing sinu järele, mu hingel
 on janu Jumala järele, elawa Jumala järele,
 millal tulen ma sinna, kus ma su pale ette saan!

Mende kallil igatsuste ja mõtetega tulen ma
 täna hommiku une woodist wälja, tiidan ja tä-
 nan südamest seda Jumalat, kelle järele mu hin-
 gel janu on ja kelle juure ma elus ja surmas
 igatsen minna. Sina Jumal oled mind jälle
 sel öösel armuga warjanud, kaitstud ja hoidnud,
 sinu nimi olgu tiidetud päewa tõusmisest, tema
 looja minemisest saadil!

Minu hingel on jänu Jumala järele, elawa Jumala järele. See jänu on püha jänu, kõige kallim ja õndsam, mis maapeal olla wõib.

Kõik on siin maa peal kadum, ilmalikud himud ja jänud eksitawad inimese hinge ja wiitwad teda alla põrgu poole, aga Jumala jänu tõuseb taewasse ja temal ei saa lõpetust ega otsa olema. Jeesus Kristus on ikka seesama, eila ja täna ja igaweste. Kes tema sisse usub ja tema järele jänutab, selle ihust saawad elawad weejad jooksma, ja need weejad woolawad igawese elusse. Onnis, kes oma hinges Jumala järele jänu tunneb, kes ühte puhku wõib kisedada: Millal jõuan ma sinna, kus ma su pale ette saan!

Magu hirmekene kuiwas elu kõrbes kisedan ka mina sinu poole oh Issand! Maailma marud mässawad müri nal minu ümber, elu tee on kuiv ja kaljune, kitsas tee läheb läbi ohakatest ja fibuwitsadest, toeta mind selle tee peal ja juhata mind jahutawa hallika juure!

Sina mu Lunastaja oled ise seda fibuwitsalist teed kõndinud, ja lõpetasid oma lunastamise teed fibuwitsa krooni kandes. Maene waata see on sinu poeg, hüüdisid sina risti puu pealt alla. Maene näeb oma Jumaliku last teotud, piinatud rõõwlite keskel risti puu peal rippuwat. Kus on see helde ja armu täis nägu, see Jumalik waga waade, kellest kõrgem olemine alati wälja

paistis. Ja kelle eest sina waga Jumala tall
seda surma piina kannatafid?

Oh mina tegin seda
Mu patud peksid teda
Kes oli patuta!
Mu raske eksitused,
Mu hirmsad kõwerused
Ja peale tulid otjata!

Sellepärast palun ma sind, oh risti löödud
Sunastaja, anna mulle andeks minu raske patu
süüd, mis sina oma püha werega maksnud oled!
Lase oma surma walu täna päew ja igal ajal
minu filmade ees seista ja kahetseda ning nutta
oma pattude pärast.

Sinu, sinu vastu olen ma pattu teinud ja
seda mis ju filmade ees paha olen ma teinud,
seepärast oled sa puhas, kui ja räägid, ja oled
õige, kui ja kohut mõistad!

Pese mind puhtaks mu pattudest ja loo
mulle uus süda, ehita mind oma auu kuuega,
et ma täna ja igal ajal sinu pulma kotta köl-
ban. Sulle olgu auu, kiitus ja tänu nüüd ja
igaweste! Amen.

Teisipäewa õhtul.

Wiisil: Oh leinagem.

Päew lõpeb teel
Mu waim ja meel

Suurt auu päewa ootab,
Mis meid patu waewast fiit
Endsast lahti peastab.

Ju öö on kae
Mu juurde jae
Oh Jeesus, kallis walguš!
Uja patu pimedust,
Ole minu selguš!

Ju päike läin'd
Mis meie näin'd
Oh helde päike Jeesus
Paišta fina lõpmata
Kõõmuks minu waimus!

Kuu näitse ka
Ju tõusema
Ja paistwat pimeduses.
Oh et wõiksin lõpmata
Käia pühitsuses!

Ju tähedgi
Nii kauniste
Su auuks taewast paist'wad —
Endsad kes seal taewa sees
Nagu tähed hiilg'wad!

Kui päew ning öö
Ning meie töö
Siin ilmas lõp'wad ära,
Siis meil' tõuseb teine päew
Talle auu ja sära.

Kui kaob ilm
 Mis meie film
 Siin waewas, nuttes näinud —
 Kuu ning tähed paist'wad seal
 Enam kui siin paistnud.

Siis lõpmata
 Peab nähtama
 Jeruusalemma walgust,
 Sest see Tall on ise seal
 Selle linna selgus.

Balwe.

Taewad jutustawad Jumala auu ja taewa laotus kuulutab tema kätte tööd. Päew ajab päewale rohkesti kõnet wälja ja öö kuulutab ööle mis tuleb ära mõista.

Suur Looja ja maailmade meister! Kui mina filmad seltsinatsel õhtu tunnil minu taewa poole tõstan, kui mina neid lugemata tähti ja kullast kuud mõõtmata ruumi sügawusesse waatan, siis tunnen mina Jumala suurust ja wäge ning hüüan imestusega: Sa oled neid kõiki wäga targaste teinud! Taewas ja maa on täis minu auu — halleluuja!

Kui auuline ja wägew oled sina Issand, mina olen waene põrmukene minu suuruse ja wägewuse wastu! Uga siisgi waatad sina oma suurusest alla, paned mind põrmu peal tähele ja

armastad ning auustad mind. Kes võib sinu armu nõuust aru saada, ja kõige kõrgem!

Taewa iludusest tuli sinu poeg alla wilet-
sasse ja waesesse maailma, ja suri ristis minu
eest. Sinu armastuse sügawusest ei jõua ükski
surelik mõista, inglidgi püüawad sinu armu
täiuse jisse kummargile waadata.

Oh Looja ja Jumal! Anna mulle mõis-
tust ja jõudu sind sinu suure armastuse ja auus-
tuse eest wastu armastada ja auustada, sind
kõige hea eest kiita ja tänada!

Kingi mulle waga südant ja Jumalakart-
likku meelt, et ma sinu suure armastuse wäärt
püüaksin olla ja ennast wõiksin sinu lapseliks nime-
tada! Ära waata mitte minu pattude peale ja
ära wõta oma püha waimu mitte minult ära!
Uuesti sündinud waim on mis elawaks teeb, liha
ja veri ei wõi mitte taewariiki pärida.

Sinu hooletks annan mina jälle jellel arm-
sal ohtul oma ihu ja hinge, sest see ei uinu
ega tuku iialgi kes Iisraeli hoiab. Amen.

Refnädala hommikul.

Wiihil: Müüd hing'wad inimesed

Ju päite tõusnud üles

Ja taewa ruumi süles

Müüd särab ilma maa

Kõik mured mööda läinud

Mis meie elus näinud,
Sest Issand walwas armuga.

Sest laulab linnulene,
Ja hõiskab inimene
Suurt tänu Issandal,
Kes meid siin ikka saadab
Ja laste peale waatab
Kui õige Issa ülewel.

Sest ärka, süda ärka
Ja tänu anda märka
Su Issa heldusel',
Kes nagu kottas poega
Meid kannab ajast aega
Siin oma armu tiibadel.

Küll on see kallis algus
Kui uue päewa algus
Meil sünnib pimest ööst.
Tööd võime päewal teha
Ja öösel puhkab teha,
Nii elame siin omast tööst.

Sest nõudku noor ja wana,
Et Jeesu püha sõna
Meil juhatajaks saab,
Kad kiitku Issa, poega
Kes püha waimu wäega
Meid päewast päewa awitab.

Balwe.

Jehoowa ma armastan sind, minu wägi!
 Ka siis, kui mu süda ja liha ära lõpewad, oled
 sina mu südame kalju ja oja igatweste!

Jälle on kallis hommiku päike särades
 tõusnud ja röömustab maad ilma elu ja iluga.
 Ka see armas päew on meile walguse Issanda
 käest, kelle juures ei ole muutmist ega wahel-
 damise warju ja kelle lapsed meiegi oleme.
 Wõta siis wastu walguse ja elu Issand,
 wõta wastu auu ja kiitust ja tänu oma nõdra
 laste käest! Meil ei ole sulle muud anda kui
 südamlist tänu, ja muud ja meie käest ei nõuagi.
 Sina Issand ise küsid: Mu poeg, mu tütar,
 anna oma süda minule. Sinul ei ole head meelt
 ohwridest ega lojuste werest, sina oled iseennast
 ohwerdanud meie eest.

Sina andsid mulle jälle rahuliku ööd ja
 und ja sinu tiibade all wõisin ma warju leida.
 Hinge waenlane ei wõinud mulle ühtegi kahju
 ega kurja teha, jellepärast armastan ma sind,
 Jehoowa, minu wägi! Selle eest toon sulle
 auu, kiitust ja tänu, see inimeste armastaja ja
 meie kõikide hea karjane! Hea karjane jätab
 elu oma lammaste eest, sina oled oma elu meie
 eest jätanud.

Meie Lunastaja neljas sõna oli risti peal:
 Mul on jänu! Tema püha keel kuitwab surma

walu sees, tema tahab seda külma weega karas-
tada. Aga inimesed, kelle eest ta sureb ja kannas-
tab, annavad temale tänu palgaks kõige kibeda-
mat ja mõrudamat jooki: sappi ja ätitat! Oh
sina hirmus inimese sugu, oh sina raisku läinud
rahwas! Meedmine seisaks sinu peal, aga sina
ei tunnud mitte mis sinu rahule tarwis läheb.
Sa ei tunnud mitte oma armu katsumise aega,
see oli weel sinu filmade eest warjule pandud!

Aga meie õnnistegijal oli weel teine jänu,
temal oli jänu minu ja sinu ja maailma õnnis-
tuse järele. Anna siis oh Issand ka minule
oma õnnistust, et minagi täna sel päewal wõiksin
tõega kispendada:

Mu hingel on jänu Jumala järele, elawa
Jumala järele, millal tulen ma sinna, kus ma
su pale ette saan! Amen.

Kesknädala õhtul.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

See kallis päike, kullane
On jälle läinud warjule,
Oh Jumal, püha walguš ja
Meilt ära wõta lahkuda!

Me sinu peale loodame,
Oh Issand aita heldeste!
Sa oled ainus abimees
Kes kaitsta jõuab häda sees.

Su peale elus loodame
 Oh Issand aita heldeste,
 Sest kust su käsi lahkunud,
 On õnn ja rahu kadunud!

Sest Jeesu pärast kuule nüüd
 Ja kata kinni patu süüd,
 Et keegi sinu omastest
 Ei lähets hukka igawest.

Sa palwe ohwrid õnnista
 Sell' õhtu tunnil armuga,
 Et tõuseks n'ad siit taewasse
 Su Isa ette ülesse!

Palwe.

Mu hing kiida Jehoowat ja kõik mis minu
 sees, tema pühanime! Mu hing kiida Jehoowat ja
 ära unusta tema heategemisi mitte ära! Tema
 on see, kes kõik sinu ülekoht andeks annab,
 kes ära parandab su wigadused. Tema on see,
 kes sind täidab helduse ja heaga, et su iga uueks
 saab nagu kottal!

Kui mina, oh Issand, kõige sinu heatege-
 miste peale mõtlen, mis ja minule täna päew
 ja lapsepõlwest saadik osaks saada oled lastnud,
 siis pean ma küll südametõhust hõõrduma: Mu
 hing kiida Jehoowat ja ära unusta tema heate-
 gemisi mitte ära!

Jumal, sa oled armastus, kõik sinu tööd ja teod tunnistavad seda. Armastusest oled sa maailma loonud, armastusega pead sa meid ülewel ja armastusega saadad sa meid igal päewal ja öösel!

Armastusest halastasid sa õnnetuma inimese sugu peale, armastusest lunastasid sa meid ja armastus saatis sind risti puu peale surema! Jumal, sa oled armastus, sellepärast armastab ka minu süda sind, sellepärast julgen ma ka sinu püha trooni ette palwele tulla!

Oh wägede Jehoowa, mu kuningas ja minu Jumal! Ka tänasel õhtu tunnil tulen ma sinu palwele, tahan sinuga kui armulise isaga kõneleda, tahan sulle oma eksitused ja süüid üles tunnistada ja sind paluda: Anna andeks mulle minu patud, halasta ja heida armu minu peale! Kui sa tahaksid kõik mu patud meelest pidada, kes siis mõits sinu ees seisda!

Oh Issand! ära lase mind mitte palwes ega südame usus leigeks ega tuimaks minna. Kui ma tuimuses sinust lahkun, siis teen mina pattu püha waimu wastu, sest ma ei mõista ega tahagi enom sinu waimuga ühenduses olla ega oma hinge õnnistust taga nõuda.

Palwe ülendab mu hinge, palwes räägin ma sinuga, palwes tunnen ma sinu ligiolemist ja palwe tiiwul lendab minu waim kotta tiiwul taewaste taewasse sinu armu järje ette. Kui mina

sind südamest ja silma weega olen palunud, siis
 kuulen ma hinges sinu armu healt: Mu poeg,
 mu tütar, sinu patud on sulle andeks antud!
 Minu südamesse asub kallid püha rahu ja rõõm
 ja mina wõin juba maapeal õnnis olla. Õnnis-
 tuse meri lainetab minu südames ja sealt tõuseb
 tänu ja kiitus taewa poole, kes ja elab Israeli
 kiituse laulude seas. Mita Issand, et ma iga
 õhta ja hommiku oma patused käed sinu poole
 üles tõstan ja südame rõõmuga hüüan!

Mu hing, kiida Jehoowat! Amen.

Reljapäewa hommitul.

Wiisil: Oh Jeesus sinu walu.

Oh wõtkem walu rada,
 Kus rist on Kolgatal
 Ja wõtkem kumardada
 See armu tähe all!
 Oh wõtkem sinna üles
 Kus ristil rippumas
 Poob häbi samba külles
 Suur elutuningas!

Sa seisad häbi troonil
 Et saaksin auusse,
 Sa ohkad o'kas troonil,
 Et mina elusse

Siit läbi häda oru
 Weel wõiksin peaseda,
 Et hukatuse maru
 Mind ei saaks neelama.

Sest tulge risti alla
 Te'e waesed, waewatud
 Siin saate wõlast walla
 Sest süüd on tasutud.
 Meie eest siin Kristus^{us} kostab
 Kui sureb walu sees,
 Meid wangist lahti ostab
 Ja kostab Dja ees.

Balwe.

Tõtta süda oma Issandat Jumalat kiitma
 ja tänama tema otsatuma halastuse ja heldu'e
 eest mis igal päewal ja ööl meile jälle tema
 armust osaks saab ja iialgi ära ei wäsi. Mäed
 ja kingud wõiwad kõituda, aga Jumala heldus
 ja armastus ei kõigu ega wanane mitte. Tema
 on ikka jälle uus ja seesama, eila ja täna ja
 igaweste. Kõik maapealne õnn ja truudus on
 kõitum ja kadum, aga kes Jumala peale looda-
 wad, selle rahwa kirik ja kogudus on nagu Siioni
 mägi, mis kunagi ei kõigu ega wabise. Jehooma
 on see kalju, kelle peale ristikogudus on rajatud,
 see kalju saab põrgu marude ees seisma jääma,

see püha puu saab taewa wilja kandma kuni maailma otsani.

Nõnda on Sumal maailma armastanud, et ta oma ainu sündinud poja meie eest ära andis! Mis olen mina inimene, et igawene Issand mind minu patuse eest oma poja risti surma saatis? Ma olen waene põrmukene, kes igaweses tühjuses oleks kuulmata kadunud, kui Sumala arm ja halastus minust oleks mööda läinud. Prohwet Jesaija ütleb:

Tõeste, meie patud on tema enese peale wõtnud ja kõik meie walud kannud. Tema on meie üleastumiste pärast haawatud ja meie ülekohitu pärast ära rõhutatud! Karistus oli tema peal, et meil pidi rahu olema ja tema muhkude läbi on meile terwis tulnud:

Nõnda raskesti pidi Snnistegija meie pattude eest kannatama, et taewane Issagi enam tema peale ei halastanud, ehk ta küll tema walu ja waewa, häbi ja teotust pidi nägema, kelle eest päike oma palet peitis, maa wärises ja kaljud lõhkesid. Patuse inimese süda on aga kõwem kui kalju, tema ei taha mitte lõhkeda kui ta Sunastaja surma walu peale mõtleb!

Kannataja awab weel surma wahus oma kahwatanud huuled ja tšendab: Minu Sumal, minu Sumal, miks pärast oled sa mind maha jätnud!

Minu pärast, sinu pärast, oh inimene, jättis taewa Sumal oma poega maha, karistus oli

tema peal, et meil pidi rahu olema! Aga ku-
das tasume meie seda suurt armastust ja hea-
tegu oma halastajale? Tuima südamega saa-
dame meie ühe päewa teise järele oma elus
mööda, meie oleme kui unistajad ja lõpetame
omad aastad jutu wiisi! Meie laseme oma
armu aega mööda minna ja ei mõtlegi selle
peale, et meie käest tord Issand küsib: Tee aru
oma majapidamisest!

Oh Issand, õpeta meid oma elupäivi üles
arwama, et meie tarkust südamesse saame! Tu-
leta meile ka täna-päew meele, mis lapse kohus
on oma armastaja ja helde taewa Isa vastu!
Aamen!

Neljapäewa õhtul.

Wiisil: Soia meid ja õnnista.

Sälle päike looja lääb,
Isa walguš ikka jääb,
Walguš, mis on walgušest
Paistab taewas igawest!

Õo mu ümber, kuri ilm
Sest siin nutab minu film —
Ingli tiiwul tahaks ma
Walgušele lennata!

Taewas pole enam ööd,
Walu, waewa, rasket tööd,
Kõik mis maine, mullane
Jääwad põrmus järele.

Isa aita heldeste
 Võta laps su sülesse,
 Kanna läbi ilma ööft
 Kõrgemale täht'e wööft!

Seal ja pühid pisarad,
 Mis mu filmist weerewad,
 Võtad vastu rändaja —
 Halleluja laulan ma.

Palwe.

Hõisake Jehoowale kõige maade rahwad,
 teenige Jehoowat rõõmuga, tulge tema ette rõõmsa
 lauludega! Oppige tundma et Jehoowa hea on,
 tema on meid teinud oma rahwaks ja karja-
 lambaks! Tulge ta wärawist sisse tänuga, tema
 õuedest kiituse ja tänu lauludega, kiitke tema
 nime! Sest Jehoowa on hea, tema heldus kes-
 tab igaweste ja tema tõsidus põlwest põlweni!

Jah, kiitma ja tänama peame meie oma
 Issandat Jumalat, nagu Taawet teda kiidab,
 tema õuedesse, kirikusse, palwelotta ehk kuhugi
 waike paika peame palwele minema kui püha
 waimu heal meid meie südames kutsub, täna,
 kui meie tema healt kuuleme, ei tohi meie mitte
 oma südamed kõwaks teha! Jumala kutsumised
 ja tõmbused tulewad arwaste, meie ei wõi siis
 mitte wiita, peame palwele tõttama ja alandli-
 kult hüüdma: Käägi Issand, sinu sulane kuuleb!

Tänane päew on sinu armu saatusel jälle õnnelikult mööda läinud, oh helduse Issand! Sa oled mulle jõudu ja terwist töö juures jaaganud, oled minu ihu toitnud ja hinge jahutanud — kiidetud olgu sinu suur ja püha nimi!

Õhtu on kätte jõudnud waike ja armas õhtukene wäsitamata töö ja päewa palawuse järele. Kui ma omad silmad sinu öötaewa poole üles tõstan, kus kullased tähed särawad ja sinust säetud igawest rahu radasid rändawad, siis tuled mulle sina ja sinu tulewane taewa kodu minule meelde ja minu hing igatseb siit walude wangist sinu südame juurde, sinu rahu ja rõõmu uute ilma. Ma langen auu kartuses sinu ette põlwili, kumardan sinu auu suuruse ette ja hüüan läbi pisarate: Sinu juurde oh Issand, sinu armastaja südame juurde! Sina ei lüka mind mitte enesest ära, sina hüüad mulle heldusega wastu:

Oh tule, tule wäsiind rändaja,
Siin igawene hingamise maa!

Sinu armastus, taewane rõõm ja rahu on minu südamele magusamad kui mesi ja mesi, mis kärege de seeft jookseb. Kes neid omas waimus on tunnud, selle meelest on maailma rõõm ja lihalik lust tühised asjad, sest nende järele ei ole südamel mitte õige lugu ja nemad saadawad inimest hukatuse poole. Maailm ja tema himud

lähewad hukka, aga Jumala Issa armastus jääb igawesti.

Issand, kes sa mind kutsnud, hoidnud ja armastanud oled, lase oma heldust ja magusat taewa rahu ka seltsinatsel öösel minu südamel ja hinges asuda, jaada oma taewalikkude lastet kui ta nähtsima tahab hakata, kui kõrbe tuuled ja maailma marud tema ümber müriwad! Jah:

Kui rist on ränk siis palwid rohkem,
 Meid kuulab Jumal armuga,
 Mu hinge põld on muidu kuiwem
 Kui nutmine ei niisuta! Amen.

Reedi hommikul.

Wiisil: Jeesus tule minule.

Jälle ärkan unest ma
 Halleluja lauluga,
 Laulan taewa Issale
 Kes mind kaitseb heldeste!

Tänu sulle Jeesus Krist,
 Sinult leidsin warjamist,
 Sinu inglid hoidsid mind,
 Sulle tujukub minu rind!

Jälle päike, kullane
 Kerkib koidul ülesse —
 Hinge päike tõuse ja
 Minu südamesse ka!

Mööda läinud pime öö
 Onništa mu päewa töö —
 Hoia kahju, kurja eest,
 Peasta kõige häda seest!

Issa, sinu helde meel
 Suhtigu mind elu teel
 Saatku armul waitsete
 Alma orust taewasse!

Balwe.

Issand, kuhu peaksin ma põgenema sinu eest
 ja kuhu võiksin ennast varjata sinu pale waimu
 eest? Kui ma astuksin taewa, siis oled sina
 seal, kui ma aset teeksin surma riiki, siis oled
 sina seal! Ja kui ma võtaksin toidu tiivad
 ja lendaksin wiimse mere otsa, siis leiab sealgi
 su parem käsi mind ja su pahem käsi hakkab
 minust kinni!

Mõnda, kui laulja Taarwet, peame ka meie
 täna sel hommikul tunnistama, et meie igas pai-
 kas Jumala käes ja tema silma ees seisame.
 Sellepärast kumardame alandlikult Issanda ette,
 langeme tema käte wahale ja ütleme paludes:

Mind kõik maailm ei rõdmušta
 Ei hooli taewast mina ka
 Kui aga sind wõin leida!

Meie ei wdi ja meie ei tahagi tema eest põgeneda, sest tema on elu ja surma Issand, meie kuningas ja meie Jumal. Teda tahame otsida, tema juures tahame olla, siin ajalikult ja pärast igaweste.

Sind aga, elu ja surma Issand, sind tänan ja kiidan mina kõigesi südamest, et sina mind päewast päewa oma käe kõrwal edasi tallutad, mulle elu, terwist ja kannatlikku meelt kingid selle ilma elu waewa ja raskuste sees. Hoi mind ikka waga meele sees ja anna mulle ja minu omastele jõudu sinu ligi olla ja tões käia!

Hoi mind kõige kawaluse, pettuse, riiu ja rahutuma lugude eest ja taota kõiksugu kahtlus ja kurjus Jumala ja ligimeste wastu!

Täna sel päewal peame iseäralikult sinu surma peale mõtlema, sest reedisel päewal surid sa risti peal meie pattude pärast. Müüd on kõik lõpetatud, ütlesid sina, nõkutasid pead ja heitsid hinge. Minu teenitud nuhtlused oled sa enese peale wõtnud ja oled seega igawese elu ja õnnistuse wärawad wallale wõtnud. Mina, mina olen sees ristipuu peal pidin rippuma, mina olen sees igawese kohtumõistja wiha ees pidi wärisema. Sa oled ennaft surma, ja mind surmast elu sisse saatnud, sa oled mulle ilma minu teenimata paradiisi põlwe walmistanud ja Isa juurde eele läinud mulle aset walmistama. Müüd on Jehoowal hea meel omast rahwast, ja ehitab häda-

lised ilusasti oma õnnistusega. Laulge Jehoo-
wale uut laulu, sest ta on täna meile suuri
asju teinud, laulge temale, kiitke tema nime!

Oh Issand! Anna jõudu, et meie wõif-
sime sind armastada, nagu sina meid enne oled
armastanud! Kutsu kõik maailma rahwad täna
Kolgatale, järe neid Lunastaja risti puu alla
seisma ja lasse kuulda seda suurt wõidu sõnumid
sinu suust:

Nüüd on kõik lõpetatud! Amen.

Reedi õhtul.

Wiisil: Nüüd Sumalale auustust.

Nüüd looja läinud päikene
Ja õhtu jälle tae,
Oh armas Jeesus minule
Nüüd seltsiliseks järe! ;:

Sa oled Õnnistegija
Mu walgus pimel ööl,
Mind hoiad öösel armuga
Ja aitad päewa tööl.

Siis hoiä täna öösel ka
Kui enne hoidsid mind,
Mind kata oma armuga
Siis kiidan, tänan sind.

Oh saada omad inglid ja
 Mu une woodile,
 Siis rahulikult hingam ma
 Ei kardam, wäriſe.

Ma ärkan rõõmsa meelega
 Siis uuel hommikul
 Ja laulan kiitwa keelega:
 Muu Lunastaja ſull'!

Palwe.

Rahu ſees tahan ma maha heita ja uinuda magama, ſeſt ſina Jehooſa ükſi ſaadad, et ma julgeſte wõin elada.

Jälle on õhtu kätte jõudnud ja pimeduse warjud aſuwad ilmamaa ja inimeſte peale. Kõik keſ tööd teinud ja waewaſt wäſinud heidab une rüppe puhkama, et uue raſte päewa töö waſtu koſutufi ja karuſtuſt leida. Töö on ränk ja raſte, aga ſelle juures on inimene iſe ſüüdlane. Looja pani eſimeſe inimeſe paradiiſi aeda õnne põlwe elama, aga inimene aſtuſ Looja käſuſt üle ja kaotas oma õnne põlwe.

Oma pale higi ſees peame meie nüüd leiba ſööma, ſee on Looja käſſ ja tahtmine ja ſeda käſtu täitma ſunnib meid elu iſe. Keſ tööd ei tee ſee on laiſſ ja laiſtuſ on kuradi pea padi. Laiſſ inimene lähleb hukka, haſtab waraſtama, petma ja teiſe omaduſt eneſe poole kiſkuma. Su-

mal hoidku meid laiskuse ja kõiksuguste kurja
himude eest!

Sind aga armas Issand tänan mina kõige
hea ja ande eest, mis sina mulle käte waewal
kasuda ja kosuda lased. Ma ei palu mitte sinu
käest rikkust ega head põlwe, toida mind ja anna
mulle igapäewast leiba täna päew!

Sa oled mind armust hoidnud ja käte peal
kannud ja aitad mind päewast päewa elu otsa
poole jõuda.

Ma olen siin wõdras ja teekäija, majaline
kellal siin jäädawat paika ega eluaseta ei ole!
Iga õhtukene tuletab mulle eluõhtut meelde, iga
langew tähelene taewas toob mulle surma sõnu-
mid. Kui sügisel lehed puust langewad ja metsa
tuuled kurwalt kohisewad, siis näen ja kuulen
ma nendes oma elu suwe otsasaamist ja leinalist
lõpetust. Elu lõpeb, surm ligineb — mina
olen majaline ja wõdras siin maa peal nagu
minu wanemad!

Armas õnnistegija! Jää sina ka tänasel õõsel
minu seltsimeheks ja kaitsejaks! Sina oled mu
warju paik, mu tugew linn, mu Jumal kelle
peale ma loodan! Lase minu elu waikselt ja
wagaduses selle maailma müri- ja mööda minna
ja sinu õnnistust rahuliku meelega oota, mis
sa taewas oled tallele pannud, neile kes sind
armastawad. Amen.

Laupäewa hommikul.

Wiisil: Tulge ristiinimesed.

Kui Jehoowa Siionisse
Saadab rahwa tagasi,
Peale pita ohkamise,
Rõõm siis wõidab wiimati.
Küll me'e suu seal naeratab,
Hing siis üpris rõõmsaks saab,
Teda tänab üksi süda,
Kes on lõpetanud häda.

Issand tõsta oma käsi,
Sunnista meid armuga,
Kadunud ja wõta ise
Oma totta koguda!
Tee on raske, ränk on rist
Lühenda ja rändamist,
Wii meid wõitlemise peale
Sgawese rahu maale!

Rõõmuga siis nutu tüli
Lita paigal' pannakse,
Walmis kannatuse wili
Palmid kätte antakse.
Issand oma järje peal
Ise meie palk on seal,
Kes on wõitnud usu wäes
Rõõmu wiht on jelle käes.

Palwe.

Kui Jehoowa saab tagasi saatnud neid, keda Siioni selfi peab tagasi saadetama, siis oleme kui unistajad. Siis saab meie suu naermist ja meie keel hõiskamist täis olema, siis üteldakse paganate seas, Jehoowa on suuri asju teinud. Jehoowa on suuri asja meile teinud, sellepärast oleme rõõmsad.

Kui kallid ja suuri töotusi paned sa püha lauliku sõnadega minu ette oh Issand! Oma wagasid tahad sa tõeste Siioni selfi tagasi saata, seal peab nende suu naermist ja nende keel hõiskamisest täis olema! Seal saame imestama selle üle mis Jehoowa on meile teinud. Oh sina suur rõõmu päew, mill' paistab meile üksford sinu igawene hommiku koidu puna! Oh sa õnnis ime ilus taewane Jerusaleem, millal paistawad meile kaugelt sinu pühad pärli wärawad! Oh sina kiidetud ja tapetud Jumala Tall, kes sa meid seal rõõmu laulude seas vastu wõtad ja oma õiguse kuuega ehitad!

Aga mu hing, kas sa oled ennast ka selle Talle pulma vastu walmistanud? Kas sa oled siin ilmas selle taewa põllu peale filmaweega küllwanud, selle kaswu wihksid sina seal hõiskades kanda wõid? Kas on sinul ka pulma kuub walmis kui Issand sind häkitselt kutsuma tuleb?

Häda sulle kui taewane pulma peremees
 sinu käest küsib! Sõber kuidagi ja oled siia saa-
 nud ja sul ei ole pulma kuube! Häda sulle
 kui ta tunnistab: Mul on maa pääl nälg olnud
 ja sina ei ole mind söötnud, mul on jänu olnud
 ja sina ei ole mind jootnud, ma olen halasti
 olnud ja sina ei ole mind mitte katnud! Seda
 kõik pidid sa waestele ja hädalistele andma, sest
 mis teie neile wäetimatele olete teinud, seda
 olete teie mulle teinud. Ja kõige suurem häda
 weel sulle kui Issand sinule pühas wihas ütleb:

Mina ei tunne sind, mine minust ära sina
 ära neetud igawese tulesse, kus on hulumine ja
 hammaste kiristamine!

Mõtke järele mu hing, pese omad riided
 siin maa peal puhtaks Talle were sees ja oota
 oma peigmest, sest sina ei tea millal ta tuleb,
 kas õhtu hilja, sest õöl wõi wara hommiku!

Sind ago, taewane peigmees, palume meie,
 et sina meid ise wõtaks oma pulma wastu wal-
 mistada ja meid ehitaks oma were õiguse kuuega.
 Amen.

Laupäewa õhtul.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Üks nädal on nüüd jälle mööda
 Truu Jumal mina elan weel!

Eht võtan surma poole jõuda
 Siin kaduwa maailma teel,
 Ma tean siisgi tõesti
 Ei sinu heldus wähenes!

Sa oled süia maale aitnud
 Oh Jumal aita edasi!
 Mul oled rohket armu näitnud,
 Tee seda õndsja surmani:
 Mu meel on julge sinu sees
 Oh lõpmata truu abimees!

Mu ihu oled armust toitnud
 Ja minu hinge rõõmestan'd,
 Kõik kurja eest mind heldest hoidnud
 Ja minu tööd ka õnnistan'd —
 Kas ma ei peaks rõõmuga
 Su püha nime tänama.

Ses lootuses nüüd heidan mina
 Mu une woodi hingama
 Ja palun Issand walwa sina,
 Et hommikut saaks näha ma
 Ja võiks su püha filma ees
 Sind kiita sinu püha templi sees!

Palve.

Kui armsad on sinu hooned, oh wägede Jee-
 hooa! Üks päew su õuede sees on parem kui
 tuhat muud. Ma tahan ennemine läwe juures

seista oma Jumala tojas kui kaua seistes
neis majades, kus õelus sees on!

Nädal on jälle lõpnud, tema wiimne õhtute
on kätte jõudnud. Kõik töö raskus ja waew on
umustud, püha rahu lehwib minu ümber ja täidab
minu hinge. Kas ma olen ka fessel nädalal nõnda
elanud kui Jumal tahab ja kristlik kohus käsib?
Oh paraku ei mitte! Mina olen jälle eßinud
ja oma Issanda wastu pattu teinud, mõtete, sõ-
nade ja tegudega! Ma ei ole mitte oma Juma-
lat üle kõige ega oma ligemist nagu iseennast
armastanud! Ma ei ole jõudnud Issandat igal
ajal oma südames kanda, ma olen palwes hooletu
olnud ja liha ning were nõtrusele wõitu annud.
Maailma mured ja ohakad on minu südames
wõimust wõtnud ja Jumala sõna seemet lämma-
tanud. Elu õhtu jõuab aga mööda läinud nä-
dalaga ligemale, wiinamäe Issand wõib tuula
ja küsida: Tee aru oma majapidamisest! Waene
hing, mis sa siis tahad teha ja wastata!

Mina pööran ennast sinu poole, elu, surma
ja kõige nädalate ning aegade Issand! Anna
mulle andeks minu patud, heida armu ja halasta
oma langenud lapse peale, wõta seda eßinud lam-
bakest oma õlade peale ja kanna oma taewa karja
juure! Soo mulle uus süda ja uuenda mind
minu meele waimus, et mina sind paremine wõik-
sin teenida, õiguses, wagaduses ja õnnistuses;
mis su meele pärast on.

Oh Issand! Hoia mind sel öösel armu-
likult ja aita, et ma wdiksin hommitu sinu püha
kotta minna, kus su auu nimi elab ja kus sinu
kiitust kuulutakse, ja hulga rahwa palwe nagu
ohwri suitsu sinu taewa poole tõuseb. Nita et
ma seal find südamest palun ja mitte üksi mok-
kadega ei auusta. Kui armsad on sinu hooned,
oh wägede Jehoowa! Üks päew su õuede sees
on parem kui tuhat muud! Amen.

Jeesuse Kristuse sündimine.

III.

Suurte pühade palwed ja laulud.

1. Jõulu pühäl.

Wiisil: Jumal wägew walitseja.

Taewa tähed, ilma kohad,
Suur ja sügaw laotus,
Mäed, orud, metsad, luhad,
Kõrgus ja ka sügawus
Kõik nüüd laulge, rõõmsad olge,
Lauldes Isa ette tulge!

Sina ka, oh inimene
Laula waljumine teal,
Sest su armas Jeesukene
Magab sõimes heinte peal —
Kuule ingli laulu heale,
Laula karjastega peale!

Rõõmu healt on kuulda taewas,
Rõõmu kuulda maa peal ka,
Rõõmu kuulda ilma waewas;
Rõõmu ilma otsata!

Maarja meile lapse toonud,
 Jumal inimeseks saanud.

Tere, tere õnne tooja,
 Tere armas lapsuke!
 Sulaseks saab ilma Looja,
 Et meid tõstaks taewasse!
 Kiitke teda ilma kaared,
 Maa, wesi, mere saared!

Palwe.

See rahwas, kes käis pimeduses, on suurt walgust näinud, nende üle, kes elasid surma warju maal on walgus paistnud. Amen. Jesaja r. 9. p. 1. s.

Hõiska ja laula minu hing tänasel kallil Jõulu pühäl, hõiska taewa ja maa kuningale, kes oli, kes on ja kes jääb igaweste! Prohweti sõnad ja waga hingede igatsused on aasta tuhandate tagat täna tõeks läinud, surma warju maale on walgus paistnud, Üralunastaja ja peastja on täna Betlemmas sündinud!

Inimese sugu oli patu läbi langenud ja paradiisi õnne põlwe kaotanud, ta pidi igawesti hukka minema. Inmala walgus ja esimene õnnistus oli kustunud ja rahwas käis pimeduses ja surma warjus: Patt lahutas inimese sugu Jumalast ja käsu waljus mõistis teda hukka.

Maailm oli Jumalast ja tema õnnistusest ilma jäänud.

Seal waatis halastaja Jumal taewast alla Madama laste peale ja nägi, et kõik inimesed oliwad hukka läinud, ühtlasi oliwad nemad läinud haigema, ei olnud seda, kes head teeb ehk Jumalat nõuab, ei ühte ainuistgi!

Seal läks Isa meel haledaks oma langenud laste pärast ja tema pidas uue armu nõuu maailma rahwaste lunastamiseks.

Tema saatis taewa auust ja ilust oma ainu armja poja alla waele ja wiletja maa peale, kes meid pidi ära lunastama patust, surmast ja saadana wäest. Täna on esimene Jõulu pühha, täna on see õnnistuse ja rõõmu päew, mil Jumal oma töotuse ja prohwetli kuulutused on tõeks teinud, sest meile on täna Taaweti linnas sündinud Õnnistegija Jeesus Kristus! Tema ei tule mitte meie juurde kui kõrge würst wõi kuningas, tema tuleb kui waene sulane ja sünnib Betlemmas karjaste koopas.

Sellepärast julgeme meie ka karjastega teda teretama minna ja teda paluda: Tule ja sünni ka täna minu südames ja waimus! Lase oma taewa walgust minu pimedada hinge maale paista, et minu hing Jumala suurt äralunastamise armu nõuu tunda ja mõista wõiks: Rõõmuista mind sellel kallil päewal oma taewaliku rõõmuga

ja juhata mind neid kallid pühi mõistlikult pühitsema.

Kõik taevad laulavad täna Jehoowale kiitust ja rõõmustavad maailma ja inimeste sugu ärapeastmise üle. Rõõmusta siis minu hing, rõõmusta ja laula ingli kooriga hõisates:

Uuu olgu Jumalale kõrges, maapeal rahu ja inimestest hea meel! Amen.

2. Jõulu pühal.

Wiisil: Ma tulen taewast ülevalt.

Nüüd ilmunud isa ime töö,
Maailmast kaob pime öö
Meil walguš järab Siionist,
Mis kuulutati prohwetist!

See taewa walguš tõeste
Mis paistab meie hingesse,
Ta walgustab kõik ilma maa
Ja taewa telgi iluga.

See elu sõna igawest,
Kes Isa juures algusest
Su oli enne sedagi,
On Jumal ise tõesti.

See poeg, kes Isa järje peal,
Ja igaweste olnud seal,
Nüüd walib mulla madala,
Et inimesi aidata.

Ja meie kasuks sulane
 Ja läheb risti surmale,
 Et lepitada Isa meelt
 Ja rahwast wõita surma teelt.

Hing, sellest sina rõõmusta
 Ja ärka unest rutuga
 Ning täna armu sügawust,
 Kust hoowab sulle õnnistust!

Oh wõta seda jõulu last,
 Mis tuli taewast kõrgemast
 Müüd usus wastu hingesse
 Ja kihla süda temale!

Sa tema läbi õndsaks saad
 Ja lapse õigust pärandad,
 Kord tema püha järje ees
 Seal igawese rõõmu sees.

Palwe.

Paulte rõõmaste teie taewad,
 ja maa olgu wäga rõõmus, mäed
 tehke healt hõisates! Sest Je-
 hoowa on oma rahwast tröösti-
 nud ja tema wiletsuse peale ha-
 lastanud. Amen. Jesaia r. 46. p. 13. f.

Minu hing, rõõmusta ja hõiska täna Issan-
 dale auu ja kiituse ning tänu laulu, sest Jehoowa
 on ka minu wiletsuse peale halastanud ja sind
 trööstima tulnud! Ma seisän waimus Betlemma

õdime juures ja minu kõrvu kõlavad need ingli
 sõnad, mis karjastele kuulutati: Urge kartke,
 waata, ma kuulutan teile suurt rõõmu!

Mis ja siis veel tõrjad, minu hing, miks
 ja wärised Siinai mäe all, kus sind käsu sõnad
 hukka mõistawad. Käsu lauad on katki murtud,
 wahemüür Jumala ja inimeste wahel on lange-
 nud, Jumala poeg on inimeseks saanud ja oma
 Isa wiha lepitanud.

Uga minu süda läheb ka haledaks kui ma
 selle peale mõtlen, et sina, elawa Jumala poeg
 nõnda ennast pidid alandama ja halwas aset
 wõtma. Sa tulid taewa auust ja hiilgusest maha
 siia wiletsa maailma sisse. Jumal saab sulaseks,
 see kes enne kuningate kuningas oli, sünnib maa-
 ilma loomade lautas. Tema kannatab maapeal
 inimeste kestel waewa ja wiletsust ja sureb wii-
 maks ristipuu peal nagu kõige suurem kurjate-
 gija! Oh seda Jumaliku armastuse, helduse
 ja tarkuse sügawust, kuis arusaamata ja äramõist-
 mata on tema teod!

Sind aga palun mina südamest, kallid jõulu
 lapsukene: õpeta ka minule alandust, tasandust
 ja kannatlikku meelt. Õpeta mind oma eesmärgi
 järele taewast Isa üle kõige ja oma ligimest kui
 iseennast armastama! Jõulu sõimest woolagu
 minu südame ja hinge sisse lapselik waga meel,
 halastus ja taewa heldus. Siis wõin mina ka
 täna Taawetiga hõifata: Saulge rõõmsaste teie

taewad ja laula rõõmsaste minu hing! „Halleluuja!
Halleluuja! Halleluuja! Amen.

Uuel aastal.

Wiisil: Kes Sumalat nii lasseb teha.

Üks aasta jälle mööda läinud
Ja elust kadun'd jäljeta,
Küll olen walu, waewa näinud
Ja wõitlen'd kurja ilmaga,
Ma siiski Issand elan weel
Ja sulle kiitust laulab keel.

Oh Issand, kes sa aastad annad
Ja aastad jälle lõpetad,
Kes emalikul kätel kannad
Kõik taewa tähed ilma maad:
Su nimi saagu kiidetud
Ka minust, kes ma efsinud!

Sa oled armust hoole kannud
Ja elus käinud meie eel,
Sa oled jõudu, terwist annud,
Mind toitnud, katnud elu teel:
Su nimi saagu kiidetud
Ka minust, kes ma efsinud!

Eks uuel aastal jälle taha
Mind awitada armuga?
Ei oma last sa jäta maha
Kui sinu peale loodab ta —

Sa oled heldus, halastus
Ja nõtruses mu wägewus!

Las' tulla elu tormid, tuuled
Ja õnnetused raskemad,
Mii kaua, kui sa palwet kuuled
Mind Isa käed kaitsewad —
Su taewa kotta tiiva all
On jõudu, warju wõitlejal.

Ma rajan sinu kalju peale
Nüüd uuel aastal elu teed,
Sa kuuled minu palwe heale
Ja kuivatad mu silma weed, —
Su arm ja heldus muutmata —
Mu Jumal, Isa oled sa!

Kui kutsud sa siit ilma waewast
Mind selle uue aasta sees,
Siis leian rõõmu, rahu taewast
Ma Lunastaja järje ees —
Seal kiidu laul on minu suus
Mul aasta igawene, uus.

Palwe.

Weereta Jehowa peale oma
teed ja looda tema peale, küll
tema toimetab kõik hästi.
Namen. Taaweti l. r. 37. l. 5 f.

Jälle on üks aastake kuulmata kadunud,
nagu wihma piisake igawese aja meresse! Kuud

ja aastad lendavad, inimesed sünnivad ja surevad, aga sina, Issand oled seesama eila ja täna ja igaweste! Sinu juures ei ole muutmist ega waheldamise warju, sest et sina ise kõige aegade Issand, looja ja ülespidaja oled.

Uus aasta on nagu wersta sammus meie elu tee ääres, kelle juure meie sügawas mõttes seisma jääme. Siit vaatame oma tulnud tee peale tagasi ja siit vaatame ka edasi tulewiku teede peale, mis alles käimata ja meie filmade eest weel warjul seisab.

Tagasi waadates paistab meile minewikust filma ilus lapsenäli ja nooruse aeg, kus meie weel wanemate hoole ja warju all mureta päewi mööda saatjime ja Issanda heldus meid hoidis. Meie meele tuleb kallis kooli ja leeri aeg, kus Jumala waim meid waljuste noomis ja patu unest üles äratas. Seal kahetsesime omad patud filma weega, meie süda sai puruks murtud ja wana Adam surmatud. Jumalik rõõm ja rahu täitis meie hinge ja meie tundsinime ennaft uuesti sündinud olewat. Siis tuliwad elu tormid, rasked risti ja wiletjuse wood, mida meie Issanda abiga oleme tänini kanda suutnud. Uuel aastal wõime nüüd hiiüda: Siinamaale on Jehowa meid aitanud, küll tema aitab ka edasi.

Küll tahaksime meie ka tulewiku sisse wadata, aga see on sureliku filmade eest warjule

pandud. Sellepärast pöörame palves sinu poole, elu ja surma ja kõige aegade Issand! Anna andeks meie pattude süüid, mis meie minewal aastal sinu vastu teinud oleme! Tuhata meie teed ja õnnista uut aastat, õnnista meie sisse tulemist ja wälja minemist täna päew ja igawesti. Amen.

Kolmefüninga päewal.

Wiisil: Ma tulen taewast ülevalt:

Kui Jeesus sündis ilmale
Siis paistis taewas täheke
Seal sõime kohal Betlemmas,
Kus hingab ilma kuningas.

Täht paistab taewas iluga,
Ja särab üle ilmamaa,
Kui kuulutadi prohwetist:
Et walgus särab Siionist.

Seft targad tõt'wad tähte teel
Ja üli rõõmus nende meel,
Mis unistadi kougel maal,
See ime sünnib meie a'al.

Oh sina Betlem Ewrata,
Jerusalemmast alam sa,
Kas sünnib su sees kuningas;
Suur ärapeastja, Messias?

Nad leidwad lapsukesel seal,
 Kell' pühadus on palge peal
 Ja kelle walgust filmadest
 Wõib näha waimu tulukest.

Seal jagawad tal' kinkisi
 Küll kulda hõbet wiiruki
 Ja õnnistawad waga last
 Ning kumardawad sügawast. —

Oh ristirahwas tõtta ja
 Ka usu tähel Betlemma,
 Wii talle kingiks südamed,
 Ta wõtab wastu patused.

Ta sõime ees ja tunnista :
 Mu Lunastaja oled ja,
 Sa oled taewa kuningas
 Ja meie hinge Messias !

Su walgust näewad kuningad,
 Kõik meresooned, paganad,
 Sest sina peastad ilmamaa
 Ja awad taewa wärawa.

Auu, kiitust, tänu, Tallete
 Ma laulan sulle sõimesse :
 Auu olgu kõrges Jumalal
 Ja rahu tema taewa all !

Palwe.

Ja paganad peawad selle walguse järele
 kätma ja kuningad selle paistuse järele, mis

tõuseb! Tõsta omad filmad ümberkaudu ülesse ja waata: Neid kogutakse kõiki ja nemad tulewad sinu juurde. Su pojad tulewad kaugelt ja su tütreid kasvatatakse nende kõrwal. Siis saad sa näha ja kui jõgi nende wastu jooksta, su süda wäriseb ja saab üpris wäga rõõmsaks; kui hull mere ääres su poole pöörab ja paganate wägi su juurde tuleb. Amen. Jesaja r. 60 p. 3 j.

Täna, mu hing pühitseb ja seda päewa, mill' Jumala täht taewas paistis, hommiku maa targad tuliwad Jeesust kummardama ja temale andeid tooma. Püha prohwet Jesaja kuulutas seda juba ennemuiste ette, täna on tema kuulutus täide läinud. Siit wõid sa jälle näha, et Issanda töötused alati täide lähewad, kui ka tuhandate aastate pärast. Taewas ja maa lähewad hukka, aga Jumala sõna jääb seisma igaweste!

Ka meie kohus on täna selle lapsukesele andeid wiia ja tema ette põrmusse kummardada. Targad nägiwad ainult tähte kaugel taewa all, aga meile ristirahwale on palju suurem walguis osaks saanud. See walguis on Jumala sõna ja risti usk, mis meile heledaste paistab ja kõigis paiguis kuulutakse. Selle walguise, ja paistuse järele tahame meie kaua, selle juure tahame jääda elus ja surmas.

Uga mis wõin mina sulle täna kingituseks tuua, mulle taewast tulnud lapsukene? Kulda ja wiirukit mul ei ole, ma olen palju waesem ja wiletsam kui need hommikumaa kuningad, mis nõuad ja siis minu käest püha lapsukene? Mu poeg, mu tütar anna oma süda minule! küübid sina. Wõta siis teda wastu, oh Jeesus! Pese ja puhasta teda patu mudast, ela ja walitse siin sees kui kuningas! Ole mulle tulukseseks ja täheks pimedada elu tee peal ja juhata mind sõime juurest Kolgata kaudu sinna kus ja müüd elad ja walitjed igaweste. Amen.

Walwepäewal.

Wiisil: Tulge ristiniimesed.

Siis kui Jeesus seisis mäel

Oma Isa palumas,

Waiwiti² walgus² taewas² wäe¹

Isa teda auustas.

Sina, usklik paluja

Palu oma Isa ka

Pea meeles, seda tea

Waimu walgus tõuseb pea.

Jeesus tõstis filmad üles

Taewa poole paludes,

Waimus seisib Isa süles,

Sinna saada igatses.

Kui ja lähed paluma

Ära ilma armasta,
 Waata üksi Isa peale,
 Siis ta kuuleb palwe heale.

Sellepäraft, inimene
 Palu nuttes, südamest
 Siis sind Isa, igawene
 Nitab taewa heldusest,
 Wiib sind wiimaks ülesse
 Oma armu sülesse,
 Kus ju Jeesus ees sind ootab
 Snnis, kes siin jeda loodab!

Kui sa uskus Isaks pead,
 Teda tõest armastad,
 Siis sa palwes saad kõik head,
 Usu palwed wägewad.
 Palwe tungib taewasse,
 Isa ette järjele,
 Isa kuuleb lapse heale,
 Annab abi abi peale.

Palwe.

Põhjatumä häda seest hüüan ma sinu
 poole oh Jehoowa! Issand kuule mu healt,
 sinu kõrwad pangu tähele mu alandlikku
 palumise healt! Amen. Taaweti l. 130, 1. s.

Sinu juurde oh Issand kipun mina, kui patu
 toorm rõhub, usk ja lootus lõppeda tahawad ja

fui ma elu tormides nõrkeda tahan. Sina kuuled palwed, sinu juurde tuleb kõik liha!

Ma langen põlvili ja tõstan käed palwes sinu poole ülesse. Issand, Issand halasta, anna mulle mu patud andeks ja kustuta mu suured süüüd oma võlaraamatust!

Mina tean, sina võid mind aidata ja sina ei jäta ka waeße patuse palwed kuulmata, kes nagu kadund poeg sinule üles tunnistab: Issa, ma olen pattu teinud taewa vastu ja sinu ees, ma ei ole enam wäärt, et mind sinu lapseliks nimetaks. Issand heida armu, Issand halasta!

Ma olen elust wäsinud ja patu muredest maha murtud. Ei ole ühtegi terwist mu lihas mu wäga suurde pattude pärast! Kuule oma õnnetuma lapse õhtamisi, pane tähele tema alandliku palwed!

Oh Issand kui kalli waranduse oled sa sellega meile annud, et meie sind paluda ja palwes oma Issaks hüüda võime. Issa ei tõuka last enesest mitte ära, ta ei anna temale mitte kiwi, kui ta leiba palub.

Mita siis armas taewane Issa, et meie sinu suurt armu mõistaksime kalliks pidada! Mita et meie sind mõistame sind südamest paluda ja mitte üksi suuga ei lobise, nagu wariserid. Nendest tunnistab meie õnnistegija: Seesinane rahwas tuleb minu ligi oma suuga ja auustab mind oma mofkadega, aga nende süda on kaugel minust

ära! Tõsine paluja tunneb ise kas tema süda
 saab liigutatud, kas Jumala waim tema hinges
 tööd teeb, wõi tuleb tema palwe külma, kivist
 südamest, keda Jumal kuulda ei wõta. Kes süda-
 mest pattu kahetsewad, kes silmaweelega külwarwad,
 kes enne palwes järele ei jäta kui Jumal teda
 kuuleb, need lõikawad pärast hõiskades ja kannu-
 wad omad wihud. Amen.

Jeesus lähleb Jeruusalemma.

Balmipuude pühal.

Wiisil: Tulge risti inimesed

Auu ja kiitust rahwas annab,
 Taaweti poeg tuleb nüüd!
 Balmi okse kõrgel kannab,
 Hosianna kõlab hüüd:
 Nüüd on kodus kuningas,
 Siia jõudnud Messias,
 Juuda riik saab, mis on waja
 Wangist peaseb isa maja.

Täna uhkes auus ja hõimus
 Taaweti poeg tulemas,
 Murtud raudne Rooma wõimus;
 Juuda rahwal kuningas.
 Püha linna tuleb ta
 Suure auu ja iluga,
 Kaugelt kost'wad kiidusalmid,
 Wõtkem kätte wõidu palmid!

Ulandlikult, tafa samm
 Tuleb helde Jeesuse,
 Pole näha jõudu, rammu,
 Kõik nii madal, tafone!
 Pole wõitu aimata,
 Sõa sarw saab waikima,
 Mõel ja oda, were haawad
 Dmal uue kuu saawad.

Kuningas küll Siionisfe
 Wõidu käigil sõidab siin,
 Aga tema hinge sisse
 Usub kurvastuse piin:
 Rahwal armas sõda, piik,
 Teisest ilmast tema riik,
 Sealt, kus kõlab rahu hää,
 Armastus on ainus püie!

Sa Jerusalemma ootus,
 Juuda rahwa kuningas,
 Oled risti rahwa lootus,
 Riiki meile rajamas.
 Palmiks palwed palamad,
 Pärliks filma pijarad
 Laotame lauldes eele,
 Kui sa tuled wõidu teele.

Tule Issand, tule taewast
 Suure wäe ja auuga,
 Wii kõi wogad patu waewast
 Siionisfe hõistama!
 Seal mu keel siis liidab sind,
 Et sa lunastanud mind,
 Saatnud surses õigust mulle —
 Hosianna laulan sulle!

Palwe.

Hosianna Taaweti pojale,
 kiidetud olgu kes tuleb Issanda
 nimel, hosianna kõrge! Amen.

Nõnda kirjendas Juuda rahvas Jerusalemma wärawa ees, kui auu kuningas sealt sisse sõitis. Nad laotasid omad riided tee peale maha ja ehitasid seda wõidu palmi oksadega. Rahwas mõtles et nüüd see ilmalik wägimees tuleb, kes tule ja mõdegaga Iisraeli lapsi rõhuwa Rooma riigi ikke alt wabastab, Juuda riigi uneste üles ehitab ja suure auu ning iluga Saalomoni auujärje peale istub. Paljud ei olnud Jeesust weel näinud, sellepärast tõttasiwad kõik temale wastu et uut Jerusalemma kuningat näha saada.

Tema palgest ja olemisest pidi wälja paistma, uhkus, kõrkus ja walitsuse himu, aga sealt paistis koguni alandus, madalus, heldus ja armastus. Sealt wõis lugeda: Minu kuningriik ei ole mitte sest finatsest maailmast. Rahu jätan mina teile, oma rahu annan mina teile, mina ei anna teile mitte mis maailm annab!

Jeesus Kristus ei ole mitte tulnud Iisraeli riiki üles ehitama, waid taewa riiki maa peale tooma. Iisraeli rahwas ei tunnud seda mitte ära, sest seesama rahwas, kes täna hosianna kirjendas, kirjendas pea pärast seda Pilatuse ees, Löö risti, löö teda risti! Meie ei tunne teda, meile ei ole muud kuningat tarwis kui Rooma Keiser. Kui muutlik, kui pime on rahwa meel oma Lunastaja ja küniga wastu!

Oh Iisand! Sina oled see auu kuningas ja meie Lunastaja, walgusta meie meelt ja mõt-

teid, et meie maailma auu ja suurusst põlgame
ja tõsises alanduses ja armastuses sinu järel
käime! Amen.

Suurel Neljapäeval.

Wiihil: See aeg on tõest ukse ees.

Ma tulen armas Jumal nüüd
Sest ja mind kutsud wõeraks
Su lauale, kus armu hüüd
Mull' walmistaksid waraks.
Siin laud on kaetud waesele,
Ma olen jänus, näljane
Sealt minu hinge toida!

Sina oled hinge abimees,
Mu eest ja mured pead,
Kui olen suure häda sees
Siis sina abi tead.
Sa oled leiwaiks, kaewuiks ka
Kes jõõdab, joodab lõpmata
Neid, kes sind himustawad.

Oh wõta taewa karjane
Mind rohu maale saata,
Kui eksib sinu tallele
Siis tema järel waata,
Et ta ei ekfi kõrbe sees,
Ei nõrke ilma maru ees,
Waid sinu peale loodab!

Mu südant võta tõmmata
 Siit ilmaft taewa poole,
 Oh armas Õnnistegija
 Sa kanna ise hoole,
 Et paha lõpels südames,
 Ma kõnniks sinu jälgedes
 Ja elaks, sureks sulle!

Oh tule Jeesus õnnista,
 Mull' anna taewa manna,
 Mind toida taewa leiwaga
 Ja hallikale kanna,
 Kus elu weji woolamas,
 Mis tuhandaid ju kosutas
 Ja sinu riiki saatis!

Ma tänan rõõmsast südamest
 Sind Lunastaja taewas,
 Et sina suurest heldusest
 Mind jahutad siin waewas.
 Mu hing on haige, wigane
 Ja eksib tee peal tõeste
 Kui sina mind ei saada.

Palwe.

Mina olen elu leib, kes minu
 liha sööb ja minu werd joob,
 see jääb minu sisse ja mina
 tema sisse. Amen. Joh. r. 6. p. 48. s.

Kallis päew, suur ja püha õhtu söömaaeg minule ja kõige ristirahwale! Jeesus mõtleb täna oma raske risti surma peale ja walmistab ennast maailma lunastamise tööle. Tema hing on kurb surmani ja ahastuse palwe tõuseb taewa poole:

„Iha, kui see wõib olla, siis mingu see karikas minust mööda, aga ärgu sündku mitte minu waid sinu tahtmine!“

Tõtta mu hing sellel kallil päewal õli=mäele, seal kuuled ja Jeesuse õpetuse ja äratuse sõnu: Walwage ja paluge, et teie kiusatuse siise ei saa, waim on küll walmis, aga liha on nõder!

Weel wiimsel õhtul tahab Jeesus oma jüingritega paasa talle süüia, weel tahab ta nende usku kinnitada ja neile ühte meelt ja wennalikkude armastust tulewaks ajaks oma püha suuga wälja jagada. Wõtke sõõge, see on minu ihu, jooge kõik sealt karika sees, see on minu veri. Seda tehke nii mitu korda kui teie jõöte ehk joote minu mälestuseks.

Jeesuse õpetus ja kombe ei ole mitte kasuta mööda läinud. Digi katstuhat aastat kuulutakse kõiges maailmas neid sõnu ja täidetakse tema armu seadust.

Alga mu hing, kui sina Issanda armulaugale ligined, siis katju ennast enne heaste läbi, sest kes kõlwatu jõöb ja joob, see teenib omale nuhtlust, ütleb seesama, see teenib omale nuhtlust,

ütleb seefama Jeesus Kristus. Kõlwatu sööb ja joob, see kes ilma südame kindla usuta ja paljalt kumbe pärast laual kirikus läib, kes oma südames ei tunne, et tema patud tõesti on andeks antud ja Kristuse veri teda puhtaks peseb kõigest patust.

Sind aga, helde Onnistegija palume meie südamest: Walmista meie südamed kindla usule, õpeta meid enne oma pattu tundma ja kahetsema ja pese meid oma püha weega puhtaks kõigest patust! Amen.

Jeefuse Kristuse ristilõõmine.

Suurel reedel.

Wiisil: Kes Jumalat nii laiseb teha.

Kõik lõpetud ja hinge heitnud
 On elu Issand waikselte,
 Ja rahu würst kõik ära täitnud,
 Ta läinud surma unesse —
 Jah, elu päike on weerenud
 Suur sõna: Kõik on lõpetud!

Kõik lõpetud! Nii ütleb tema
 Ja elu sõnal kustub heal,
 Truu süda peab waikinema
 Ta lõhkeb surres risti peal,
 Nüüd surma jõud on nõrkenud,
 Suur püha töö on lõpetud!

Nüüd lõpetud! Ei enam mahti
 Käik pole sinul kaebada,
 Su wandest olen mina lahti
 Ma pestud talle werega,
 Nüüd põrgu wägi waikinud,
 Suur sõna: Kõik on lõpetud!

Kõik lõpetud! Ma tahan minna
 Nüüd sinu haua kambriisse
 Kõik taewa wäed on tulnud sinna
 Seal hoowab elu hingele.
 Siin taewas ennaft awanud —
 Suur elu sõna: Lõpetud!

Palwe.

„Sa kui tema kõiſ sai lõpetanud, on tema kõiſidele, kes tema sõna kuulwad, igawese õnnistuse saatjaks saanud.“
Namen. Ebr. r. 5. p. 9. f.

Rutta mu hing, rutta täna waimus Kolgatale, seal näed sa kartuse ja wärisemisega, kudas elawa Jumala poeg, maailma Looja ja Lunastaja taewa ja maa wahel ristigi puu küljes poob! Tema wist seisab kahe rööwli wahel, rahwas ja kiriku ülemad naerawad ja ütlewad pilgates teotuse sõnu, rööwel pöörab pilgu tema poole ja ütleb: Kui sa Jumala poeg oled, siis astu ristigi pealt maha, aita ise ennast ja meid.

Mis teeb aga armuline Sunistegija? Kas ta wastu sõimab wõi wihastab? Kas ta põlgab seda patust hulka ja kiriku õpetajaid, kes teda surma saatjid?

Ei, temal on hale meel nende sõgedusest ja hukatusest, tema palub weel surma ahastuse jees: Isa anna neile andeks sest nemad ei tea mis nemad teewad! Oh seda suurt südameheldust, oh seda waimu kõrgust, oh seda lõpmata suurt armastust, mis tema südamest surres weel wälja woolab!

Kas ta on pattu teinud, et teda risti külge naelutakse? Ei, tema on puhas ja patuta, tema sureb minu, sinu ja kõige maailma pattude eest!

Küll peaks iga ristiinimese süda liigutud saama, küll peaksid tema filmist pisarad jooksuma, kui ta waimus Kolgata poole waatab ja Teesuse surma walu peale mõtleb. Itka jälle peatšime meie neid sõnu oma südamesse wõtma: Nõnda on Jumal maailma armastanud!

Kolgata mäel lõpetab Jumal oma suurt ära lunastamise tööd, Kristus räägib risti peal weel seitse sõna ja paneb oma elu ja lunastuse tööle seitse pitsrid peale, ja neid ei jõua keegi maapeal ega taewas lahti wõtta! Oh sa kurblik, oh sa õnnis; oh sa suur filmapilt!

Sinu poole, sa risti löödud Teesus tõstan ma omad käed ja südame ülesse, sinu käest palun mina armu ja halastust! Lase ööd ja päewad oma kannatus ja raske risti surm minu filmade ees ja südames seissta ja tuleta mulle meele, et sind minu pattude pärast risti poodi! Tuleta mulle ka meele, et sina minu wõlad maksnud ja surmast elu sisse wiinud oled! Lase mind sinu halastust kiita ja sinu armastust suureks tõsta, et ma tõega wõiksin tunnistada: Sina oled Kristus; elawa Jumala poeg! Amen.

Kristuse risti all.

Paul.

Wiisil: Kes Jumalat nii laseb teha.

Kui rist on ränk siis Siionisfe
 Sa ihkad suure himuga,
 Siis taewa tee on sulle wõdras
 Kui rändad ilma ristita,
 Siis rahu maale jõuad ja
 Kui rändad risti koormaga.

Kui rist on ränk siis Kolgatale
 Sa langed uskus põlwili,
 Seal kaebad nuttes Jumalale
 Su patu walu, kurjusi,
 Seal seisab Lunastaja rist,
 Sa leiad rahu, hingamist.

Kui rist on ränk, siis ust on julgem
 Sind kutsub Jumal armuga,
 Su hinge põld on muidu kuitwem
 Kui nutmine ei niisuta —
 Kui tuli kulda seletab,
 Nii rist ka usku puhastab.

Kui rist on ränk, siis himu suurem
 Saab Jeesu järel olema,
 Oh siis on Kaanan sul parem
 Kui läbi laane tulid ja,
 Kui jänu waewa kannatad
 Siis armsad kõrbes hallitad.

Kui rist on ränk siis surma walus
 Sa tõstad filmad taewasse,
 Ja risti löödud Jeesus wõtab
 Su risti kanda heldeste —
 Su hing siis üles taewa lä'äb,
 Rist haul wõidu märgits jääb.

Armas ristiniinene!

Õnnistegija Jeesus Kristus õpetab meid, et peame ise ennaft ära salgama, oma risti enese peale wõtma ja tema järel käima. Püha Apos- tel Paulus ei kiidelnud muust, kui Kristuse ristist. Kuidas on lugu sinuga, sinu hinge ja südamega?

Kas oled sina oma eluristi ja koormat nuri- semata kannud, lootes ja uskudes, et Kristuse risti surm sulle elu ja õnnistust wõib tuua? Kas oled sina oma patu koormaga koigatale tõt- tanud ja risti all põlwili palunud: Issand mõtle minu peale, kui sa oma kuningriiki tuled! Kas oled seal Taawetiga kisendanud: Jumal! ole mulle armuline oma helduse pärast, kustuta mu üleastumised oma rohke halastuse pärast! Besse mind hästi mu ülekohtust ja puhasta mind mu pattudest! Sest mina tunnen oma üleast- misi ja mu patud on minu ees alati! Sinu, wastu olen ma pattu teinud ja seda, mis su filma ees paha olen ma teinud, seepärast oled

ja õige kui ja karistad, ja oled puhas, kui ja lohut mõistad!

Kas oled ja nõnda palawalt palunud ja filmaweega omad patud kahetsenud? Õnnis, kui ja seda oled teinud! Õnnis oled sina, kui ja Kristuse ristist kiitled ja oma riided oled walgeteks pesnud Talle were sees! Sinul on siis rahu iseenesega, ligimesega ja Jumalaga. Sinu hing tunneb siin maa peal taewa rahu ja rõõmu ja sina mõid Apostliga hüüda: Mina elan, aga ei mitte mina, waid Kristus elab minu sees!

Aga kui Sina weel ei ole Kristuse risti alla oma patu koormat maha pannud, kui ja weel ei ole oma pattu tunnud, kahetsenud ega patust pöörnud, kui Õnnistegija armastus ja walus risti surm sinu südant weel ei ole liigutanud, siis oled sina kõige õnnetum hing ja magad patu une sees:

Tõtta siis nüüd weel wiimsel tunnil Kristuse risti alla, kispenda palwes tema poole: Jeesus Jumala poeg heida armu minu peale! Tunnista temale oma üleastmised ja ütle kindlas usus Jakobiga: Ei ma lase sind mitte lahti, enne kui ja mind õnnistad!

Kui ja nõnda palwes, uskus ja lootuses tema juure tuled, kui ja omad patud temale üles

tunnistad ja tema käest andeks palud, siis kuuled
sina waimus tema suust neid armu ja rahu sõnu.

„Ole julge minu poeg, minu
tütar, sinu patud on sulle andeks
antud!“ Misfugune rõõmu sõnum, misfugune
peasemine raskest patu koormast! Waewatud ja
koormatud hing on selle juurde läinud, kes temale
halastust ja armu lubas anda, seda on ta nüüd
kätte saanud.

Sind aga, risti löödud Snnistegija, sind
palume meie kõigest südamest:

Lase oma walgust paista üle kõige maa=
ilma! Ärata üles neid kes weel patu öö sees
magawad ja tõmba neid armuga enese juure!
Sina oled hea karjane ja jättsid oma elu lam=
maste eest, kutsu ja kogu neid kõiki enese juure!

Oh et kõik inimesed seda mõistaksid, et
nemad tuleksid nuttes ja uskudes sinu risti alla,
et üks ainus kari ja üks karjane oleks.

Meie usume sinu sisse oh risti löödud
Snnistegija, sina kuuled palwet, sinu juure tuleb
kõik liha. Amen.

Kristuse Ülestõusmise pühal.

Wiihil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Uuu kuningas on tõusnud üles
Ja kannab risti oma käes,
Ta surres, seisib hana süles,

Müüd ärkab uuest elu wäes
 Oh risti rahwas tereta
 Ta wõitu hõiskamisega!

Küll kohisedes põrgu meri
 Ta risti ümber laenetas;
 Sest walatud sai waga weri
 Ja elu tooja suremas —
 See oli rõõmuks saadanal,
 Sest kurjast naeris Kolgatal.

Kui saadan hõiskas nuttis waga
 Maaria Jumaliku last,
 Mad matsid teda, jälle aga
 Ta ärkas surmast sügawast,
 Tõi elu, wõitu ilmale,
 Müüd wagad ei jää surmasse.

Ta astub wälja, haua toda
 Jääb tühjaks tema järele,
 Kus põrgu würest su surma oda,
 Kus on su wõimus, waenlane?
 Su wanne ilmas wõidetud,
 Sest Lunastaja tõusenud.

Sest hõiskamas on ilma taared
 Suu rristirahwa kogudus,
 Kõik taewad, maad ja mere saared
 Sell' wõitjale, kell' wägewus —
 Ta murrab põrgu ahelad,
 Ta awab taewa wärawad.

Sa hauast tõusnud elu tooja
 Meid patu unest ärata,
 Sa kõige ilma õnne looja
 Loo meie elu uueks ka,
 Et sinu ülestõusmisest
 Me'e õnne saame igawest!

Palwe.

Uga tema ütles nende wastu:
 Äрге ehmatage, teie otsite Jee-
 sust Naatsaretist, kes oli risti
 poodud. Tema on ülestõusnud,
 teda ei ole enam siin. Amen.
 Mark r. 16. p. 6. f.

Tõusnud — Kristus on ülestõusnud!
 See pühalik mõidu sõnum, see waga rahwa
 hõiskamise hüüe käib läbi terve looduse ja ula-
 tab kuni taewaste taewasse. Surm kus on nüüd
 sinu astel, põrguhaud, kus on sinu wõimus?

Haud on kalju sisse raiutud, suur kivi
 hana ukse ette weeretatud ja sõjamehed seisawad
 hana ümber. Kes mõib weel loota, et ristilöö-
 dud Jeesus sealt saab ülestõusma. Uga kui
 wagad naesed hommiku wara hana juurde lähe-
 wad leiawad selle lahti ja tühja olevat. Tema
 on ülestõusnud, ütleb ingel neile, teda ei ole
 enam siin.

Tõusnud — Kristus on üles tõusnud ja läinud põrgu hauda. Pühad mehed ja prohvetid kuulutasid enne seda taewa mõitu juba wanal ajal, täna on nende kuulutus täide läinud.

Kristus astub kui mõitja alla põrgu hauda, et oma wagasid peasta ja lahti lasta, kes seal ammu aega Lunastajat ootasid. Prohwetid laulawad temale mõidu laulu wastu, nagu nad oma eluajal laulsid :

Meie Jumal tuleb Temanist ja see püha Kaanani mägede pealt, tema lunastab oma rahwast ja peastab lahti surma lapsed. Õnnistegija toob neid hõiskamise helinate all ja palju pühade ihusi tõusewad ülesse. Sina nurjatu põrgu, tee lahti omad wärawad, et siisse tuleb see auu kuningas, hüüdis tema ja saadan ei jõudnud enam temale wastu feista.

Tõusnud — loodus on ka kewadel ärkanud tema tõuseb tarretanud talwe unest hõiskades uue ilu ja elule. Tuhande healega laulab ta Issandale kiitust ja pühitseb suurt ülestõusmise püha päewa.

Tõusnud — tõuse ülesse ka minu hing, tõuse ülesse patu unest ja waimulikust surmast, saada maailma mere ööd minema ja laula selle Tallele, kes oli tapetud ja nüüd jälle elawaks saanud Halleluuja, Halleluuja! Amen.

2. Ülestõusmise pühal.

Paul.

Wiisil: Ma tulen taewast ülevalt.

Nüüd Jeesus tõusnud haua seest
Surm põgeneb ta palge eest,
Ei haud wõi seda hääwita
Kes elu, surma wõitija.

Haud pimedus on wõimuta
Meil' elu tõuseb temaga,
See kes on walguis walgusest
Nüüd paistab meile igawest.

Oh waata üles patune
Su peastja poole röömjaste,
Ta sinu pärast kannatas
King oli hauas hingamas.

Nüüd lõppen'd on su patu õõ
Täis wõitu lunastuse töö,
Kes wõib su peale kaebada,
Kui tõusnud Önnistegija?

Kui nüüd sa lähed magama
Kord haua kambri rahuga,
Siis jääb su süda rahule,
Sest seal hingan'd Jeesuke.

Sealt suure auuga tõusis ta,
Nii jaad ka sina tõusema,
Kui hüüd'wad ingli pasunad,
Kõik wagad taewa lähewad.

Palwe.

Vaulge Jehoowa auuks uut laulu ja tema kiitust wagade koguduses! Israel rõõmus-
tagu sellest, kes neid teinud, Siioni lapsed saagu wäga rõõm-
saks oma kuninga pärast. Sest Jehoowal on hea meel omaft rah-
wast, ta ehitab hädalised ilu-
saste oma õnnistusega. Amen.
Taaw. I. 149.

Meie ristirahwas oleme täna wäga rõõm-
sad, meie laulame uut laulu selle Tallele, kes
oli tapetud ja nüüd on ülestõusnud ning elab
ja walitseb igaweste. Meie lootus oli kadunud,
usk tahtis nõdraks jääda, kui meie suurel reedil
Kristuse risti all seisime. See, kelle wastu
Peetrus ütles: Sina oled elawa Jumala poeg,
see rippus risti sambas ja pidi surema nagu
meie kõik. Nüüd alles märkame meie Jumala
suurt armu nõuu, nüüd saame oma Õnnistegija
sõnadest aru, kui ta kinnitas: Mina olen
ülestõusmine ja elu, kes minu
sisse usub, see ei pea mitte
surma nägema, ehk tema küll
sureb!

Kristus on ülestõusnud, tema on meile
uut elu ja ülestõusmist walmistanud, patu

wanne ja surma haud on wõidetud ja meile on ülestõusmine ja igawene elu tema armust osaks saanud!

Aga see ülestõusnud Jeesus tahab, et meie tema jälgedes peame käima, temale omad patud ülestunnistama ja tema käest andeksandmist paluma. Tema põlgab patu rõõmu ja liha lusti, mis meid hukatuse sisse wiib. See rõõm, mis Jumalast tuleb, on tõsine pühade rõõm, selle rõõmu sees wõime tema ees hõisata ja temale uut tänu ja kiituse laulu laulda. Sellepärast on meie kohus kallil ülestõusmise pühapäeval Jeesanda käest uut pühade rõõmu paluda, ja selle rõõmu sees rõõmus olla.

Sina aga, oh ülestõusnud Jeesus! ärata meid kõiki äles pimedada patu une seest, lasse oma elu walguft meile paista ja walju talwe järele meile waimu = kewade tulla! Anna sina meile mõistust ja jõudu sinu kallist wõidu päewa õigel wiisil pühitseda, lasse elu wett ja õnnistuse hallitad meie hinge kuiwas kõrbes jooksta, et meie püha rõõmuga wõime hõisata! Kristus on ülestõusnud! Halleluuja!

Kristuse taewaminemine.

Taewaminemise pühal.

Wiisil: See aeg on tõest ukse ees.

Nüüd Jeesus Õnnistegija
 On maapeal wõimust saanud,
 Meid juhatab siin armuga
 Nüüd tööd on lõpetanud.
 Kui wõitja tõusis haura seest,
 Surm põgenes ta palge eest,
 Sest rõõmu laulu laulgem!

Ta läheb täna taewasje
 Meil' aset walmistama,
 See kallid hinge karjane
 On ikka truu, seesama:
 Ta otsib oma lambakest
 Ja näeb taewa kõrgusest,
 Mu waewad, wiletsused.

Tad ootab taewas ingli laul
 Ja püha koori kõla,
 Seal elab igawesel auul,
 Kes maksis mei ewõla,
 Ta walitseb seal suurel wäel
 Ja istub Isa paral käel
 Ning tunneb taewa rõõmu.

Dh taewa läinud Jeesus sa
 Nüüd waata meie peale,
 Dh waata helde armuga

Ja kuule palwe heale!
 Oh õnnista meid Siionist
 Ja anna rahu, hingamist
 Siin elus surma waewas!

Meie kirjutame lipule
 Su püha wõitja nime
 Ja tõttame su järele,
 Kui elutee on pime!
 Nii ilmaorust jõuame
 Su juure taewa rõõmusse,
 Kus Sina eele läinud.

Kalilea maa mehed! Mis teie seisate ja waatate üles taewa poole? Seesinane Seesus, kes teilt on üleswõetud taewa, see peab jälle tulema selsamal kombel, kui teie teda olete näinud ära minewat." Amen. Apostl. 1, 11 f.

Seesus, meie Lunastaja on oma taewase Isa tahtmist täitnud. Tema on liha sisse tulnud, neitsist Mariast sündinud, inimesi õpetanud, risti surma kannatanud ja surmusest ülestõusnud. Täna on ta üles taewa läinud, oma Isa juurde tagasi, kus teda igawene wõidu rõõm ja auu ootawad. Tema tõuseb õlimäelt ülesse ja pilw warjab teda waatajate silmade eest. Siingrid näewad imelikku walgust ja sirutawad käed tema järele, nad on imestust ja kartust täis:

Nüüd on nende usk ja lootus kindel, nüüd on kõik püha prohvetite kuulutused täide läinud, taevane kuningas walitseb taewas ja maapeal! Aga inglid ütlevad: Tema saab jälle tulema sel kombel mil teie teda näete üles minewat.

Jah, tema saab tulema aga mitte enam julase näol waid kui taewa ja maa kuningas, suure auu ja iluga. Tema saab tulema kohut mõistma elawate ja surnute peale. Üks päew saab tulema, mis põleb kui ahi ja siis peawad kõik öelad ja kurjad, kui kõrsis olema tule ees. Häda neile, kes elus tema armu ja halastust ei ole otsinud, kes tema armu kutsmist ei ole kuulda wõtnud!

Oh Issand! Kinnita sina minu usku ja lootust sinu taewa riigi rõõmu sisse! Ringi mulle oma õiguse kuube, kellega mina sinu juure üles taewa wõdin minna ja sinuga sinu pulma lauas istuda ning sind kiita ikka ja igawesti! Amen.

Relipühil.

Wiiil: Nüüd paistab meile kauniste.

Oh rõõmustaja tule ja
 Mu südamesse elama
 Ja walgusta mu meele!
 Su walgus paistku kõrgusest,

Meid tehku targaks igawest
Ja saatku tõe teele!

Siiš ma

S'uga

Astun algel, usu walgel elu rada,
Wõin kõik kurjust kannatada.

Sa kingid tarkust wagadel

Ja oled küünlaks mõistusel,
Kes sind siin armastavad.

Oh anna õiget õpetust,

Su püha sõna sügawust

Siiš rahwas tunda saawad!

Dotes,

Lootes;

Uskus tulla, palwes olla waimu wäes —
Kõik see seisab sinu käes!

Oh süita tule keelega

Mu süda armus põlema

Ja lase leeki loita!

Kui puhub sinu waimu tuul

Siiš kiidab sind mu süda, uul —

Su walgust lase koita!

Mita

Wõita,

Truuits jääda, elu seada, siis me'e jääme
Sinu juure, taewa lääme.

Palwe.

„Ja kui Nelipühi päew kätte jõudis

siis olivad nemad kõik ühel meelel koos. Ja taewast sündis häktselt kohisemine, otsegu kange tuul oleks puhunud ja täitis selle koha, kus nemad sees olid. Ka nähti siis kui lõhutud tule keeled, need seisid iga ühe pea kohal nende seas. Ja nemad said kõik täis püha waimu ja hakkasid rääkima teisi keelt, nõnda kui waim neile andis üles rääkida." Amen. Apostl. 2, 11 f.

Jehoowa oli ennemüiste oma prohveti juu läbi rahwale kuulutanud: Ma tahan oma waimu wälja walada kõige liha peale ja teie tütreid ning pojad peawad prohveti wiisil rääkima ja Jehoowat auustama. Täna on see kuulutus täide läinud. Taewas ja maa lähewad hukka, aga Jumala sõnad ja töötused lähewad tõeks ja jääwad seisma igaweste.

Suures armastuses tulewad Jeesuse jüngerid ja sõbrad kokku teda paluma ja tema imeasju jutustama. Kui armas on see wennastus ja pidu, mis waimulikud wennad ühes koos peawad, olgu see palvemajas või muul kohal. Ka seal puhub Jumala püha waimu tuul ja paneb südame keeled helisema.

Ühe trööstija tahan ma teile saata, töötas Jeesus kui ta maapealt lahkus ja üles taewa läks: See trööstija on tulnud ja seda trööstijat on iga ristiniimene tunnud, kui ta südamlikus

palwes Jumala juurde tuli, omad patud üles tunnistas, kahetses ja andeks palus! Selle trööstija läbi on inimese hing Jumalaga ühenduses ja tema läbi saab palwe õigeks südamlikuks palweks. Palwe järele asub südamesse magus püha rahu ja taewa rõõm, mille vastu maailma rõõm ja warandused pühkimeks tulewad arwata. Kes seda Jumala healt ei ole kuulnud ega neid südame liikutusi ei ole tunnud, ei ole weel iialgi südamest Jumalat palunud. Oh hing! palu ja kumarda oma Jumalat waimus ja tões! Waim on mis elawaks teeb, liha ja tombe palwed ei kõlba kuhugi!

Tule sina, oh kallid püha Waim minu südamesse elama! Dhuta alati minu hinge sisse õiget usu ja palwe waimu, mis sinu poole kisedab Uba Issa! Sina saad seda tegema, sest sina oled meile täna trööstija läkitanud. Amen.

2. Nelipühil.

Paul.

Wiihil: Jeesus tule minule.

Tule Jeesus taewast sa,
 Oma waimu läkita,
 Siis meil walguis südames,
 Jõudu, wäge wõitlustes.

Tröösti oma waimuga,
 Kes on jäänud leinama,
 Taewa poole waatawad,
 Kus ja aset walmistad.

Oh kui õndsad oleme
 Kui ja tuled, karjane,
 Lapsed kuulda waimu healt,
 Kutsud, kogud ilma pealt!

Ilma sinu waimuta
 Jääme kõrbe effima,
 Kus ei elu hallikad,
 Surma tuuled puhuma.

Jeesse wõsu Taawetist,
 Taewa säde Siionist,
 Oma püha Waimuga
 Õnnista meid lõpmata!

A. H.

Balwe.

Wägew Sumal, Jehoowa rää-
 gib ja hüüab maailma päewa tõus-
 misest, päewa looja minemisest
 saadik. Siionist paistab wälja
 täis ilu Sumal. Meie Sumal
 tuleb ja ei ole mitte wait, tuluke
 põletab tema eel ära ja tema
 ümber käib väga kange tuul.
 Ta kutsub taewast ülewelt ja

maad, et ta oma rahwale tahab
kohut mõista. Koguge mulle mu
wagad, kes mu seadute järele
teewad ohwri juures. Ja tae=
wad peawad tema õigust kuuluda=
tama, sest Jumal on ise kogu=
mõistja. Sela. Saaw. I. 50.

Täna mäletame seda kallist päewa, mill'
Jumal oma waimu wälja waldas oma jüingrite
ja kõige liha peale, sest täna pühitseme rõõmsaid
suwiste pühade teist päewa. Pühad prohwetid
olid seda eennemiste ette kuulutanud, Jeesus
lubas oma jüingritele trööstijat läkitada, nüüd
on need töotused täide läinud, ehk sellest ajast
küll aasta tuhanded on mööda läinud. Jumala
töotused ei jää tühjaks, nemad lähwad ikka ja
igaweste tõeks.

Nüüd ei wõi inimene mitte enam Jumala
ligi tulla oma süuga ega teda auustada oma
mõrkadega, kes Jumalat paluwad ja kumardawad,
peawad teda südamest paluma ja teda kumardama
tões ja waimus.

Püha Waimu tuul puhub nüüd üle maa=
ilma. See tuul hakkas juba Paradiisi wära=
wate ees puhuma, puhus prohwetide päiwil, puhus
Betlemma sõime ümber, kohises Ketsemani aedas
ja Kolgatal ja tõusis täna päewal suureks õnnis=
tuse tormiks. Jüingrite peade peal seisiwad lõhu=
-

tud tule feeled ja nemad räägivad prohveti viisil mõraid feelesid, keda nad ilmaagi ei olnud õppinud ega kuulnud. Püha Waim on wälja walatud kõige liha peale! Mis räägib aga meile see waim meie südames!

Tema juhatab meid patust pöörmisele ja südamliku palwele Issanda poole! Tema ise paneb meile õiged palwe sõnad suhu, et meie Taawetiga võime kiskendada: Loo mulle, Jumal! üks puhas süda ja uuenda minu sees kindlat waimu!

Uuesti sündinud inimene kuuleb üksi seda waimu healt, tema mõistab meie Õnnistegija õpetust, kui ta ütles: Teie peate ülewelt sündima! Liha ei kõlba kuhugi, lihalik inimene ei saa oma patu unes Jumalikkudest asjadest aru, tema meelest on see jõledus.

Plita siis, oh püha waim, et meie sinu healt täna mõiksime kuulda ja sinu õnnistuse tuule puhumist tunda oma südames! Kutsu, kogu ja walgusta meid, anna meile südameliku patust pöörmist ja pühitse meid oma waimu wäe läbi igaweseks eluks. Lase oma waimu tuult puhuda üle kõige maailma, ärata üles tuimad ristiniimesed ja paganad, et nemad ligidalt ja kaugelt tuleksid sinu südame juurde! Sina kutsud, jina hüüad päewa tõusmisest, päewa looja minemisest saadik, Siionist paistab sinu Jumalik ilu, tõmba meid Issand, siis jookseme meie sinu järele!

Sinu armastus on suur ja sinu halastusel ei saa
 otja olema — kiidetud olgu sinu suur püha nimi,
 kes sa oma waimu wälja walad kõige liha peale!
 Amen.

Jaani päewal.

Wiihil: Oh Jeesus sinu walu.

Ma olen isa armu
 Saan'd Jeesu were wäes;
 Ei kardda mina hirmu
 Kõik wõimus tema käes.
 Kui Issand ise abi
 Mull' annab heldemast,
 Siis wõites tungin läbi
 Ka põrgu wärawast.

Kes wõib mind lahutada
 Ta armastusest siin?
 Kas ahastus wõi häda
 Ehk rist ja raske piin?
 Kui kohtu ette weetaks
 Mind mõega abiga,
 Mind tapa loomaks peetaks —
 Ma siisgi wõitija.

Ei surm siis ega elu,
 Ei ilma wõimusgi,
 Ei würsti koja ilu,
 Mis helgib taewani,

Ei see, mis elu rada
 Mul ehiv sursesgi
 Ei wõi mind lahutada
 Mu isast ometi.

Palwe.

„Hüüdja heal on kõrbes: Walmistage
 Issandale teed, tehke tema teeraad tasaseks!“

Mina ristin teid küll weega meelega-
 randamiseks, aga kes pärast mind tuleb, see
 on wägewam minust, seesama peab teid rist-
 tima püha waimu ja tulega. Tema wisk-
 labidas on tema käes, tema wõtab oma rehe
 alust pühkida ja omad nisud aita kofku panna
 aga haganad põletab tema ära kustutamata
 tulega.“ Amen. Matt. 3, p.

Parandage meelt, walmistage Issandale
 teed ja tehke tema teeraad tasaseks hüüdis ristija
 Johannes kui ta Jordani jõel rahwast puhastas
 ja ristiis. Seesama prohwet kuulutas ette, et
 pärast teda saab Kristus tulema ja rahwast püha
 waimu ja tulega ristima. Jeesus Kristus tuli,
 kannatas meie eest ristisurma ja kõik ristiini-
 mesed on ristitud tema surma sisse ja Jumala
 lapsiks wastu wõetud. Täna tuletame seda armu
 seadust meelde, mis ristimisel Jumala ja meie
 wahel tehtud sai. Kas oleme meie ka seda püha
 seadust täiesti pidanud? Kas ei ole meie seda
 head Isa ja Jumalat tihti ära unustanud, kelle

lapsiks meid wee ja waimu läbi wastu wõeti? Wahest oleme meie ristimise armu seadust silma-
kirjaks pidanud ja oleme ainult uhked selle üle,
et meie nime järele ristiinimesed oleme? Mõt-
le järele mu hing kuidas lugu sinuga tõe poolest
on! Wariserid ja saduserid, Juuda rahwa pü-
haks peetud mehed ja kiriku õpetajad oliwad la-
suurelised ja uhked oma usu ja usuisjade Abra-
hami, Isaki ja Jakobi peale, nemad pidasid ennast
Sehooma walitud rahwaks ja paganatest pare-
maks, aga mis kuulutas neile ristija Johannes
Jordani jõel? Tema ütles neile, rahwa õpetajatele:
Teie wihasemate madude sugu, kes on
teile teed näidanud ära põgeneda tulewa wiha-
eest! Kandke õiget meeleparandamise wilja.

Ja meie kohus on meelt parandada, oma
ristimise seadust palwes ja patu kahetsemises
uwendada, et Jeesus, see õige prohwet ja ülem-
preester meid oma püha waimu ja tulega wõiks
igal ajal uuesti ristima tulla. Parandage meelt
ja pöörge ümber! Need sõnad, mis Johannes
Juudi-usu ja kiriku õpetajatele Jordani wee ää-
res ütles kõlagu ka ristirahwa kõrwu, sest kir-
wes on juba puu juurte külge pandud ja iga
puu, mis head wilja ei kannu raiutakse maha
ja wisatakse tulesse! Sina aga, oh Issand ja
ja õige prohwet õhuta üles püha waimu tulust
meie hingedes, et meie sinu risti surma läbi
õndsaks saame ja igawest elu pärime. Amen.

Martin Luther.

Lutheruse õigeusu üleswõt- mise pühal.

Paul.

Om al wiijil.

Meil' tuleb abi Jumalast
 Kes ikka wägew olnud,
 Ta peastab hädaft wägewast
 Mis meie peale tulnud,
 See kuri waenlane
 Meid kiusab kurjaste,
 Ta tuleb sõdima
 Weel kawalusega,
 Ei ole tema sarnast!

Kõik meie nõuu on tühine
 Ei mõju meie wägi,
 See wõib meid aita heldeste,
 Kes ristis waewa nägi.
 Kes see on, küsid sa,
 Suur Jeesus, koostan ma,
 See Issand suurest wäest,
 See Jumal kelle käest
 Kõik wõimus meile tuleb

Suur Jumal teeb mis tdotab
 Ja tahab waimu anda,
 Eht kuri selts küll ähwardab

Ei jõua vastu panna.
 Eht wõetakse müüd
 Meilt ihu, wara hüid,
 Las' minna igawest,
 Ei saa need kasu sest,
 Meil taewa riik peab jääma.

Palwe.

Kui mu liha ära lõpeb ja süda ka, siis
 oled sina Jehoowa mu südamel kalju ja mu
 oja igawesti. Amen!

Meil Ewangeliumi Lutheruse usu rahwal
 on täna suur ja tähtjas pühapäew. Täna mäle-
 tame seda päewa mil meie rahwale õige usu
 walgus koitma hakkas, mil Lutheri õige usk meie
 maale tuli: Meie rahwas käis pimeduses ja
 surma warju maal, temal ei olnud Jumala armu
 sõna oma keeles, wõdrausu waimulikud täitsid
 wäljastpidi usukombeid ja rahwa südamed oliwad
 nii kalgid ja külmad kui nende kiriku müüri kiwid.

Müüd on meil oma õige usu kirikud, kus
 meie Jumala sõna selgeste ja puhtaste õpetakse,
 meil oma waimulik kirjandus oma keeles ja meie
 wõime Taawetiga tunnistada: „Sinu sõna
 on meie jalale lambiks ja walgu-
 sest meie jalgtee radade peal!
 Sidagem kalliks oma usku, walwagem, et ükski
 meilt meie krooni ei wõi ära wõtta!

Sina oga, oh Issand, walwa ja kaitse sina meie usku ja kirikut, kaitse neid, kes meile seda kallist usku kuulutawad, kaitse meie maad ja rahwast, kaitse kogudust ja tee tühjaks kõik waenlaste nõud ja kawalused! Nagu meie õnnis usu-isa Lutherus sinu peale lootes elus ja surmas, nõnda aita ka meid sinu abi peale loota elus ja surmas. Amen.

IV.

Räsiraamat

neile, kes waimulikka talitusti
toimetawad.

Lapse ristimine.

Paul.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Armas Jeesus rõdmuga
 Toome, nii kui käsid ise
 Sulle lapse, siruta
 Tema wastu oma käsi,
 Wõta armust hoolt sa kanda,
 Taewa riiki talle anda!

Weeft ja waimust peame
 Uuest' sündima kõik meie,
 Nõnda käsid Jeesuke,
 Seda meie kuulutame,
 Muidu taewast meil ei anta,
 Glu kirjasse ei panta.

Meie käest nõüid wõta sa
 Wastu, keda toome sulle,
 Täida oma armuga
 Tõotust ja appi tule,
 Et su lapses jääks siin waewas
 Ja ka sinu omaks taewas.

Pese oma werega
 Puhtaks tema patu roojust,
 Kata pulma kuuega
 Tema nõtrust, wiga, puudust,
 Sinu õigus saagu talle,
 Walgus wäeti wõitlejale!

Hoiat teda karjane,
 Olgu ta su tallekene,
 Saada lõpetks taewasfe,
 Kus on elu igawene,
 Nüüd siin õnnistust tal anna,
 Oma armu kätel kannata.

Küll mäed liiguvad ja mäe
 kingud kõiguvad, aga minu hel-
 dus ei pea mitte sinust liikuma
 ega minu rahu seadus sinust kõi-
 kuma, ütleb Jehoowa, su halas-
 taja."

Kui kindel ja kallid on see tõotus, mis Je-
 hooa oma prohveti Jesaija läbi meile kinnitab.
 Igawene ja wägew Jumal teeb nõdra inimese lapsega
 armulepingu ja see leping jääb tema tõotuse järele
 kindlamine seisma kui maailma mäed ja mägede
 kingud. Jeesuse Kristuse ohwri surma ja ära-
 lunastamise läbi on see armu leping Jumala
 ja inimese wahel täieste kindlaks kinnitatud, Kol-
 gata mäel on selle lepingule Talle werega pitser
 peale pandud. Siin hüüab nüüd walatud püha
 were läbi prohveti heal kindla mõjuga nõdra
 inimese lapse vastu:

Küll mäed liiguvad ja mäe künkad kõigu-
 wad, aga minu heldus ei pea sinust mitte lii-
 kuma ega mu rahu seadus kõikuma, ütleb Jehoowa
 su halastaja.

Ja kes ennast ristmises selle were sees on puhtaks pesenud, see on waimuliku walge riietega ehitatud ning Jumala lapsiks ning tema pärijaks saanud. Selle lepingu sisse tahame nüüd ka sedagi lapsukest wastu wõtta. Meie omast wäest ei suuda seda korda saata, aga Issand ise tahab temaga täna armu lepingu teha pühas ristimises.

Oh misjuguise armu ja auu sisse tõstetakse sind täna armas lapsukene! Kas sa tead kes sa oled ja kes on see, kes sinuga lepingut teha ja pidada tahab? Sina oled wäeti ja nõrk, aga tema on kõrgem kui taewaste taewad. Sina oled waene ja patune, aga tema on suur ja püha ja taewad ja maad on tema päralt. Sina ei tea weel midagi tema otjatumast halastusest ja armastusest, aga tema armu filmad waatawad siiski sinu peale nii rikkaliku heldusega ja tema kirjutab sinu nõdrakese nime oma elu raamatusse. Tema tahab sind kõige kahju ja kurja eest hoida ja sind elus ning surmas saata kuni sa tema juure taewa tuled.

Nõdmusta ennast armas lapsukene, et Issand sinuga oma armu lepingu täna teeb. Sest nende armu terwitused, kes täna sinu ümber seisawad saawad weifima, käed, kes sind kiigutades kannawad, saawad põrmu langema, fina tunned ennast wäest elus ütsinda ja õnnetuma olewat ja siis tuleb sulle kurjas maailmas meele: Minu hel-

dus ei pea sinust mitte liituma ega mu rahu seadus kõikumata, ütleb Jehoowa see halastaja.

Küll mõnigi kallid lootus saab sinu filmade ees põrmusse pudenema, petlikud õnneljud kaovad nagu aaur ja udu, aga Jehoowa rahu seadus, mis ta täna sinuga teeb, jäävad ka siis veel seisma kui taewas ja maa hukka lähewad, sest mäed ja mäe küngad kõiguvad, aga Jehoowa heldus ei kõigu mitte. Ja kui sa siit ilmast wara ehk hilja pead lahkuma ning hinge waenlane sinu järele oma käe wälja sirutab, saab Issanda armu leping sind kinnitama, et sa läbi surma wärawate wõidu krooniga igawesse elusse astud. Aga auu ja kiitus olgu lepingu Issandale, kes armu lepingu selle lapsaga teeb ja kõik lasseb korda minna! Amen.

Kuulgem nüüd Jumala sõna ristimise seadusest ja tarwitustest, nõnda kui Issand oma jüngerite läbi ütleb ja õpetab:

Minule on antud kõik meelewõld taewas ja maapeal, sellepärast minge ja tehke jüngeriks kõik rahwas ja ristige neid Issa, Poja ja püha Waimu nimel ja õpetage neid pidama kõik, mis mina teile olen õpetanud. Mina olen teie juures maailma otsani. Matt. 28. Kes usub ja keda ristitakse, see peab õndsaks saama, aga kes ei usu, seda peab hukka mõistatama. Mark. 11, 16. Kui keegi ei sünni

weest ja waimust, siis ei wõi tema mitte Jumala riiki pärida. Joh. 3, 5.

Issand olgu sinuga! Võta püha ristiga täht oma otsa ja oma rinna ette meeletuletamiseks; et sina Jeesuse Kristuse läbi, kes ristiga löödud, oled ära lunastatud.

Palu gem.

Kõige wägewam igawene Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa! Meie hüüame sind appi selleinatse lapsuse pärast, kes sinu ristimise annet palub ja sinu igawest armu waimuliku uue sündimise läbi ihaldab. Võta teda vastu oh Issand, nõnda kui sina oled ütelnud: Paluge, siis peab teile antama, otsige, siis peate teie leidma, koputage, siis peab teile lahti tehtama. Anna nüüd head sellele kes palub, ja tee üks lahti sellele kes koputab, et see lapse tawase pesemise igawese armu osaliseks wõiks saada ja sinu riiki pärida, mis sina armust oled tõotanud Jeesuse Kristuse meie Issanda läbi, Amen.

Kuulgem siis weel püha Markuse Ewangeliumi Issanda sõna, et tema lapseksi vastu wõtab igaweseks eluks ja et meil õigus ja kohus on neid tema juurde tuua.

„Ja nemad tõid lapseksi Jeesuse juurde, et ta neisse pidi puutuma, aga jüngrid sõitlesid neid kes tema juurde tõiwad. Aga kui

Jeesus seda nägi, sai tema meel väga haigeks ja ta ütles neile: Laske lapsukesed minu juurde tulla ja ärge keelge neid mitte, sest niisuguste pärast on Jumala riik. Tõest mina ütlen teile: Kes iial Jumala riiki vastu ei võta kui lapsuke, see ei saa mitte sinna sisse. Ja tema võttis neid oma sülesse, pani käed nende peale ja õnnistas neid.“
 Mark. 10, 13—16.

Et sarnane õnnistus ja taewaline arm ka selle lapsukesele osaks saaks, seks võtkem paluda ja kindlaste uskuda, et meie palve kuulmata ei jää. (Kristija paneb oma käe lapsukese pea peale).

Meie Issa, kes sa oled taewas, jne.

Issand hoidku sinu väljaminemist ja sisse tulemist nüüd ja igaweste!

Uuendagem selle juures oma enese usutunnistust ja kinnitagem seda usku, kelle sisse seegi lapsukene peab ristitud saama:

„Meie usume Jumala Issa, kõige wägewama taewa ja maa looja sisse, ja Jeesuse Kristuse, Jumala ainu poja meie Issanda sisse, kes on saadud pühast Waimust, ilmale toodud neitsist Mariast, kannatanud Pontsiuse Pilatuse all, risti löödud, surunud ja maha maetud, alla läinud põrgu hauda, kolmandamal päewal jälle üles tõusnud surnust, üles läinud taewa, istub Jumala, oma kõige

wägewama Issa paremal käel, sealt tema tuleb kohut mõistma elawate ja surnute peale. Meie usume püha Waimu sisse, üht püha risti kogudust, pühade osasaamist, pattude andeks andmist, liha ülestõusmist ja igawest elu." Amen.

Seesama õndsaks tegew usk paneb kõikide peale, kes teda omaks tunnustawad patu elu maha jätta, Jumalat üle kõige ja oma ligimist kui isennast armastada. Waderid, kas teie nüüd tahate, et seegi lapsukene selle püha usu peale saaks ristitud, ja ristikoguduse armu warast wõiks osa saada ning tema käskude järele elada, siis kostke Jah!

Waderid kostawad: Jah!

(Nüüd paneb ristija kolm korda wett oma parema käega lapse pea peale, esimene kord Issa, teine kord Poja, kolmas kord püha Waimu nimetusel).

Mina ristin sind N N Jumala Issa, Poja ja Püha Waimu nimel Amen!

Kõige wägewam Jumal, meie Issanda Jeesuse Kristuse Issa, kes sind wee ja waimu pesemises uueste on sünnitanud ja sinu patud sulle andeks annud, see kinnitagu sind oma armuga diges usus igaweseks eluks. Rahu olgu sinuga! Amen!

P a l u g e m :

Kõige wägewam Jumal, meie Issanda Jeesuse

suse Kristuse Isa! Meie täname find, et ja
 selle lapsukese püha ristimise läbi uueste oled
 sünnitanud ja oled teda oma Poja koguduse liik-
 meks vastu võtnud, ning oma taeva wara pä-
 rijaks teinud. Meie palume find, hoia ja kaitse
 teda ikka selle armu wara sees, et ta sinu meele
 heaks ja sinu püha nime kiituseks saaks üles kas-
 watud ja wiimaks töötatud päranduse taewas
 kõige pühadega võiks värvida, Jeesuse Kristuse
 sinu armsa poja meie Issanda läbi. Amen.

Aga teid, armsad waderid, manitsen mina
 weel selle püha talituse juures, mitte üksi oma
 ristimise seadust Jumala ees uuendada, waid ka
 igal ajal oma Kristliku waderi kohusid meeles
 pidada. Sest sellega olete teie täna selle lapsu-
 kese kasvatamise ühes wanematega enese peale
 võtnud. See läheb siis tähtsaks kui Jumal
 oma armulise nõuu järele lapse wanemaid tema
 wäetimas põlwes siit ilmast peaks ära kutsuma,
 siis peate teie ristiinimese wiisi hoolt kandma,
 et see lapsukene saaks Issanda manitsemises ja
 ristiinimese kombel üles kaswatatud, et ta auu-
 saste võiks maapeal elada ja palju wilja kanda
 igaweseks eluks. Issand õnnistagu ja hoidku
 find, Issand lastu oma pale paista sinu peale
 ja olgu sulle armuline, Issand tõstku oma pale
 sinu peale ja andku sulle oma rahu! Amen.

Wiisil: Oh wõitlejad, et käige peale.

I.

Ma olen ristitud ja kaetud
 Su kalli were kuuega,
 Ma Jeesu hana sisse maetud,
 Sealts tõusnud uuest' elama,
 Mu käes on usu wägewus
 Ja taewa riigi pärandus!

Ma ristitud ja kirja pandud,
 Mu nimi taewas ülehel,
 Mul Jeesu lapse õigus antud,
 Suur õnnistus mu südamel —
 Ma ristitud, sest kiitlen ma
 Ja wõitlen risti lipuga!

II.

Wiisil: Jumal maa ja taewa looja.

Mis ja Issand õnnistanud
 Küll see tõeste õndsaks jääb,
 Mida waim on pühendanud
 Küll see ükskord taewa lä'eb,
 Selle peale Namen ma
 Ütlen kindla usuga.

Säda-ristimine.

Kolmainu Jumala Isa, Poja ja Püha
 Waimu nimel. Amen!

Mina ristin sind N N Jumala Isa,
Jumala Poja ja Püha Waimu nime sisse.
Amen.

 Kõige wägewam ja armuline Jumal! Sinu
nimel ja sinu seaduse järele oleme seda lapsukest
ristinud, aita sina teda ise omast armust kõige
ihu ja hinge häda sees head mõitlemist mõidelda
ja sinule auuks ristitoguduse liikmeks üles kas-
wada, sinu armsa Poja Jeesuse Kristuse läbi.
Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas, jne.

Jssand õnnistagu sind ja hoidku sind, Jssand
lastu oma pale sinu peale paista ja olgu sulle
armuline, Jssand tõstku oma pale sinu peale
ja andku sulle oma rahu. Amen.

Kooliaja alustusel.

Paul.

Wiihil: Müüd on see päew ju lõppenud. P. 18.

1. Ma olen wäike lapsuke,
Mu jõud on wäike ka,
Ma tahaks saada taewasse,
Ei tea hakata.

2. Mu kasuks, Jssand, oled ja
Su wäikseks lapselks saan'd,
Sa oled oma werega
Mind patust puhastan'd.

3. Siis ütle ise minule
 Kuis tänada sind wõin,
 Mis wõib see olla ometi,
 Mis ma full' ohwriks wiin.

Ev. 6. 1. „Lapsed, kuulge oma
 wanemate sõna Issanda sees:
 sest see on õige.“ Amen!

Armsjad lapsed! Neid manitsuse sõnu ärge
 laske iial oma meelest ära minna, waid pidage
 neid terwe eluaeg auu sees. Igat sõna, mis
 teie wanemad teile Issandas ütlevad, kuulge
 auufartusega, igat nende kästu, mis Jumala
 käsuga ühte läheb, pidage kalliks ja täitke ilma
 wiivitamata. Mispära? Sellepära, lapsed,
 et teie wanemad üksi seda soovivad, mis teile
 kasuks tuleb ja teid kõige häa poole juhatab, et
 nad seda tahavad, et teie auusateks inimesteks
 üllesse kaswaksite, kelle üle ennast igauks rõõmus-
 tab, kellest igauks häädmeelt tunneb. Seda tahtma
 aga ajab neid nende armastus teie wastu, mille
 juurust teie küllalt igapäew näete ja tunnete.
 Kas ei tee nad fagedasti kõigeraskemat tööd, kas
 ei kannata nad kõiksugu wiletsusi ja hädaohtusi,
 et aga teid toita ja katta, et aga teist häda ja
 puudusi eemale jaata! Sellepära, armsjad lap-
 sed, on teie kohus oma wanemate wastu tänu-
 likud olla. Oma tänu näitate aga kõigeselgemini

sellega üles, et teie oma wanemate sõna kuulete, neid auustate, neid armsaks ja kalliks peate. — Teie wanemad on teid nüüd kooli saatnud. Oma-armu ja isa-armastuse asemele astub siin teie koolmeistri armastus. Koolmeister on koolis teie wanemate asemil; ta temagi püüab teile ainult hääd teha ja teid auustaks ja mõistlikkudest inimesteks kasvatada. Teie kohus on siis ka tema sõna kuulda, ka teda auustada ja armastada. Tema käsul ja juhatusel õppige hoolega, mis teile teie ajalikuks eluks ja hinge õnnistuseks tarwis läheb; õppige jumalakartust, kui kõige tarkuse hakatust ja siis ka muud kasulikku ja tarwilikku asju. Teie, lapsed, olete põllumaa, kooliõpetus on seeme, küllwaja on koolmeister. Igat õpetust, mida ta Jumala abiga teie südamesse küllwab, võtke rõõmu ja häämeelega vastu, et see jääb idanema ja kasvama võiks hakata ja palju wilja tanda igaweseks eluks, et teie kord oma taewase Isa juurde võiksite saada, kes teid weel suurema armastusega armastab, kui teie maapäälsed wanemad seda iialgi jõuavad, kes oma sõnaga ütlevad: Laske lapsukesed minu juurde tulla ja ärge keelge neid mitte, sest niisuguste päralt on taewariik! Teie taewane Isa tahab teile, ehk teie küll patu sees olete sündinud, taewariiki, see on igawest elu ja õndsust, igawest rahu ja rõõmu anda. Sellepärast on, armsad lapsed, teie esimene ja pühim kohus,

Sumala, kui oma taewase Isa sõna igas asjas kuulata, teda kõigest omast südamest ja hingest, meelest ja wäest armastada. Et teie aga oma taewast Isa armastada ja tema tahtmist igal ajal ja igas asjas täita wõiksite, siis paluge, et tema ise teie nõrka jõudu kosutaks ja teid aitaks Sumala lapse wiisi wagaste ja pühaste elada. Paluge nõndawiisi: Oh armas Isa taewas, waata halastades oma laste peale, kes teed taewa linna poole tahawad sammuda. Tule sina ise ja saada meid, et meie kunagi õigest teelt ära ei eksiks wale teede ja radade pääle, mis meid wiiwad igawese hukatuse sisse. Speta meid sind dieti kuulma ja armastama ja aita, et meie ka oma maapäälsed wanemaid ja juhatajaid mõistaksime dieti armastada ja kalliks pidada, et meie kohta see sõna tõeks ei läheks: Seda silma, mis isa hirwitab ja ei taha ema sõna kuulda peawad kaarnad jõe ääres wäljanõkima ja kotta pojad seda ära sööma!" Issand, sinu nimel algame oma õppimist ja koolitööd, tule ja wala sina ise oma õnnistust selle pääle, küll ta siis saab korda minema. Jah, Issand, tule alla ja aita meid! Meie Isa, kes sa oled taewas, jne.

Paul.

Wiisil: Ei ilmaft hooli ma. P. 227.

1. Oh ära jäta mind!

Mind saatku sinu käsi,

Mu Jumal, et su laps
 Ei mitte ekfi, wäsi;
 Waid et ta eluteel
 Wõiks leida, Issand, sind,
 Mu wari, kepp ja kilp:
 Oh ära jäta mind!

2. Oh ära jäta mind!

Mu Jumal, näita rada,
 Kus patt ja ilm ei saa
 Mind mitte wõrgutada.
 Oh usku anna mull',
 Et kindlast ootan sind.
 Mu tugi, abi, jõud:
 Oh ära jäta mind!

3. Oh ära jäta mind!

Waid saada taewast mulle
 Sa oma õnnistust
 Ja rammu jõuetule,
 Et minu tegu, töö
 Wõiks rõõmustada sind!
 Las' korda minna kõik!
 Oh ära jäta mind!

Kooli aja lõpetusel.

Paul.

Omavalgust:

Oh wõtkem Jumalat
 Suust südamest nüüd kiita,

Kes juuri asju teeb
 Ja temale auu näita!
 Ta kõigel elu teel
 Meil' teinud palju head
 Ja praegu hoidwad weel
 Meid tema armu käed.

See armas Jumal nüüd
 Weel wõtku muret kanda,
 Meil rõõmsa südame
 Ja kallist rahu anda.
 Ta pidagu meid ka
 Siin üles armsasti,
 Ja wõtku warjata,
 Kui tiusab waenlane.

Auu olgu Isale,
 Sell' juure Jumalale,
 Ja tema Pojale,
 Sell' auu kuningale!
 Auu pühal Waimul ka,
 Kolmainul algmifest,
 Kes ikka muutmata
 Ja jääb ka igawest.

Rõne.

Wäga õndsad on need, kelle
 elutee on ilma laitmata, kes käi-
 wad Jehoowa käsuopestuste jä-
 rele. Wäga õndsad on, kes tema

tunnistusi peavad ja kõigest sü-
damest teda taga nõudwad! Oh
et mu eluteed saaksid kinnitud,
et sinu seadmised saaksid peetud!
Siis ei saa mina mitte häbi sisse
kui ma kõige su käskude peale
waatan. Mis ka teeb noor inti-
mene oma teeraja selgetks? Kui
ta ennast peab sinu sõna järele.
Namen. Taaw. I. 119.

Armsad lapsed!

Sumala abiga oleme siin kooli majas tööd
teinud, õpetanud ja õppinud niipalju kui meie
nõder jõud kandis ja lubas. Nüüd on meie
selle aastane kooli aeg lõppenud ja teie lähete
minu silma alt ja südame juurest kodu oma
wanemate ja wõõraste juurde. Mul on tahju
teist lahkuda, sest teie olite mulle armsaks saa-
nud ja mina oleksin soowinud teile veel enam
õpetust jagada, ma oleksin väga kurb, aga ma
tean, et suurem osa teist jälle minu juurde ta-
gasi tulewad ja meie pooleli jäänud tööd wõime
edasi ajada, kui Sumal meile elu ja terwist annab.

See rõõmustab mind ja teidgi, kellele kool
ja kooli õpetus on armsaks saanud. Lahkumise
põlgul waatame veel oma kooli aja töö peale
tagasi ja mina tahaksin teile mõned juhatused

Rõige pealt olen mina teid püüdnud juhatada Jumala juurde. Ma olen jelle suure koolmeistri sõnu meeles pidanud, kes ütles: Laste need lapsukesed minu juurde tulla ja ärge keelge neid mitte! Jumala

Jeesus õnnistab lapsukesti.

juures on õnnistus ja ajalik ning igavene elu hallikas, sest Jumala kartus on tarkuse hakatus, ütleb tark Siirak. Sellepärast manitsen mina teid armastuse ja tõega:

Pidage ka kodus Jumalat alati oma silmade ees ja südamel, ärge unustage mitte ära,

mis teie siin koolis tema sõnast ja usuõpetusest olete kuulnud ja lugenud. Väga õndsad on need, kelle elutee on ilmalaitmata, kes käivad Jumala käsuõpetuse järele. Väga õndsad on need, kes tema tunnistusi peavad ja kõigest südanest teda taga nõudvad! Misga teeb noor inimene oma teeraja selgeks? Kui ta ennast üles peab tema sõna järele!

Siis olen mina teile ilmalikkudes asjades mitmesugust õpetust annud, nii kuidas meie kõrged ja auusad kooli ülemad ja wanemad on ette kirjutanud ja käskinud õpetada.

Ka neid tarkusi ja teadusi saab teile elus väga tarvis tulema, sest kooli õpetus on küllwi põld, kust teie tulevikus wilja lõikate. Noorus ja õppimise aeg ei tule teile enam tagasi ja see kõik on teie oma kasu ehk kahju, kuidas teie oma nooruse ja kooli ajad mööda lasete minna. Pidage seda meeles, lugege wahel ajal kooliraamatuid ja korrate endiseid õppinud lugusi karja põlves ehk pühapäivil, nii et teie kooli tülles midagi ei ole kaotanud. Kui hea meel kui suur rõõm saab mul olema, kui teie selle waimu wara tagasi tülles jälle ühes toote, mida nüüd teile kodu kaasa wõin anda!

Isjand ise aga hoidku ja kaitsku teid kõige teie teede peal, tema õnnistagu teie wäljaminemist ja sisse tulemist tänapäew ja igawesti!
Aamen.

Wiisil: Hoia meid ja õnnista.

Jeesus sinu rahuga
Läheme siit minema,
Käi sa ise meie eel,
Paista küünlasts elu teel!
Siis kord saame taewasse
Kus meid ootab Jeesuste,
Püha, püha laulma seal
Kus ju tõlab ingli heal!

Minge siis Jumala rahuga ja jääge seekord
Jumalaga!

Leerilapse armulaud.

Paul.

Wiisil: Nüüd ristirahwas laulge.

Oh armas Jeesus kutsu mind
Sest su healt tunlmas olen,
Mu hing ja ihu otsib sind
Kui kana poeg ma tulen
Su järele, kui patu süüd
Mu hinge waewamas on nüüd,
Sa võid mind awitada!

Ma olen patus hukka läin'd,
Su karjast ära efsin'd,
Ka siis, kui sa mu järel käin'd
Ei ole ma süst hoolinud,

Maailma asju nõudsin ma
 Ja laia tee pääl käisin ma
 Ning pidin hukka saama.

Oh näita sina minule
 Uut elu teed ja rada,
 Sa oled helde karjane
 Ja võid mind juhutada.
 Su meel on helde, tasane,
 Su veri peastab üksine
 Meid inimesi patust.

Sa oled hea, oh Jeesuse
 Oh tõmba wägewaste,
 Et jooksen sinu järele,
 Jään sulle igaweste.
 Sa söödad taewa mannaga,
 Meid tahad täna õnnista
 Ja omaks wastu wõtta.

Palwe.

Tulge minu juure kõik, kes teie waewa-
 tud ja koormatud olete, mina tahan teile
 hingariist saata. Amen.

Täna lähed ja armas noor ristiniimene
 esimest korda Jumala armulauale, Õnnistegija
 ise on sulle laua katnud, tema kutsub sind ja
 kõiki juure armuga: Tulge, sest kõik on ju
 walmis! Aga misjuguise südamega ja tundmisega

ja pühade osasaamisest tahad osa võtta? Kas
 sa oled oma südan läbi katsumud ja ennast selle
 suure püha armu vastu walmistanud? Sa
 oled leerin Jumala sõna ja usudpetusi tundma
 õppinud, aga kas sa oled patu unest üles ärka-
 nud ja omad patud silma weega kahetsenud
 ja kas sa usud kindlaste, et Jeesus Kristus
 sinu pattude pärast on kannatanud, sulle sinu
 patud saab andeks andma? Sest see sõn:
 T e i e e e s t tahab selget, usklikku südan.
 Kui sa seda weel ei ole tunnud, siis ei
 saa armulaud sulle mitte õnnistuseks wad
 hukatuses; sest Õnnistegija ütleb ise: Kes M-
 watu sööb ja joob, see saab omale hukatust. Kõrju
 oma süda heaste läbi, kiskenda Issanda poole et
 tema taewast oma püha Waimu saada sinu
 patu pimedust walgustama, et sa tõeste patust
 pööraksid ja et sa wõiksid kõik omad patu koormad
 Jeesuse jalge ette maha panna ning üksi tema
 õiguse ja armu läbi Jumala lapses saada.

Jeesus ei kutsu mitte külma ega tuima
 hinge enese juure, tema ei võta seda vastu
 kes oma õiguse peale lootes ehk kome järele
 sinna tuleb, tema ütleb oma laua wõkrastele:
 Tulge minu juure kes teie koormatud ja waewa-
 tud olete, üksi neile tahab tema hingamist saata.

Oh kui sügawaste on maha murtud tõise
 patu kahetseja süda! Maailma rõõm, ilu ja auu
 ei ole tema meelest midagi wäärt, Jeesus üksi

seisab tema filmade ees ja südamel, tema ihu ja werd igatses tema ja see peses teda puhtaks kõigest patust. Nagu raske koorm sadab tema hinge pealt kui ta Jumala armu on vastu võtnud, tema on uueste sündinud ja see uus inimene peab üksi Jumala riiki pärima, mitte meie patune liha.

Katsu ennast heaste läbi, armas noor inimene! Jumal tahab sind täna enesele kihlata oma diguse ja usu läbi, katsu kas ja kõlbad talle pruudiks, kes walgis riidis Talle auu järje ees seisawad ja teda kiidawad ikka ja igaweste! —

Sina aga oh Issand walmista meie kõikide südamed tõsise kahetsemise ja patust pöörmisele, anna kindlat usku et meie sinu ihu sööme ja sinu werd joomme ja et see meid puhtaks teeb kõigest patust, et meie see läbi igawest elu saame ja sinu riiki pärime siin ajalikul ja seal igaweste. Amen.

Bulma ajal.

Paulatusele minnes.

Wiisil: Müüd hing'wad inimesed.

Mii sündku minu asi,
 Mii käigu minu käsi
 Kui Jumal ise teab,
 Kui tema muret kannab

Ja ise nõuu mull' annab,
 Küll siis kõik hästi korda lä'eb!

Mind saadab täna teele,
 Lä'eb ise minu eele
 Ja õnnistab mind seal;
 Ta juhhib minu rada,
 Ta ette alanda
 Ma tahan, loodan tema peal.

Kõik jäägu tema teada
 Kuis võtab elu seada
 Ja saata armuga.
 Kes tema peale loodab,
 Sealst üksi abi ootab,
 Ei jäta tema ait'mata.

Salve.

Jehova on mu karjane, ei mul pole
 ühtegi waja, noore rohumaade peal asutab
 ta mind, ta saadab mind hingamise wee juure.
 Ta jahutab mu hinge, ta saadab mind õiguse
 jälgede peale oma nime pärast. Amen.

Sina armas noor inimene, lähed täna
 väga tähtsa teekonnale. Sind ootab püha altari
 ees sinu tulewane abikaasa, kellega sind eluks
 ajaks paari pannakse ja kellega sina ka õnne-
 tust ja õnne, rõõmu ja kurbtust pead jagama.
 Aga sind ootab seal ka püha ristiusu ja Jumala

seadus, mis sulle kohused peale paneb keda sa nurisemata kandma pead. Onnelik oled sinna, tui ja rahuliku südamega ütelda võid:

„Jehoowa on mu karjane, ei mulle pole enam ühtegi waja, noore rohu maade peal asu-
tab ta mind, ta saadab mind hingamise wee juurde.“

Äta siis oma südames kõik kõrvalised noore-
põlwe mõtted maha, võta seda hea karjatse kaitset
ja oma noore abikaasa armastust puhta ja kindla
meelega vastu ja pea need sõnad ja tõotused
eluaeg meeles, mis sa sealt kuuled ja kaasa tood.

Abielu on Jumalast seatud, Issand on ar-
must sind selle seaduse osaliseks arwanud, anna
temale oma südames kiitust ja tänu selle suure
armu ja helduse eest.

Jehoowa õnnistagu sind Siionist ja andku
sulle Jeruusalemmaist head näha, Issand lasku
oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armu-
line, Issand õnnistagu sinu wäljaminemist ja
sinu sissetulemist tänapäew ja igawesti! Amen.

Meie Isa, kes ja oled taewas jne.

Wiisil: Tulge ristiinimesed.

Õndsad on kes alanduses
Siin maailmas elavad
Ja siin waimu madaluses
Auustawad Jumalat;
See, kes ennast alandab,

Teda Jumal ülendab,
 Kes siin Jeesust meeles kannab!
 Sessel taewa riiki annab.

Õndsad on kes kurvastuses
 Patu pärast leinavad,
 Jeesu were wägewuses
 Elu tormis wõitlewad,
 Need, kes muretsewad nüüd,
 Nut'wad noorepõlwe süüd,
 Meid saab Jumal rõõmustama,
 Nende muret lõpetama.

Altari ees.

Enne laulatamist.

Wiisil: Oh wõitlejad, et käige peale.

Nüüd wiib meid noore rahu maale
 Jehoowa, meie karjane,
 Ja juhatab meid rahu ra'ale
 Ja ühendab meil südame,
 Sest palume siin usuga:
 Meil abi elu õnnista!

Ta on meid armus siia saatnud
 Ja armus ta meid hoiab weel,
 Ta armus meie peale waat'nud
 Meid õnnistanud elu teel,
 Sest palume siin usuga:
 Meil abielu õnnista!

Ta nimel tahame siis kanda
 Kõik rõõmu, kurbtust elu teel,
 Mis võtab ta meil' peale panda,
 See tuleb õnnistuseks veel.
 Sest palume siin usuga:
 Meil abielu õnnista!

Oh Isa, armas Isa taevas
 Kõõid tule ja meid pühenda!
 Meil ole saatjaks elu vaevaks,
 Meid altari ees ühenda!
 Kõõid palume veel usuga:
 Meid Issand ise õnnista!

Bärast laulatamist.

Wiisil: Oh wõtkem Jumalat

Oh kiitkem Issandat,
 Ta armu töö on ime,
 Suurt taewa kuningat
 Ta kallist, püha nime!
 Meid ühendanud ta
 Siin püha sõnaga,
 Sest kiitkem Issandat,
 Suurt auu kuningat!

Kõõid kiitkem Issandat
 Kõik südamed ja meeled
 Ning õnnistegijat
 Kõõil' laulwad ingli keeled!
 Ta armastusega

Meid wõtab warjata,
Sest kiitkem Issandat,
Suurt auu kuningat!

Nüüd käime käsi käes
Siin ilmas taewa poole,
Küll Isa armu wäes
Siis kannab heldest' hoole,
Tee kõrbest läbi läeb
Ja taewas seisma jäeb,
Sest kiitkem Issandat
Suurt taewa kuningat.

II.

Wiisil: Soia meid ja õnnista.

Jeesus sinu rahuga
Läheme nüüd minema,
Käi ja ise meie eel,
Paista küünlatš elu teel!

Siis lord saame taewasse
Talle rõõmsa pulmale,
Püha, püha laulma seal
Kus ju kõlab ingli heal.

Tanu pähe panemisel.

Wiisil: Nüüd paistab meie kauniste

Kui kallid on, oh Jeesute
See põli, mis ja heldeste

Meil seadnud abielus!
 Sa õpetad meil armastust
 Ja kasvatad siin lastinust
 Su Isalikust armust.

Armsus,

Truudus,

Neid ja kannad, meile annad elu teele,
 Saadad hingamise weele!

Kui mees ja naene truuiiste
 On abiks teine teisele
 Ja ühes ihuks saavad,
 Siis on neil õnne rohkesti
 Ja abi elu kullane,
 Neist inglid rõõmustavad.

Dotes,

Lootes

Lääwad läbi elust surmast, taewa poole
 Jätavad kõik Isa hoole!

Palve.

„Weereta Jehoowa peale oma
 teed ja looda tema peale, küll
 tema toimetab kõik hästi.“ Amen.

Nüüd olete teie, armsjad noored inimesed.
 omad käed ja südamed altari ees teineteisele
 annud, tahate ühes koos teineteisele toetades
 elust läbi rännata, rõõmu ja kurbtust ühes koos
 kanda ja kannatada. Teie seisate nüüd nagu

tee lahtmel: ära käidud tee jääb kaugele tagas-
selja sinama ja koguni tundmata tee läheb tule-
wiku sisse. Maha jääb teist lustiline lapsedöli,
isa heldus ja ema arm ja nooruse lusti linna
kullased tornid kõige luhta läinud lootuste ja
lustiga. Veel wiskate oma filmi minewiku tee
peale tagasi, veel waatate wallalise põlwe wabale
wainule ja jumalaga siis — jumalaga igaweste.

Uga teie pöörate filmad ka tulewiku tund-
mata teele ja tahate teada saada, mis tema
teile pakkuda wõib, kas õnnedisi wõi ohakaid,
rõõmu wõi kurbtust, õhkamist wõi hõiskamist,
pärlisi wõi pisaraid. Teie ei saa aga sealt
midagi, mitte midagi näha sest tulewiku wära-
wad on meie inimeste laste eest igawaste
luffu pandud. Mis täna suur ja wägew, wõib
hommen pisekene ja wäeti olla, mis täna õnnetu
wõib hommen õnnes hõisata. Sellepärast peame
kõik tulewiku lootust ja õnne kõige aegade Issanda
hoolde jätma ja laulja Taaweti sõnu tähele
panema:

„Wereta Jehowa peale oma
teed ja looda tema peale, küll tema
toimetab kõik hästi!“ Selle teejuha-
taja ja hoolde kandja peale wõite julged ja rõõm-
jad olla, sest tema on truu ja ustaw, kes oma
lapsi kunagi ei peta waid veel enam annab ja
õnnistab kui lapsed paluda julgewad. Paluge,
siis peab teile antama, otstige, siis peate teie

leidma, aga üksi tema läbi. Selle tulewiku kalju peale rajage oma elu alused, siis ei kõigu need mitte kui maa alusel liiguks ja mäed kõiguksid nende põhjas.

Õuha abielu tee on kullane, aga tema lähed wahel läbi ohatate ja kuiwa kõrbede, kus roosid ei õitse ega jahutawad hallikad ei niriše. Armastuse taewas tõusewad wahel pakjud pilwed ja katawad kullase sõra mõneks ajaks kinni.

Seda selgemini ja armsamini paistab aga päike pärast wihma, seda ilusamini ja armsamini lehtawad lilled.

Tuletage wana Tobia sõnu kõige esite meele, mis see oma pojale pulma reisi peale kaasa andis: „Ärge riielge mitte tee peal!“ Armastage teine teist, armastage ja auustage oma wana-maid ja kõiti hääd inimesi, kannatage teine teisega, tehke tööd ja paluge Jumalat — weerage Jehooma peale oma teed küll tema toimetab kõik hästi.

(Wanlu ajal pannaakse tanu päha).

Wiisil: Ma tulen taewast ülewelt.

Sull' tanu pähe pandakse
 Auu märgiks tema antakse,
 See tunnistuseks kõigile,
 Et oled truu ja õiglane.

Nüüd lahitud sina ilma seest,
 Suad armastama oma meest
 Ja üle kõige Jumalat,
 Pead kartma taewa kuningat.

Issand Jumal, kes sa abielu oled seadnud
 ja õnnistanud, õnnista ka seda sinast noort
 paari rahwast, tasanda neile elu teed, hoiu neid
 kõige kurja ja kahju eest ja ole neile seltsiks ja
 teejuhatajaks tulewiku teede peal! Õnnista nende
 perekonda, lasse lorda minna nende käte waew
 ja kinnita neid truuduses ja armastuses teine
 teise ja sinu wastu! Amen.

Issand õnnistagu ja hoidku teid ja andku
 teile oma rahu! Amen.

Söögi = salmid.

Enne söömist.

I.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus, tule ja.

Nüüd jälle rooga wõtame
 Ja sinu nime kiidame,
 Et igapäew'se leiwaga
 Meil' hinge rooga annad ja.

II.

Wiisil: Jeesus tule minule.

Jälle rooga wõtame,
 Armas Jeesus heldeste

Ise andeid õnnista
 Mis meil' armust annud sa.

III.

Wiisil: Müüd paistab meile kauniste.

Oh lööge kannelt mängijad
 Ja kiitke lauldes Jumalat,
 Kes meile toidust annab,
 Ta wõtab oma armuga
 Meil ihu, hinge kinnita,
 Kui Isa hoole kannab.

Tõtta,

Wõta

Ise wastu, lauda astu armu wäes,
 Õnnistus on sinu käes.

IV.

Wiisil: Müüd on see päew ju lõppenud.

Oh Isjand tule heldeste

Sa wõta õnnista

See igapäew'ne paluke,

Mis oled annud sa!

Sa pead illes ilma maad,

Su arm on otsata,

Kes sinu heldust tunnewad

Sind tõtwad tänama.

V.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule sa.

Sa jagad Jeesus heldeste

Kui isa leiba lastele —

Oh jaga oma armu ja
Ja toida meie hinge ka!

VI.

Wiisil: Müüd hing'wad inimesed.

Sa õnnistaja näed
Kui tõstan üles käed
Su poole tänuga,
Sa oled toidust annud
Ja meie ette kannud —
Oh võta seda õnnista!

VII.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule sa.

Kui laual leiba võtame
Siis seisku meeles järgeste:
Et Issand ise jagaja,
Kõik teda tuleb tänada.

Kes on küll tema sarnane,
Ta toidab ilma heldeste,
Ta laual lapsed istuvad
Ja kiitvad lauldes Jumalat.

Pärast söömist.

I.

Wiisil: Armas Jeesus avita.

Jumal olgu tänatud
Olime ta võõrad jälle!
Ihu, hing on kosunud

See eest tänu andkem talle,
 Kiitust, tänu toitjale,
 Suurele auu kuningale!

Isa arm ei tagane
 Saadab, juhatab ja kannab,
 Igal ajal heldeste
 Meile katet, rooga annab,
 Uvitab meid elu waewas
 Annab wiimaks aset taewas.

II.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Sind toidu eest nüüd täname
 Ja palume sind peiuke:
 Meid saada sinna lauale,
 Kus sinu pulmad peetakse!

III.

Wiisil: Nüüd olen mina põhja leidnud.

Sa igapäewast leiba annad
 Ja igawese elu ka,
 Meid nagu isa kätel kannad,
 Seft tõttame sind tänama:
 Koik tuleb sinu heldusest,
 Seft kiidame sind südamest!

IV.

Wiisil: Mu süda ärka üles.

Sa oled heldust näitnud,
 Ja meie kõhud täitnud,

Sest rõõmsad meie meeled
Ja kiitust laulwad keeled.

Issanda nimi olgu kiidetud ja auustud nüüd
ja igaweste. Amen.

Sündimise päeval.

Paul.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

See armas päew on kätte jõudnud
Mill' sündisin ma ilmale,
Mis Issa armust olen nõudnud
On õnnistan'd ta heldesti,
Sest tulen täna palwega
Ja püha nime tänama.

Ta on mind armust siia saatnud
Ta saadab siit weel armuga,
Ta heldest' on mu peale waatnud
Kui tõusin, tahtsin langeda.
Ma pole jäänud häbisje,
Kui astusin ta jälgile.

Oh Issand wõta ikka jääda
Mu juurde juhiks elu teel,
Mind aita nõnda elu seada
Kui soowib sinu helde meel,
Et ilmaft. läbi, taewas ka
Su nime auuks elaks ma.

Balwe.

„Sehooa on mu karjane ei mulle pole ühtegi waja. Moore rohumaade peal asutab ta mind, ta saadab mind hingamise wee juure. Ta jahutab mu hinge, ta saadab mind õiguse jälgedele peale oma nime pärast. Ka siis, kui ma läin surma warju orgus, ei karda ma kurja, sest et sina mooga oled. Amen. Taaw. I. 23.

Tänane päew on sulle wäga tähtjas röömu päew, meie armas sugulane ja sõber! Müüd tuletad ja kõige esmalt meelde seda päewa, mill' ja jia ilma sündisid ja esimest korda selle maailma walgust nägid. Siis tuleb sinule meelde sinu röömus lapse põli ja kullased nooruse aastad, mis lennates mööda läksiwad ja ilmasgi enam tagasi ei tule. Kui heledasti kõlasid kewadel linnu laulud, kui armsasti õhus iga dieke! Maailma mure ja waew oliwad sulle weel tundmata, isa heldus hoolitjes sinu eest ja ema armastus kandis sind kätte peal, tuni ja inimeseks kaswasid ja seda sõna tundma õppisid: See maa peab sulle kibuwitsu ja ohakaid kaswatama ja oma pale higi sees pead sa leiba sööma!

Küüld tuli tõsine elu sinule vastu kõige oma rõõmu ja valu, õhkamiste ja hõistamistega. Elu ülespidamise ja omaajete eest pidid sina kõige rammu ja jõuga mõitluse väljale astuma ja suure hoolega tööd tegema ning waewa kannatama. Küll õnnistab Jumal ka sinu tööd ja tegemisi, aga wahel tulivad ka päewad ja aastad, selle kohta sina pidid tunnistama: Need ei ole mitte mu meelepärast. Glutee peal ei õitse mitte ükski roosid, seal kasvavad ka kibuwitsad ja õhakad, ja nendest kõigest peab rändaja läbi käima. Sinulgi on eelus rõõmu ja kurwastust, õnne ja õnnetusi, naeru ja nuttu oma jagu kanda olnud. Sa oled aga neid kõiki kanda suutnud ja mõid täna päewal rõõmuga tunnistada:

Jehoowa on mu karjane, ei mulle pole ühtegi waja. Noore rohumaade peal asutab ta mind, ta saadab mind hingamise wee juure! Ka siis, kui ma käin surma warju orus, ei kardata ma kurja, sest sina minuga oled!

Jää siis ka weel elus ja surmas selle hea karjatse hoole alla, pea ennast üles tema sõna järele, pea oma süda puhas ja õiglane, siis pead sina weel õnne saama Jehoowa käest ja armu annid oma õnnistuse Jumala käest. Siis kiidawad sind õndsaks waesed ja wigased ja kõik, kellele sa elus head oled teinud, ja sinu teod

käiwad sinu järele kuni igawese kohtumõistja ja
 Iša järje ette. Selleks soowime meie sulle sü-
 damest õnne selle Issanda käest, kes sind elus
 siamaale saatnud ja siit weel armuga edasi saa-
 dab. Tema kaitsku sind ja sinu omaid, tema
 pikendagu sinu elupäivi ja lasku kõik hästi korda
 minna, mis ja tema nimel ette võtad. Õnnis-
 tatud olgu sina linnas ja õnnistatud olgu sina
 maal, Jehoowa õnnistagu sind Siionist ja andku
 sulle Jeruusalemmaist head näha täna päew ja
 igaweste! N amen.

Wiisil: Oh wõitlejad, et käige peale.

Siis waltwage ja käige peale

Ja palwes hästi wõidelge,

Seni, kui saate sinna mäele

Kus wõimust laulab Talleke, —

Saab otja ükskord argi päe

Siis hingamise päew on kae.

Keisri ja kroonu pühäl.

Laul.

Wiisil: Ma tulen taewast ülewelt.

Suur Jumal Keisrit kaitse ja

Ja hoia teda armuga,

Et walitseks ta rahu sees

Ning oleks armas Iša ees!

Dh anna talle tarka meelt
Et ta ei lange tõe teelt,
Siis tema riik ja rahvas ka
Wõib õnne põlves asuda.

Meid hoiä sõja, katku eest,
Ja peasta kõige häda seest,
Mis kurnab rahwast, kurnab maad,
Et riik ja rahvas langewad!

Dh wõta armust õnnista
Sa Keisri suguwõsa ka,
Siis rahutumad rahwa ra'ad,
Kui riigi poole juhtijad.

A. A.

Palwe.

Jumal, anna oma kohtu seadused kuningale ja oma õigus kuningale pojale! Siis mõistab tema kohut su rahwale õiguses ja su wiletsatele nõnda, kui kohus on. Amen. Taaw. I. 72.

Suur Jumal on wäga targaste teinud, kui ta keisrid, kuningad ja maailma ülemad maa peale rahwast walitsema seadis. Ilma nendeta oleks ülekohtus, mässamised, tülid ja riid, riikide ja rahwaste wahel lõpmata leekimas, julge ning rahuline eluford oleks meie keskel kadunud ning inimese jugu oleks otjatu õnnetu.

Sellepärast palub ka kuningas Taawet oma laulus: Jumal anna oma kohtu seadused kuningale ja oma õigus kuningale pojale, siis mõistab ta kohtu rahwale õiguses.

Meie Eesti rahwas oleme Wene Keisri warju all kalli rahu põlwe sees kosunud, kuna enne meie maal sõja marud määsfasid, rahwast rööwifid ja tapfid. Kui hirmsad sõda ja werewalamised, riisumised ja tapmised on, kelle kannul toledad tõbed ja katkud käiwad, seda teawad ja tunnewad iikfi need, kes sõja ajad läbi elanud ja kannatanud on.

Weneriigi Keisrid on meie rahwale palju head teinud ja meie elupõlwe parandanud. Nad on siit koleda orjapõlwe kaotanud, kelle all meie wanemad seitse sada aastat pörgupiina kannatasid, nad on meile paremad seadused ja õigused kinkinud, meid wõõra rahwa riisumiste alt wabastanud ja meile teiste rahwaste kõrwal inimlikud õigused annud. Sellepärast tujukub meie rahwa süda tänus ja armastuses oma kalli ja wägewa walitsejate wastu ja meie südamest tõuseb üksainus palwe kõige kõrgema kuningate kuningale poole, et tema meie kallist Keisrit kaitseks ja meid kaua laseks tema wägewa warju all rahupõlwees elada.

Sind aga, oh taewane kuningas, palume meie südamest:

Lase meie Keisri peal hingada oma tarkuse, hea nõuu ja rahu waim, kinnita teda tema auus ja ametis, ja lase omad walwajad silmad tema üle ööd ja päewad lahti olla! Hoia ja kaitse Keisri kaasat, auujärjepärijat, lapsi ja suguwõsa ning kõiki neid ülemaid, kes truuduse ja tõega tema poole hoiawad. Hoia kaugele sõjamüri- ning werewalamised meie maalt, pane kohtuma kõiki, kes meie rahu armastaja Keisri ja riigi kallale tahawad kippuda ja wõitle ise oma wäega tema tegewuse eest! Anna, oh Issand! meile targad ja õiglased kohtu mõistjad ning ülemad, lase walguš, õiguš ja wabaduš tõušta meie maal, ning suru wägewa käega maha neid, kes pimedušt armastawad, oma kasu taga ajawad ja walguše ning tõe wastu wõitlewad. Sunnista meie isamaad ja rahwast, kuule armuga, kui nad sind paluwad:

„Sumal Keisrit kaitse ja!“

Meerudi saatmisel.

Paul.

Wiijil: Kes Sumalat nii laseb teha.

Nüüd lahkun mina isa majast
 Teen seda kurwa meelega,
 Siin elasin ma lapse ajast,
 Kes teab, kas koju tulen ma:

Oh langen seal ma igawest
Kus surm on niitmas inimest!

Sa Issand oled elu annud,
Woid seda wõtta jällegi
Sa oled koorma peale pannud;
Ma tahan kanda otsani —
Mu kuningas, mu Jumal ka
Tee minuga kui tunned ja!

Oh wõta õnnista ja saata
Mind surma orus heldeste,
Sa kõrgest taemast alla waata,
Kui sõja kättes wõitleme,
Mu üle walwa armuga
Kõiged õige teele juhata!

Kui langen ma, siis kanna ära
Mu hinge taewa riigisse,
Kus pole riidu, wainu kära
Waid rahu palmid kantakse;
Seal uuel, armsal isamaal
Sind tahan kiita igal ajal. u. n.

Kes kõrgema Jumala kaitsemise all elab ja kõige wägewama warju alla jääb, see ütleb Jehoowale: Sina oled mu warjupaik ja tugew linn, mu Jumal, kelle peale ma loodan! Sest tema peastab sind ära linnupüüdja paelust ja kahjutegewa katku käest.

Oma tiiva sulgedega katab ta sind, ja tema tiibade alla wõid sa lippuda warjule; tema tõde on kilpiks ja sõjariistaks. Ei sa pea mitte kartma ööhirmu ega nooli, mis päewa ajal lendab, ei seda katku mis mustas, pimedas käib, ega surma tõbe, mis lõuna ajal ära raiskab. Ehk tuhat langewad sinu pahemale ja kümme tuhat sinu paremale poole, et ei pea surm mitte sinu ligi saama. Sest tema tahab omad inglid sinu pärast käs- kida, et nemad sind peawad hoidma kõige su teede peal. *Namen. Taaw. l. 91.*

Neid armsaid tõotusi ja tröösti sõnu kuulatakse sulle, kallid lahkuja, püha laulja *Taaweti* suu läbi. Kui sina kõige kõrgema Jumala kaitsemise all elad ja kõige wägewama warju alla jääd, siis ei pea sina kartma öö hirmu, ega seda nooli mis päewa ajal lendab, ei katku, mis mustas pimedas käib, ega surma tõbe, mis lõuna ajal ära raiskab. Kui kohalisi, kui kallid ja kindlaid tröösti sõnu saad sina siin oma Jumala käest kuulda! Ja kui kergeste saad sina seda Jumaliku kõrget kaitset kätte, siis kui sina kõige

kõrgema kaitsemise all elad ja kõige wägewama
 warju alla jääb. Wõta neid sõnu siis dieti
 südamesse, looda üksnes Jumala armu ja abi
 peale, ära unusta mitte wõdral maal ega sõja
 lahingis ära, kes see on kes sind surmawa nooli
 ja katku käest peasta wõib — see on Jumal,
 sinu Jumal, kelle silma all sa kodus ülesse kas-
 wafid ja kes sinuga ühes läheb ja sinu juurde
 jääb elus ja surmas! Kui su süda wõdral
 maal ehk sõja radadel kartlikuks ja kurwaks läheb,
 kui sa omaette järele igatsed ja kalli kodumaa
 peale mõtled, mine siis kõrwalise kohta, heida
 põlwili ja palu Jumala käest tröösti ja rahu
 ja anna ennast tema kõrge kaitse ja warju alla.
 Sul on siis kõige armsam sõber ja seltsimees,
 tema kuuleb sinu palwed, käseb omad inglid sind
 kaitsema kõige su teede peal ja saadab sind wigata
 kallile kodumaale tegasi, kus sind needsamad
 armastajad südamed ja käed sind wastu wõtawad,
 kes täna sind minema saadawad.

Sina aga, oh Issand tröösti seda lahkujat
 ja tema omaiseid oma isaliku armu ja heldusega!
 Kaitse teda, wõta teda oma warju alla ja peasta
 teda ära kõige kurja ja kahju käest! Sinu nimel
 palume meie weel südamest, nagu sa ise meid
 oled õpetanud;

Meie Issa, kes sa oled taewas jne.
 Issand õnnistagu ja hoidku sind, Issand lasku
 oma pale sulle paista ja olgu sulle armuline,

Issand tõstku oma pale sinu peale ja andku sulle
oma rahu. Amen.

Wiisil: Jeesus tule minule.

Jeesu nimel lähen ma
Röömsjal meelel minema,
Ta, mu walguš elu teel,
Armuga käib minu eel!

Jumalaga isamaa,
Kuni koju tulen ma,
Jumalaga wanemad!
Jeesu käed mind kaitsewad!

Uue maja õnnistamisel.

Paul.

Wiisil: Ma tulen taewast ülewelt.

Suur Jumal olgu kiidetud,
Kes tööd ja jõudu jaganud,
Et mis siin ette wõtšime
Ta aitab armušt heldeste.

Oh Issand Jumal tule ja
Ka siia kotta elama,
Sa ise maja pühitse,
Et oleks armas sinule!

Siin elagu su sõna heal
Ja waga rahwas ilma peal,
Nad käigu armus, kartuſes,
Su sõnas ja su jälgedes.

Kus Jumal wõtab afuda,

Ei õnne saa seal puuduma,

Kes rikas armust, heldusest,

See õnnistab ka inimest.

Oh tule siis ja pühitse

See waike elu hoonete,

Ja pühitse neil südant ka,

Kes hakkawad siin elama!

x. n.

Balwe.

Kui Jehoowa ei ehita koda,
 siis näewad hooned ehitajad
 seal kallal waewa ilma aegu,
 kui Jehoowa ei hoiu linna, siis
 walwab waht ilma aegu. Ilma-
 aegu on see teile, et teie wara
 üles tõusete, kaudu ülewal is-
 tute ja sööte leiba suure wa-
 luga. Jehoowa annab seda oma
 armukesele unes. Amen. Taaweti
 laul. 127.

Selle peremehe hoole ja mure läbi on
 see uus ja nägus maja walmis saanud ja tema
 tahab teda Jumala sõnaga ja ristiusu kombe jä-
 rele pühitseda laste. Küll oli temal juba ehi-
 tuse juures tööd ja tegemist, waewa ja kulu, ja
 nüüd wõtab tema weel pidu kulud kanda ja wae-
 wab ennast weel peale selle. Mikspärast teeb
 ta seda täna päewal?

Need pere=wanemad on aru saanud, et meie kõik omad teed ja tööd Jumalaga ja Jumala nimel peame algama. Nad on püha laulja Taa=reti sõnad südamesse võtnud, kui ta kinnitab: Kui Jehoowa ei ehita koda, siis näewad hoone ehitajad seal kallal waewa ilma aegu, kui Jehoowa ei hoia linna, siis wal=wab waht ilma aegu! Sellepärast tahawad nad täna oma uut elumaja mitte üksi enestele, waid ka Jumalale elu hooneks pühitseda. Aga paneme enne pisut tähele, misjugune selle maja eluford peaks olema, enne kui Jumal siia sisse asuma võib tulla.

Issand Jumal ei asu mitte sinna majasse, kus patu rõõmu, liha lusti, ülekohtu ja kiimalust jallitakse. Tema nõuab, et pererahwa südamed ka pühitsetud saaksid, et siin majas puhtus; wagadus ja Jumala kartus elaksid ning temale siit patukahetsemise palwed ja tänu ning kiituse laulud taewa poole tõuseksid. Tehke siis ka täna omad südame ukseid Jumalale lahti, et tema armu sõna walguks sinna sisse võiks paista. Mu poeg, mu tütar, anna oma süda minule! nõuab Issand. Pange tähele tema tahtmist, kuulge tema kutse healt ja andke oma hingeles selles majas maad püha Waimule!

Issand Jeesus räägib oma tähendamise sõnas, kuidas üks maja liiwa peale sai ehitatud,

tema langes, ja tema langemine oli suur. Teine ehitas oma maja kalju peale ja woolaw wesi ei jõudnud teda mitte liigutada. Kalju peale ehitas see, kes Jumala nimel oma tööd algas ja lõpetas; tema weeretas oma teed Jehoowa peale ja tema toimetas kõik hästi. Selle kalju peale tahame ka meie kindlad olla ja seda maja täna pühitseda, Issanda nimel üteldes:

(Pühitseja tõstab käed ülesse).

Kolmainu Jumala nimel õnnistan mina seda maja ristirahwa elumajaks; ma õnnistan selle majarahwa sisse tulemist ja wäljaminemist täna päew ja igawesti! Amen.

Palugem siis nõnda, kuidas Jeesus ise meid on õpetanud: „Meie Issa, kes sa oled taewas“ j. t. j. Issand õnnistagu ja hoidku seda maja patuse elu, tule ja kõige kahju eest. Issand lasku perewanemate ja teenijate käsi siin majas hästi käia ja andku kõigile oma rahu. Amen.

Wiisil: Hoia, meid ja õnnista.

Jää sa Issand järgeste
Selle elu majasse,
Kogu omal südamed
Kes on sulle omased!

Glu otsal wii neid ja
 Siionisfe hõiskama,
 Riitma kallist Jeesusest,
 Kes neid peastis pattudest.

Hõbepulma ajal.

Paul.

Wiisil: Oh wõtkem Jumalat.

Sind Issand kiidame
 Meid saatsid siia maale,
 Sa ait'sid heldeste,
 Kui Isa lapsi ra'ale:
 Kõit õnn ja wara ka
 On tulnud sinu käest,
 Mis suudab rändaja
 Siin wõita omast wäest!

Su poole pöörame
 Müüd südamed ja meeled,
 Kes on su sarnane?
 Sull' laulwad ingli keeled.
 Oh wõta wastu ja
 Ka meie tänu healt,
 Su suurus otsata,
 Näed neidki põrmu pealt

Oh paista lambiks eel
 Kui elu teed weel lä'ame,

Ming õnnista meid weel,
 Kui sinu juurde jääme! *
 Muud pole abimeest
 Siin ilmas olemas,
 Sa surid meie eest,
 Suur taewa kuningas!

Palwe.

Sia maale on Jehowa
 meid aitnud, küll tema aitab
 ka edasi! Namen. 1. Saamueli r. 7, 12.

Armsad hinged!

Mende sõnadega teretame meie teid, kes teie
 täna seda päewa pühitsete, mil teid kahetümne-
 wiie aasta eest püha altari ees paari pandi ja
 teie käed ning südamed abieluks surmani kokku
 köideti. Weerand aastajada on sest saadik mööda
 läinud, see on suur pikk aja järk inimese elus,
 mida kõik ei ole mitte jõudnud nii rahulikult
 ega muutmata ära elada kui Teie, kallid sõbrad
 ja sugulased! Kui palju inimesi ei ole selle
 aja sees surma läbi lahku läinud, kui mitmed
 ei ole oma elu sees raisku läinud ja õnnetumal
 kombel oma abikaasa kaotanud!

Armaštuses ja truuduses seisate aga täna
 teie siin, nagu teie kahetümne wiie aasta eest
 altari ees seisite ja tunnistate auuga Jumala ja

meie ees: „Siia maale on Jehoowa aitnud, küll tema aitab ka edasi!“ See kõik on taewa Jumala arm ja heldus, sellest teie nõnda kiidelda võite.

Küll on ka teie elus selle pika aja sees mõnesugused muutmised ette tulnud. Sunne päike ei paista mitte meile inimestele ühesuguse ilu ega soojusega. Wahel tõusevad tuuled ja talve tormid ning panewad abielu maja alused kõikumama; wilud pilwed wõiwad teadmata tõusta ja päikese paiste finni katta. Siis on abi, siis on jõudu tarwis, siis peawad abielu rahwas ühel meelel kannatama ja teie teist toetama. Sinu Jumal on minu Jumal ja minu walu on minu walu ütlemad ja mõtlewad nemad ja jagawad risti ja röömu, ning kannatawad neid ühesuguse rahuliku meelega. Ka teie olete häid ja paha päiwi ühes koos läbi elanud ja kannatanud, olete Jumala abi peale lootnud, olete koos tööd teinud ja waewa näinud ja võite nüüd meile ja oma Issandale tunnistada: Siia maale on Jehoowa aitnud, küll tema aitab ka edasi! Jeesus Kristus on jeesama, eila ja täna ja igawesti!

Inimese elu on teekäimine, tema alustab ema rüpeft ja lõpeb haura äärele. Hõbe pulma päew on nagu wersta post tee ääres, tema näitab, kui palju teed juba ära käidud, kui palju weel käia ja mis sugune see tulewiku tee saab

olema, kas kuldne wõi kalgune, diene wõi ohakane; jeda ei ole selle tulba peale üles märgitud. Tulewik on teadmata, tema seisab surelikule saladuses, aga Jumalal on ta taewas teada. Sellepärast pööra siis, kallid abielu paar, oma palwetega Jumala poole ja tõsta omad silmad üles nende mägede poole, kust sulle abi tuleb. Su abi tuleb Jumala käest, kes taewa ja maa on teinud. Käige siis ka tulewiku tee peal käsi käes taewa poole ja pidage ahastuse päiwil meeles, et keda Jumal karistab, jeda tema ka armastab. Tunnistage Jakobiga: Issand ma pole midagi nende heategude vastu, mis sa oma sulasele oled teinud, ütelge Hiobiga: Issand on annud, tema on wõtnud, tema nimi olgu kiidetud. Amen. Aga Jumala rahu, mis ülem on kui meie mdistus, hoidku teie hinged igaweseks eluks! Amen.

Issand õnnistagu ja hoidku teid jne.

Wiisil: Oh wõtkem Jumalat.

Nüüd käime käsi käes

Siin ilmas taewa poole,

Küll Isa armu wäes

Ra heldest' kannab hoole.

Tee kõrbest läbi läeb,

Ja taewas seisma jäeb,

Sest kiitkem Issandat

Suurt auu kuningat!

Haige juures.

Wiisil: Oh ristirahwas laulage.

Ei ole temal teadmata

Su mure, waew ja häda,

Ta waatab taewast armuga,

Ta süda tunneb seda.

Ta loeb silma pisarad,

Näeb waewad, mis sind koormawad —

Oh süda ole rahul!

Kui poleks enam kedagi

Kes aidata sind wõtab,

Ei ole karta ühtegi

Küll tema abiks tõttab,

Ta teab mis sind waewab süin,

Tal meeles seisab sinu piin —

Oh süda ole rahul!

Ta kuuleb sinu ohtamist,

Näeb sinu hinge waewa,

Sul pühib filmad pisarist,

Sind wõtab wiimaks taewa.

Ei jää ta sinust kaugele,

Waid teeb mis palud heldeste —

Oh süda ole rahul!

Palwe.

Jumal on meile warjupaigaks ja tugewuseks, ta annab ennast küll leida kui abimees kõiges ahastuses. Seepärast ei karda

meie mitte kui maa asemelt liiguks ja mäed kõikufsid merede põhjas. Kui kõik nende west kohiseks, kui mäed mere tõusmise pärast wõtaksid wäriseda. Siiski rõõmustawad jõgi ja tema sooned Jumala linna ja kõige kõrgema püha majasid. Jumal on seal keskpaikas, see ei pea mitte kõikuma, Jumal aitab teda kui homniku jõuab. Amen.

Sinule armas wend (õde) on taewa Jumal need tröösti sõnad ütelnud oma püha laulja Daaweti juu läbi. Meie näeme kurwa meele ja haledusega, kui suurt waewa ja walu sina kannatama pead aga meie ei wõi sind iseenesest mitte aidata; sinu abi tuleb Jumala käest, kes taewa ja maa teinud ning elu ja surma Issand on. Waga mees Hiob ütles oma walu sees oma sõbra-dele, teie olete kõik waewalised trööstijad, aga kui Jehoowa teda trööstima tuli siis lõppes tema walu ja waew, sest Jumal kinkis temale weel elupäiwi ja õnnistas teda pärast kahe wõrra. Siin üksi läks tõeks mis Jumal oli ütelnud: „Mina Jehoowa olen sinu arst.“

Tulge minu juure kõik, kes teie waewatud ja koormatud olete, mina tahan teile hingamist saata, ütleb ka täna sulle sinu Õnnistegija Jeesus Kristus: Püüa siis ka omas juures hädas ja walus oma südamega ja kindla usuga selle juures

wiibida, kes sind nõnda heldeste kutsub ja sulle oma hingamist tootab anda. Tunnista temale omad patud, palu tema käest terwist, halastust ja armu, looda tema äralunastamise ja risti surma peale ja anna ennast kindlas usus elus ja surres tema kätte. Armuline Snnistegija kuuleb sinu palwed ja õhtamised ja parandab sind ihu ja hinge poolest, ning annab sulle moitsta oma taewa rahu ja rõõmu raske kannatuse ja walu sees. Sinu hing saab juba maa peal Jumalaga ühendatud, tema lendab kotka tiibadel üles taewa oma Jumala juure ja laulab kiitust ja tänu selle Tallele, kes sinu pattude pärast kannatas ja nüüd ilusamal isamaal ühes pühadega elab ja walitseb igaweste. Seal ei saa enam walu ega waewa, ahastust ega surma olema, sest Jumal ise tahab ära pühkida nutu pisarad nende filmist, kes siin maa peal on wõidelnud ja walu kannatanud.

Sind aga armuline Jumal ja Snnistegija palume meie südamest: Kergita selle waese kannataja walu ja waewa, tee teda terweks ja paranda tema wigadused, pikenda weel tema elupäiwi, sest sina oled tema kõige parem arst ja abimees. Oh Issand! Kui sina teda tahad oma armu nduu järele siit ilmast ära kutsuda ja oma juure paremasse maailma wiia, siis kinnita tema usku ja lootust sinu lunastamise diguse siisse, kata teda oma diguse kuuega ja wõta tema

hinge wastu taewa auu ja ilu sisse, kus usklikud
kes suurest wiletsusest tulewad, sulle auu ja kii-
tust laulawad ikka ja igaweste. See haige
wend (õde) usub elus ja surmas sinu sisse, tema
paneb oma lootust sinu peale, meie usume et
sina Jumal aitad teda. — Jehoowa aitab tõeste
teda kui hommiku jduab. Amen.

Wiisil: Kes Jumalat nii lafeb teha.

Sa risti poodud Jeesus anna,
Et armsaks lähets mul su rist,
Mu sisse usku, lootust kanna
Ja anna lootust armulist,
Et sell' kes kannatanud teal
Dn wõidu kroon ju walmis seal.

Surnu firstu panemisel.

Lapse juures, kes alles sündinud.

Laul.

Wiisil: Su hing, oh Jeesus tehtu mind.

Su rahu kamber ootab sind,
Sa oled Jeesu were hind,
Siis pead sinna minema,
Kui armuga sind kutsub ta.

Su waew on otsa lõpnud nüüd
Ning kustunud su patu süüd,
Nüüd lähed, nagu inglise
Siit üles taewa rõdmusje.

Küll kurvastus meil südames
 Sa aga taewa kõrguses
 Müüd laulad tänu Iša ees,
 Seal Talle auujärje ees.

Oh Jeesus ise aita sa,
 Meid mure koormat kannata,
 Sa kandsid risti meie ees —
 Oh ole helde abimees!

Sa kutsud lapsi armuga
 Müüd anname siin sulle ta,
 Kui müüd ta küll on surma käes
 Ta tõuseb jälle juures wäes.

Jumala Iša, Poja ja püha
 Waimu nimel. Amen.

„Kõik liha on kui rohi ja elu, kui die-
 kene wälja peal. Rohi kuivab ära, diekene
 närtsib ära kui Jehoowa Waim tema peale
 puhub; rahwas on tõesti rohi! Rohi kui-
 wab ära, dieke närtsib ära, aga Jumala
 sõna jääb igawesti seisma.“ Amen.

Meie seisame siin armsad leinajad ühe
 närtsind lille, ühe lahkunud lapse juures, kes
 oma asemel nagu inglise Issanda rahu sees ui-
 nub. Tema kuu seisab meie silmade ees, aga
 tema hing on üles läinud taewa oma Snnistegija
 ja Jumala juurde, kes teda oma mõistmata armu
 nõuu järele siit ilmast on ära kutsunud. Laste

lapsukesed minu juurde tulla ja ärge keelge neid mitte, sest niisuguste pärast on Jumala riik, ütleb ta täna sellesinatse lapse wanematele ja meile kõigile. Kuidas võiksite meie veel kahe wahel olla, kuidas võiksite nuriseda Jumala targa armu nõuu ja tegude üle?

Küll võivad murepilved wanemate, iseäranis ema südamēs tõusta, sest see, keda ta kaotab oli temale kallis, põhjamata armas: Suure waluga oli ta teda ilmale toonud, õrnasti ja hellasti hoidnud kui oma silma terakest, tema soojas süles pidi ta puhkama ja oma käega tahtis ta pisaraid pühkida neist wagadest süüta filmadest. Tema eest oleks ta tulesse ehk weesse läinud, ta tahtis temast inimest kasvatada ja siis sellest wanal päiwil tröösti ja abi leida. Ja nüüd peab ta teda enese juurest ära andma, see armas ingel pandakse eluta puusärki ja maetakse küllma mulla alla maha! Võiks ta sealt weel tagasi tulla, võiks ta süüta filmadega weel wanemate otsa waadata ja neid armsaid sõnu hüüda: Ema, ema! Aga see ei ole mitte Jumalast nõnda säetud, sest kiri ütleb: Otsegu linn lähed hulkuma ja pääsuke ülēs lendab kõrgesse nõnda ei tule see enam tagasi, kes alla lähed hauda.

Jumala teed on targemad, kui meie teed, tema mõtted on kõrgemad kui meie mõtted. Mis oleks wanemate arm ehk maailm selle lap-

sele elus õnneks ja õnnistuseks anda võinud? Ei muud, kui võitlemist, viletsust ja waewa, patt oleks wahest tema hinge Jumalast lahutanud ja tema oleks võinud igamesti hukka minna ja ometi lõpeks oleks pidanud tema patune ihu mulda maetud saama. Nüüd on tema ilma waewast peasnud ja inglite seltsi üles läinud ja meie peame tänuga tunnistama: „Issand ja oled annud, ja oled võtnud, sinu nimi olgu kiidetud!“ Mine siis lapsukene oma une woodisse Issanda rahuga! (Surnu tõstetakse kirstu).

Sinu käest armuline Issand, palume meie selle armsa lapsele rahulist hingamist ja magusat öö-und kuni ükskord sinu suur auupäew tuleb, kuna sa teda siit jälle üles äratad. Hoia teda armuga oma suure ülestõusmise hommikuni ja ülenda tema hinge taewa rõõmu sees! Tröösti kurwad wanemad ja tuleta neile meele, et kõik liha on kui rohi, mis hommiku õitseb ja õhtu maha niidetakse, mis Jumal teeb on hästi tehtud. Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas j. t. j.

Wiisil: Mu elu Kristus ise.

Nüüd hinga surma süles

Sa ingel rahuga,

Küll Jeesus hüüab üles,

Ei sind ta unusta.

Ta on sind omal ostnud
 Kui ristil jures ta,
 Sind patu waewast peastnud —
 Sest hinga rahuga!

Isfand õnnistagu sind ja hoidku sind, i. t. f.

Lapse firstu panemisel.

Paul.

Wiisil: Nüüd surmu teha matame.

Nüüd mine wiimse woodisfe
 Sa looja kallis seemnefe,
 Üks parem maailm ootab sind,
 Sind wõttis wastu Deesu rind.

Su elu läks kui unefe,
 Su rõõmud jäiwad hällisfe,
 Ei tunda see eest saanud sa,
 Mis wõitlemist siin waewaga.

Jäid ema sülle magama
 Kui ingel ilma mureta,
 Meid elu koorman'd rängaste
 Kui saame hauda warjule!

Kus oled nüüd, seal kasvavad ja
 Ning lõunid taewalistega —
 Siin sinu järel' nutame
 Sa läksid ingli feltsisfe.

Ei meie meelet ka ja
 Su armsa pale näoga,
 Sa elu palmi palud meil'
 Ning hüüad: Rahu olgu teil'!

Palwe.

Rõik liha on kui rohi, ja tema
 headus kui õiekene wälja peal!
 Rohi kuiwab ära, õieke närtsib
 ära, kui Jehoowa waim tema
 peale puhub. Rahwas on tõesti
 rohi! Rohi kuiwab ära, õieke
 närtsib ära, aga Jumala sõna
 jääb igaweste seisma. Amen.
 Seef. r. 40, 6—8 f.

Armsad leinajad!

Siin seisame meie ühe lapsukesse ümber, kes
 nagu ilus ingel sügawasse surma unesse on
 magama uinunud. Weel hilja waataswad tema
 süita filmakesed armastaja ema otsa, kui ta tema
 pehme rinna najal puhkas; hilja tegi ta healt
 ja tema nõdrad kõrwakesed kuulsid ema magusaid
 meelituse sõnu ning nägiwad selle maailma wal-
 gujt. Nüüd on need filmakesed kinni jäänud,
 need kõrwad ei kuule enam ja tema ilus koju
 seisab nagu püha mälestuse wari eluta ja tülm
 meie ees! Meie sängitame teda Jumala sõnaga

wiimse woodisse, wiimsele igawesele unele, ning saadame pea külma mulla alla magama! Püha prohveti sõnad on tõeks läinud, kui ta taebab: Rõik liha on kui rohi ja tema headus kui dieke wälja peal! Rohi kuivab ära ja dieke närtsib ära kui Jehoowa Waim tema peale puhub!

Mis peavad küll wanemad, mis peab ema süda täna tundma! Sumal andis temale armsa lapsukesese, kes tema südame rõõm ja tulewa päewa lootuse pant pidi olema, suure waluga on ta teda ilmale toonud, oma rinna piimaga imetanud ja õrnasti omas kaisus kannud ja nüüd nii ruttu, nii ootamata peab ta temast jälle lahutama, — lahutama igaweste! Oh ema süda, sa põhjamata ritas ja puhas armu hallitas, kuidas jõuad sa seda surma lööki kanda?! Aga kuulge ja kuule ta fina ema, mis seesama prohwet diekesse närtsimise järele weel ütleb: Rohi kuivab ära, dieke närtsib ära, aga Sumala sõna jääb seisma igaweste! Ja mis kuulutab siis meile Sumala sõna selle lapsukesese surmu tirstu juures?

Waga mees Hiob ütleb, kui ta kõik omad lapsed oli kaotanud: Jehoowa on annud, Jehoowa on wõtnud, Jehoowa nimi olgu kiidetud! Maailma Snnistegija kutsub: Laske need lapsukesesed minu juurde tulla ja ärge keelge neid mitte, sest

nende pärast on taewariik! Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub, see ei pea mitte surma nägema, ehk ta küll sureb!

Sellest, minu armsad, selgub nüüd, et see finane lapsukene mitte igaweste surnud ei ole, waid tema magab, magab Issandas, kuni suure ülestõusmise hommikuni.

Selle woodi sees wiime küll tema põrmutese puhkama, aga tema waim on inglite seltsis taewasse üles läinud ja laulab seal suure auu ja ilu sees Tallele tänu ja kiituse laulu, et Jumal teda juba waratselt kurjast maailmast ära kutsus, mis meile waewa ja wiletsust jagab, kuna meie kaua patu wangis peame ohkama. Rõõmusta siis ema, rõõmusta Isa ja tunnistage Jumala tarka armu nduu tõeks ning hüüdke Hiobiga: *Deh owa on annud, tema on wõtnud, Jumala nimi olgu kiidetud!*

Sina aga, armuline Sunistegija ja suur laste sõber, anna sina selle lapsukesele rahulist hingamist selles wiimses woodis ja ülenda tema hinge taewa rõõmu sees! Sa oled teda lunastanud ja ristimises omaks lapseks vastu wõtnud, tema on sinu juurde taewasse tagasi läinud, wõta teda armu ja auuga vastu! Sinu juures on temal ilus elada, sinu kojast on suur pühadus igawesest ajast igaweste! Tröösti wanemaid ja omakseid nende kurwastuses; tuleta meile tõdigile meele, et kõik liha on kui rohi, mis täna

ditseb ja homme maha niidetakse ja ära närtfib,
aga sinu Jumala sõna jääb seisma igaweste.
Aamen.

Meie Issa, kes sa oled taewas jne.
Issand õnnistagu sind ja hoidku
sind, Issand lasgu oma pale
paista sinu peale ja olgu sulle
armuline, Issand tõstgu oma
pale sinu peale ja andgu sulle
oma rahu! Aamen.

Wiihil: Oh Jeesus sinu walu.

Seal on need wõidu palmid,
Ja walged riided ka,
Seal lauldakse rõõmu salmid,
Seal päris isamaa!
Seal seiswad meie wennad
Kõik rahus, riuta,
Seal sina Jeesust näed
Ta auu sees lõpmata.

Noore inimese kiristu panemisel.

Paul.

Wiihil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Surm käsib kõiki ilmast jõuda
Kas olgu noor, ehk wana ta,
Ta tahab omad ära nõuda

Meid võtab vastu armuga,
Siin kõrbes käime vaewaga,
Meil üleval on kodumaa.

Surm käfib kõiki ilmast jõuda
Kas olgu naene, olgu mees,
Sest tahame siit ilmast jõuda,
Meid parem maailm ootab ees.
Seal saame kogu Jeesuga,
Kes meie Onnistegija.

Oh Jeesus võta armust vastu
Ja anna talle rahu und,
Et võiks su ette julgest astu
Kui tuleb ärkamise tund.
Kui hüüavad su pasunad
Kõik surnud ülestõusjavad.

Sest Issand ei jäta mitte
igawesti maha. Tema kurvas-
tab küll, aga tema halastab ka
oma suure helduse pärast. Amen.
Jeeremia nutu l. 3, 31—32.

Lumala Isa, Poja ja piha Wainu
nimel. Amen.

„Mina olen siin igawese armastusega ar-
mastanud!“ — Julgest ja kindlalt sammus ta
sellejärele oma eluteed. Küll ei olnud see tee
mitte ilka file, ja tasane, waid tuhatkordsete takis-
tuste, tuhatkordsete waewade ja wiletjustega oli

tal jääb mõeldes, kuid ta tõttas edasi, üle kalju ja küngaste, üle kivi ja kandude — itka edasi omaile sihile ja eesmärgile lähemale. Ta mõitles auusat mõitlemist ja ta ei langenud. Mis oli siis see, mis teda hoidis ja mõitluse väljalangemise eest kaitses? Kas ta enese jõud, ta enese vägi? Ei, sest need, kes oma enese väe peale loodavad, need istuvad wangikodades ja muus häbipaitades. Tema hoidjaks ja varjajaks oli Jumal, vägede Jumal ise, kelle sõnad: „Mina olen sind igawese armastusega armastanud!“ talle hällist kuni puujärgini kõrwasse kostjivad. Jumala igawene arm oli see, mis teda kuni ta tee lõpule kandis. Nüüd ei ole teda enam meie teisel, lahkunud on ta meitest, meie taewane Isa on teda igawetesje eluhoonetesje juhatanud. Nüüd on ta oma pärismaal ja kodus, nüüd on ta oma pärismaal ja kodus, nüüd on ta oma Jumala juures, kes tema wastu ütleb: „Ma olen sind igawese armastusega armastanud, see pärast olen ma sind heldusega enese juurde tõmmanud!“ —

Sellepärast, armjad leinajad jugulased, pühkige pisarad silmist ja kustutage leinawalgu oma südametest. Teie hinged ja südamed ühendagu endid tänu tooma sellele Jumalale, kes ta teid, ja meid ja kõiki inimesi igawese armastusega armastab ja meid, kui meie tema armastuse siise jääme, heldusega enese juurde tõmbab. Siin

maapeal ei ole meil kodumaad; siin rändame
meie risti rada ja kõnnime wiletsuse teed.

Waesed ja armetumad oleksime meie, kui
see tee meid mujale wälja ei wiiks, kui suru-
aeda haua künka alla. Müüd aga teame meie,
et meie kodumaa taewas on, et meie tee Sumala
juures lõpeb.

Sellepärast olgu meie mõte täna, siin selle
lahkunud wenna puusärgi ääres, ja homme ja
igal ajal: „Ma kõnnin sinna poole, kus minu
kodumaa, kus isa-rinna na'ale wdin julgest ui-
nuda.“ Namen.

Wiisil: Su hing, oh Jeesus tehku mind.

Müüd jääd ja rahus magama,
Küll Sumal walwab armuga,
Sa seisad tema silma all
Ses woodis hauas sügawal.

Su woodi ümber walwajad
On ingli hulgad, wägewad
Ja siis, kui ärtad ülesse,
Jääd tema armu sülesse.

U. R.

Sina aga, oh elu ja surma Jõsand, anna
selle wäsinud põrmule rahulist hingamist tema
wiimse woodi sees! Tema suu on wait
jäänud ja tema keel ei kõwale enam, tema
silmad ei waata sinu taewa poole ja tema rin-
nust ei tõuse ohkamised ülesse. Meie, kes weel

elus oleme ja puusärgi ümber seisame, meie saadame palwed sinu poole ja palume sind :

Ära mõtle mitte tema noore ea pattude peale, ära lasse oma wiha suitseda sinu karja lambakese wastu! Halasta ja anna temale andeks kõik tema patud ja üle astmised, mis tema elus mõtete, sõnade ja tegudega sinu wastu on teinud.

Sinu halastus on suur ja sinu heldusel ei saa otja olema, halasta siis ka tema peale oma helduse pärast ja pese teda oma werrega puhtaks kõigest patust! Anna temale oma rahu ja hingamist selles puusärgis ja ärata teda siit ülesse wiimisel päewal. Kes sinu sisse usub, see ei pea mitte surma nägema, ehk ta küll sureb. Meid aga õpeta meeles pidama, et meie ka surelikud oleme wõõrad ja majalised, kellel siin jäädawat kodu paika ei ole, waid jeda ülewelt otsime, kus sina elad ja walitsed igaweste. Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. t. s.

Issand õnnistagu ja hoidku sind, Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline, Issand tõstku oma pale sinu peale ja andku sulle oma rahu. Amen.

Wiihil: Hoia meid ja õnnista.

Issand wõtku õnnista,
Et saaks rahu magaja,

Waim ta pale walgusel
Olgu õnnis ülewel!

Issand hoidku armuga
Ihu, hinge lõpmata,
Elu, ülestõusmine,
Olgu talle Teeajute!

x. R.

Wana mehe firstu panemisel.

Paul.

Wiisil: Mu Teesus ülem abimees.

Küll olen kaua kõrbes käin'd
Ja rasket risti kannud,
Küll olen wiletsusi näin'd,
Mis Jumal peale pannud!
Nüüd heidan waike woodisse,
Mu laew on jõudnud rannale,
Lä'en päris isamaale!

Mis fain ma jelle ilma seeft?
Ei muud kui walu, waewa!
Nüüd Teesus kostab minu eest
Ja saadab ilmast taewa.
Siin olen elus wõidelnud,
Nüüd wõidu kroon on walmistud
Ja see kõik selgest armust.

Nüüd lähen wiimse woodisse
Ja päris kodu poole,

Mull' tule seltsiks Jeesuse
 Ja kanna armust hoole,
 Et tõusen ma siit sinu wäes,
 Kui ärkumise hommik käes
 Ning kuldne päike paistab.

u. n.

Jumala Isa, Poja ja püha Waimu
 nimel. Amen.

Ma olen find igawese armastusega
 armastanud; seepärast olen ma find heldu-
 sega enese juurde tõmmanud. Amen.

Neist sõnadest paistab Jumala piirita armas-
 tus ja heldus inimeselaste ja ka sellegi lahkunud
 hinge wastu kõige selgemini wälja. Meie näeme
 siit Jumala armastuse suurst, pikkust ja laiust,
 näeme armu, mis igawene, millel algust ega
 otsa ei ole, mis nagu selge hallika wesi inimese
 hinge kaudu hooab igawesesse elusse. —

„Ma olen find igawese armastusega armas-
 tanud,“ ütleb Jehoowa. Seda igawest armastust
 tundis ja maitstes omas elus ka see lahkunud
 hing, keda meid nüüd ta wiimsesse woodisse
 süngitama oleme tulnud. Juba kui ta esimest
 korda omad filmad lahti tegi ja seda maailma
 waatles, nägi ja tundis ta, kuidas armastawad
 läed tema eest hoolt kandiswad, kuidas armastaw
 emarind teda kosutawa piimaga toitis. Karastaw
 ja elustaw oli see õht, mis ta sisse hingas, oli-

wad need kiired, mis päikene taewaft tema hälli-
 lisse jaatis. Walguse ja soojuse mõjul ja oma
 wanemate wäsimata hoole ja armastuse waral
 kaswas ta üles ja sai kord korralt täielisemaks
 ihu ja waimu poolest. Kõik see annab tunnis-
 tust, et Jumal oma igawese armuga teda kosuta-
 mas ja elustamas oli, teda oma kindla käega
 hoides ja kaitsedes, et kurjad waimud ta noort
 elu ja jõudu rikkuda ei suutnud. . .

Nii tuli kätte tund, mil Jumal pühas
 ristimises teda oma waimuga, oma taewaliku
 armuannetega ehtis. Selgelt ja armsalt kõlasi-
 wad tema kõrwu need Issanda sõnad: „Mina
 olen sind igawese armastusega armastanud; mina
 olen sind oma lapses wastu wõtnud!“ Nüüd
 olen ma sinu isa, sina minu laps; sinu päralt
 on igawene elu ja õnnistus, kui sa minu ja mu
 armastuse sisse jäed!“ — Päew läks päewa,
 tund tunni järele. Iga uus päew pakkus talle
 uut armu, iga tund uut armastuse awaldust.
 Kätte jõudis leeriaeg ja õnnistamise püha.
 Issanda püha altari ees kihlas ta ennast Kris-
 tusega ja risti koogudusega. Nüüd alles tundis
 ta dieti nende Jumala sõnade tähendust: „Ma
 olen sind igawese armastusega armastanud!“ Ja
 ta tunnistas wandega: „Mina usun kolmainu
 Jumala sisse; mina usun, et ma õigeks jaan
 usu läbi üksi Jumala armust!“ — Issanda altari
 eest tõttas ta wälja elusse. Jumala igawene

armastus saatis teda igalpool ta elutee peal, juhtis teda läbi elumarude ja tormide, läbi waewa ja wiletsuse. Kiufatuse tuuled käiswad sagedaste temast üle, mõnigi kord tahtsiwad teda maailm ja ta enese patlikud himud ja tahtmised wankuma ja kõikumama panna, kuid seal trööstiswad ja kinnitasiwad teda need tõe Jumala elusõnad!
 „Mina olen siind igawese armastusega armastanud!“ Sagedaste asusiwad kahtlused ja meeleäraheitmine ta hingesse; sagedaste tundis ta enese rõhutud, mahajäetud, üksiku, nõrga ja ara olewat, seal aga leidis ta jällegi julgust ja jõudu neist Issanda sõnadest. Amen.

Naise kiristu panemisel.

Paul.

Wiisil: Müüd furnu teha matame.

Suur elu Jumal ülewest
 On omaist suurest tarkusest
 Siin muret saatnud meitele,
 Sest sügawasti leiname.

Ta kutsus mehe kõrvalt naist,
 Ei hoolin'd palweist, palawist,
 Ning jättis lapsed leinama,
 Kui kana pojad peata!

Suur Jumal teeb kõik targaste,
 Sest sündku tema tahtmine,
 Ja annab armu, karistab,
 Et inimene õndsaks saab.

Müüd on see naene, emake
 Ju jõudnud taewa riigisse,
 Seal saab ta kuulda Issa käest
 Ja armu nõuust ja suurest väest.

Sealt taewast alla waatab ta
 Weel laste peale armuga,
 Ja manitseb weel oma meest,
 Et hoiaks patu, põrgu eest.

Oh Issand lasse rahuga
 Ja kadun'd põrm siin puhata
 Ja saada lapsed, saada mees,
 Et kokku saavad Talle ees.

H. H.

Palwe.

Ma noomin ja karistan neid,
 keda ma armastan, seepärast
 ole hoolas ja paranda meelt!
 N amen.

Armsad leinajad!

Sügawa leina waluga seisame siin kalli
 surmu teha ümber ja meie ei leia sõnu eneste

trööstimiseks. Mis peab selle mehe süda tundma, mis peab tema keel kõnelema, kes oma kõige kallima wara, oma armsa abikaasa on kaotanud! Tema meele tulewad need noorepõlwe kullased ajad, kuna Jumala heldus neid alles hoidis ja tema armastus neid altari ees paari pani, kuna nad omad käed ja südamed kokku paniwad ja see sõna „i g a w e s t e“ minu, i g a w e s t e si nu! nende hinges elas ja helises. Tema meele tulewad need nooruse aastad ja õnne põlwe päewad, kuna nende käsi hästi käis ja Jumal nende käte tööd õnnistas. Jah, siis käis nende käsi hästi, Jumal andis neile armsaid lapsukesi, keda nad üheskoos kaswatasid ja kallistasid, film waatas filma ja süda tujus südamele. — Mikspärast ei pidanud see i g a w e s t e nõnda jääma?

Küll tõusiwad ka wahel mustad mure pilwed ja katjid õnne päikese paiste kinni, aga need pilwed kadusid pea jälle ja seda selgemini ja puhtamini paistis päike, seda soojemini tujusid südamed armastuses ja truuduses teine teisele. Puhas abielu õnne tee oli nii tasane, nii kaunis ja kallis — mikspärast ei pidanud see mitte i g a w e s t e nõnda jääma?

Siin seisawad tema armsad lapsed ja waatawad nuttes oma emakese wiimse woodi poole. Nad tahaksid weel oma ema juust armu sõnu kuulda saada, aga see keeleke on kange ja ei

kõnele enam, nad tahaksivad tema süüta filmadesse waadata, aga neid on kare surma käsi igaweste kinni waotanud! See armas ema, kes neid oli omas pehmes süles suigutanud, kes neid oma rinna piimaga oli jootnud, ema, kes kunagi ära ei wäsinud ja päewad ning ööd oma laste tulewa õnne eest tööd tahtis teha, see ema pannakse täna kuue külmale lauale wahel, pannakse puu särki ja wiiake sügawa mulla alla magama! Mikspärast peab see nõnda olema? Mikspärast ei wõinud õnne päike kauemini paista, miks ei wõinud armas emake weel elada?

Nõnda küsite teie, armsjad omaksed ja leinajad, aga kuulge, mis elu ja surma Issand ise selle peale koostab:

„Ma noomin ja karistan neid, teda ma armastan, seepärast ole hoolas ja paranda meelt!“

Dumala filmad ei waata ei mitte üksi maa pealse õnne ega rõõmu peale, tema walmistab mure ja kurwastuse läbi teed tulewa, igawese elule.

Maaapealsed õnned ja rõõmud on kadunud nagu tolmu terakesed, aga igawene elu ja taewa rõõm jääwad ka siis weel Dumala juures seisma, kui maa ja taewas hukka lähewad. Selle õnne osaliseks tahtis armu Dumal ka teie emakest teha, tänase leinase ja kurwastuse läbi tahab waest

tema teidgi taewa riigi poole tõmmata. Wõtke siis tema raske karistus rahulikult vastu ja pidage meeles, et keda Jumal karistab, seda tema ka armastab — ta armastab teid.

Teie ema ei ole mitte surnud, waid tema magab. Tema waim wiibib taewas ingli laulu tõlinate keskel ja tema ihu magab seni, kui Issand taewast tuleb, teda sügawast surma unest jälle äratab ja taewa rõõmu sisse tagasi saadab. — Sina aga, oh elu Issand! oled ise ütelnud: „Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub, see ei pea mitte surma nägema ehk ta küll sureb!“ Anna siis ka elu selle surnud ihu ja hingele ja hoiatada teda rahuga oma suure ülestõusmise päewani! Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas jne. Issand
õnnistagu ja hoidku sind jne.

Wiisil: Müüd surnukeha matame.

Ta kutsuti siit ilma seeft
Mii mitme häda, patu eest,
Müüd on tal parem elu seal,
Kui selle kurja ilma peal.

Sest jätkem teda rahule
Ta wiimse wailse woodisfe,
Mis Jumal teeb, on ikka hea —
Meil kõigil tuleb minna pea.

u. n.

Surnu firstu panemisel, kes õnnetuma ehk ülekohtu surma sai.

Paul.

Wiisil: Müüd surnu keha matame.

Meil kõigil teekond silma ees
Ei ole ajet ilma sees,
Põrm peab põrnu minema —
Nii tahab taewa külwaja.

See on meil teada selgesti,
Et ilmaft üks kord lahkume,
Kuid teadmata see kõigile,
Mill' tuleb õnnis tunni.

Surm wõib meil tulla teadmata,
Sest peame elus walwama,
Üks langeb wette, tulesse
Ja teine rööwli wõimule.

Sest olgu meie ülem hool
Siin walmis olla igal pool,
Et meie patust pöõrmata
Siit ilmaft ei läe minema.

Oh Issand ise wõta sa
Meid surma wastu walmista,
Ja anna selle surmule
Ta patud andeks heldesti.

Waata ma tulen, kui waras
 ööfel, õnnis on see, kes walwab
 ja hoiab omad riided, et Tema
 ei käi halasti ja häbi ei saa
 nähtud. Amen. Johannese ilmut. r.
 16, 15.

Armsjad leinajad!

See furnu, kelle ümber meie kogume, ja
 kirjatummistus, teda meie püha Johannese suu läbi
 kuuleme, panewad meid jügawasti mõtlema ja
 tohkuma. Ammuks see oli kui see inimene meie
 keskel kõndis ja kõneles, meie ei mõtelnudgi sel
 ajal surma peale, aga nüüd seisab ta siin külma
 ja kange ja meie peame teda leinades puusärki
 panema! Glu on nii ähwardaw, surma wikat
 on nii häkiline ja nohe niitma, ja meie peame
 püha laulja Taawetiga tunnistama: Sa oled
 mu elupäewad pannud kämle laiu-
 seks siia maa peale, mu elukord
 on, kui ei ühtegi sinu ees!

See inimene on äkitselt, wõi koguni enne
 aegu surma saanud.

Tema omaksed ja muud inimesed wõiwad
 ehk südamis kartta ja kahetseda, et ta waest surma
 wastu walmistada ei saanud ja patust pöörmata
 ilmast pidi lahkuma. Ei mu armsjad leinajad,
 seda wiisi ei wõi meie mitte mõtelda! Glu ja
 surma Issand on halastaja ja armuline, tema

teab meie sündimist ja suremist ja määrab meile kõigile elu otsa, mill' ta meid koju kutsub. Võib olla, et ta teda enne surma armuga on enese juurde tõmmanud ja ammugi juba omaks lapses vastu võtnud. Ehk tuli ta koguni teda patu ja kurja käest ära peastma ja temale õndsat otsa valmistama. Jumala armu nõuud on arusaamata ja tema tarkus on sügavam, kui maailma meri. Meie peame aga uskuma, et see surnud Jumala rahus on hingama läinud, et Jumal teda armu ja auuga äratab ja omaks lapses vastu võtab.

Ja, mu armsad leinajad, mitte selle surnule ei tuleta Issand äkilist ja ülekohtust surma meelde, mitte teda, vaid meid manitseb tema, kui ta finnitab: Waata ma tulen, kui warras õõsel! Õnnis on see, kes waltwab ja hoiab omad riided, et tema ei käi halasti ja tema häbi ei saa nähtud!

Meie, kes elus oleme, peame waltwama nagu need targad neitsid, meie peame patust pöörma ja ühte puhtu Jumalat paluma, meie peame juba siin maa peal uuesti sündima weest ja waimust, meie peame pühitsuses ja õiguses maailmas elama ja omad riided puhtaks pesema. Talle were sees. See on, mis Jumal meile selle surnu juures tahab ütelda — õnnis on see, kes waltwab ja hoiab omad riided! Sina aga,

oh elu ja surma Issand! Anna selle õnnetuma
furnukehale rahulist hingamist selle wiimse woodi
fees ja wõta tema hinge oma pühade hulka
wastu, oma igawese taewa riiki! Rõõmusta
neid, kes kurwastuses leinawad ja hoia meid
õiki oma suure ülestõusmise päewani.

Meie Isa, kes ja oled taewas, j. t. f.
Aamen.

Issand õnnistagu ja hoidku sind, j. t. f.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Niiüd hingad sa su raskest waewast,
Sind rõõmustab su Jeesuse,
Niiüd oled walust wõitlemisest
Su üles tõusnud taewasse,
Seal seisad walgis riietes;
Kristuse were õiguses.

Surnu kodust ära saatmisel.

Lapse saatmisel.

Paul.

Wiisil: Niiüd surnu keha matame.

Niiüd lapsukene lähed sa
Siit isa majast minema,
Sa lahkud ema süle seest
Ning poed peitu tormi eest.

Sind kutsus taewa karjane
Siit häda orust ülesse,
Seal hingad Jeesu rinna na'al
Ring elad õnds'al isamaal.

Maailm weel oli wõeras sul,
Sa närtsid elu hommitul,
Maailm ei oleks wiimati
Sull' õnne annud iialgi.

Küüd Jeesus, Õnnistegija
Sind wõttis sülle armuga,
Ta wiis sind ingli feltsisse,
Kus rõõmu laulu lauldakse.

Seft mine Jeesu nimega
Ring heida mulda magama,
Sul, Looja kallis seemnete
On elu, ülestõusmine.

H. R.

Palwe.

Kui Jehoowa saab tagasi
saatnud neid, keda Siioni feltsi
peab tagasi saadetama siis peame
olema kui unistajad. Siis saab
meie suu naermist ja meie keel
hõiskamist täis olema, siis öel-
dakse paganate seas: Jehoowa
on suuri asju neile teinud. Je-
hoowa on suuri asju meile tei-
nud, sellepärast oleme rõõmsad.
Aamen. Taaw. l. 126, 1—3.

Armsad leinajad !

Täna saadame siit minema ühe armsa lapsukes, kellele Jumal weel hiljuti elu andis ja kes siin meie seltsis suureks pidi kasvama. Armastajad käed on teda reisi vastu valmistanud ja ilusaste walge riietega ehitanud, kui lähets ta rõõmsale pulma pidule; meie wiime aga tema mulla alla ja paneme sügawa, pimedada haua põhja igawesele hingusele. Kas see ei peaks isa ja ema südametest walusasti läbi lõikama ja nende hinge kõige suurema kurwastusega täitma? Nende elu õnn, nende rõõm ja tulewiku lootus pidi nii wara närtsima, rõõmus lillekene pidi juba wara hommitul kareda surma käe läbi maha murtud saama! Issand, miks lasjed sa seda sündida, mikspärast nuhtled sa meid nõnda rängaste? Kas sinu heldus on otsa saanud ja sinu halastuse tdotus lõppenud: põlwest põlweni? Issand, miks heidad sa meid oma pale eest ära ja miks suitseb su wiha sinu karja lammaste vastu? Nõnda küsime meie ja arwame omaš murest rõhutud meeles, kui oleks Jumal meid ülekohtusel kombel karistanud ja meile liiga teinud.

Aga, mu armsad leinajad, Jumala mõtted ei ole mitte meie mõtted, ega tema teed meie teed. Jumalal on meiega armu ja rahu mõtted ja meie ei wõi tema üle kunagi karta ega kaebada. Ka selle sinatse lapsukesega on temal

armu ja rahu mõtted olnud. Ta on teda kurjast ilmaast enese juure kutsunud, enne kui raskeid viletsused ja waewad tema ligi saidad ja patu lained tema puhast hinge enese alla matta võisid. Ta on teda taewas suure armastuse ja heldusega wastu võtnud ja meie võime rõõmsaste ütelda :

Kus oled nüüd, seal kasvad sa
 Ning lõnnid taewalistega —
 Meid elu koorman'd rängaste,
 Kui saame hauda warjule!

Surm on iga lapsukesele õnneks ja õnnistuseks, tema peastab neid patu ja lõdige kurja käest, selle pärast ütleb ta püha laulja :

Kui Jehoowa saab tagasi saatnud neid, teda Siioni seltsi peab tagasi saadetama, siis peame olema kui unistajad. Meie suu saab naermist ja meie keel hõiskamist täis olema. Elu ei ole muud kui unenägu, lendav udu pilvele, mis mööda läheb! Jeesus Kristus on aga seesama eila ja täna ja igaweste!

Sina aga, oh Issand, anna selle lapsukesele ihule rahulist hingamist selle wiimise woodi sees ja üleenda tema hinge nende laste ja inglite hulka, kes walgis riidis sinu amujärje ümber seisavad ja auu ning kiitust laulavad selle Tallele,

kes oli tapetud ja nüüd elab ning walitseb igaweste! Amen.

Meie Isa kes ja oled taewas
j. t. j.

Issand õnnistagu ja hoidku sind, Issand
lastu oma pale sinu peale paista ja olgu sulle
armuline, Issand tõstku oma pale sinu peale ja
andku sulle oma rahu! Amen.

Wiisil: Nüüd furnu teha matame.

Nüüd tahan ma siit lahkuda —

Jää Jumalaga ilma maa!

Ma lähen Talle pulmale,

Kus ootab mind mu Jeesufe.

Kes maha jääte muresse,

Weel patu wangis olete,

Oh mõidelge siin ilma sees,

Teid ootan mina taewas ees! H. H.

Noore inimese saatmisel.

Saul.

Wiisil: Sa meie lootus Jeesufe.

Nüüd wõta risti kepiks ja

Ja tõtta kodust minema!

Su tee on kurb ja kaljune

Ja lõpeb haura rüüpesse;

Su tee käib ilmas pimeduse sees,
Seal Jeesus Kristus walguseks sul ees.

Dh õnnis kui sa sinna saad,
Kui rändamist ju lõpetad
Siis aimad wõidulippu sealt
Ja kuuled kaugelt Talle healt:
Dh tule, tule wäsiind rändaja
Siin igawene hingamise maa!

Seal näeb su film ka Jumalat
Jeruusalemma kuningat
Kest liina kuldse järje peal,
Kui paistaks tuhat päikest seal
Ta teretab sind Issa armuga,
Hing seal on sinu hingamise maa.

Seal igawene rahu paik,
Seal lõpend riiu'd, kärin wait,
Seal sugulased, sõbrad ees
Sind teretawad rõõmu sees
Ja Jumal palgilt pühib pisara —
Hing seal on sinu hingamise maa!

Jumala Issa, Poja ja Püha
Waimu nimel. Amen.

Balwe.

Sest meie teame, kui meie
maja, mullane hoone maha kists-
takse, et meil üks eluase on

Jumala käest, üks hoone, mis ei ole kätega tehtud, waid igawene taewas. Amen. 2. Korint. r. 5, 1. s.

Armsjad leinajad!

Majalised oleme siin, wõõrad ja teekäijad, kellel kindlat kodu ega jäädamat eluaset ei ole! Nasta tuhandate eest on juba waga mehed kaebanud, et nemad maa peal wõõrad olivad, täna, selle puujärgi juures kuuleme ja näeme seda kurbtust uueste jälle. See põrm, teda meie siit mulla rüppe minema saadame, peab oma kodu koha, omaksed ja sõbrad, ta peab selle maailma jumalaga jätma ja püha laulja Taawetiga tunnistama:

Sa oled mu elupäewad pannud kämle laiuseks siia maa peale, mu eluford on, kui ei ühtegi sinu ees! Tema peab waga mehe Hiobiga õhkama: Otsegu lind lähed hulluma ja pääsuke üles lendab kõrgele, nõnda ei tule see enam tagasi, kes alla lähed hauda!

Tema elupäewad on mööda läinud nagu wari, mullane hoone on maha rüüstud, põrm lähed põrmusse tagasi ja emalik maa süli wõtab teda wastu! See naerataw suu ei kõnele enam meiega, need lahked filmad ei waata enam armsa

omaksete peale; wirgad käd on kangeks jäänud ja need jalakesed ei astu enam siin majas! Tema oli wõõras maapeal, üks majaline ja hakkab nüüd oma igawese kodu poole minema! Aga mis sugune on see eluase, see uus kodu, kuhu ta nüüd peab minema?

See eluase on Jumala käest, hoone mis ei ole kättega tehtud, waid igawene taewas. See on see uus taewas ja uus maa, Siioni linn, taewane Jeruusaleem. Sellest kallist, igawesest kodust räägib meile püha Johannes, kui ta waimus tema auu ja ilu nägi:

Waata Jumala telk on inimeste juures ja tema tahab nende hulgas kui telgi sees elada, nemad peawad tema rahwas olema ja Jumal ise tahab nendega olla, nende Jumal.

Ja Jumal tahab ära pühkida kõik weepisarad nende silmist, ja surma ei pea enam olema, ega leinamist, kiskendamist, ega waewa ei pea enam olema. Kes wõidab, see peab kõik pärima ja ma tahan temale Jumalaks olla ja tema peab mulle pojaks olema.

See, armsad leinajad, on see uus kodumaa, uus eluase taewas, selle poole selle maailma teekäija tahab tõtata, ja kuhu meie sedagi sugu-

last ja sõpra saadame. Sinna kodu, Issanda Jumala juurde saavad need, kes siin ilmas selle vastu valmistavad, patust pöörwad ja omad riided on puhtaks pesenud Talle were sees. Maailmas on teil ahastust, aga olge julged, mina olen maailma ära wõitnud! Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub, see ei pea mitte surma nägema, ehk ta küll sureb, ütleb meie armuline Lunastaja. Jäägem siis tema töotuse, jäägem selle kalju peale seisma ja andkem jelle furnu juures Jumalale auu üteldes: Issand on annud, tema on wõtnud, Issanda nimi olgu kiidetud! Amen.

Sind aga, armuline õnnistegija, elu ja surma Issand, sind palume meie südamest: Saada oma risti lipu all seda põrmu siit rahuga minema ja wõta tema waimu vastu uuele kodumaale, igawese taewa kodadesse! Sinu juures on eluhallikas, sinu walguses saame meie walgust näha. Kuule Issand Jeesus, kui meie sind weel palume, nõnda kui sina meid ise oled õpetanud, üteldes:

Meie Issa, kes sa oled taewas
j. t. j.

Issand õnnistagu sind ja hoidku sind, Issand lastu oma pale sinu peale paista ja olgu

fulle armuline, Issand tõstku oma pale sinu
peale ja andku sulle oma igawest rahu!
Aamen.

Wiisil: Hoia meid ja õnnista.

Saada Issand rahuga
Muld ja põrm siit minema,
Jhu wiime mullasse,
Elu sa ja tõusmine.

Waew ja walu ilma peal,
Igapene rõõm on seal
Kuhu ruttab rändaja —
Wõta wastu armuga.

Wana inimese saatmisel.

Wiisil: Mu elu Kristus ise.

Miks tahad kurwaks minna,
Et pean lahkuma?
Ma lähen rõõmsast sinna,
Kus Jeesus läinud ka.

Mu pärast ärge nutke,
Mu armsjad leinajad,
Waid tänu anda wõtke
Ja kiitke Issandat.

Oh waatke elukrooni,
Mis wõitjaid ehitab,
Ja seda armu trooni
Mis õigeid rõõmustab!

Sääl Jeesus aset annud
 Ka mulle heldeste!
 Muul' krooni pähe pannud —
 Sest ärge leinage!

Jumala Isa, Poja ja püha Wai-
 mu nimel, Amen! L. 42, 2. 3.

„Otsegu hirw kisendab wee ojade järele,
 nõnda kisendab minu hing sinu järele. Mu
 hingel on janu Jumala järele, elawa Jumala
 järele; millal tulen ma sinna, kus ma
 Jumala pale ette saan!“ Amen.

Nõnda ütles waga laulja Taawet. Mees,
 kelle käes tuhandete inimeste elu ja surm oli,
 kelle wõidurikas mõdt kõik waenlased waikima
 pani, kellel kuulsusest ja auust, kullast ja hõbe-
 dast puudus ei olnud, kes maapäälse wõimu
 kõige lõrgemal tipul seisis, — see mees ei
 leidnud rahu oma hingele, selle süda ja hing
 põlesiwad sees, ihaldusest Jumala järele: millal
 tulen ma sinna, kus ma su pale ette saan? —
 Siin kohal tuleb meile küsimus keele peale: mis
 asi see oli, mis teda nõnda palawalt ja ihtawalt
 Jumalat taga nõudma kihutas? Mis asi see
 oli, mis teda kõige auu ja hiilguse wara ja
 rikkuse juures Jumala järele sundis kisendama,
 otse kui januneja hirw kisendab wee ojade järele
 mis teda ütlema pani: Millal tulen ma sinna,
 kus ma su pale ette saan? — Selle küsimuse

pääle ei leia meie muud wastust, kui et Taawet ära tundis, et maailm ja tema ilu kaduw ja tühine on, et waese inimese päewad on kui rohi mis õitseb, nõnda kui õieke wäljal, mis silmapilk ära kaob, kui Jehoowa Waim tema pääle puhub. See aga, mis kaduw ja tühine on, ei see suuda inimese südant iialgi jäädawalt rõdumustada, ei see suuda ta hingele jäädawat rahu, jäädawat õnne anda. Inimene peab seda mujalt, peab seda selle juurest otsima, kelle juures ei ole muutmist, ega waheldamise warju, kellest elu ja õnne woolab wälja ilma lõpmata, kes on igawesest ajast igaweste. Maa päält Taawet seda ei leidnud, küll aga taewast, Jumala juurest sellepärast ta ka hüüab: „Mu hingel on janu Jumala järele, elawa Jumala järele!“ — Ka meiegi hing ei leia mujalt rahu kui Jumala juurest, sest meiegi elu on taewas. Siin maa pääl ei ole meil ega kellegil jäädawat kodu, jäädawat asupaika. Seda wõime meie praegugi jälle selgesti ära tunda, mil meie seda oma lahkunud wenda (õde) ta wiimsele puhke paigale saatma oleme tulnud. Kõik, kõik, mis tal oli, on ta pidanud maha jätma, midagi ei saa ta siit enesega kaasa wõtta ega ühes wiia — ainult furnu riided ja puusärk, need on, mis talle ligi antakse milledega teda mulla põue puhkama pandakse. Maha, maha jääb kõik, mis talle siin ilmas armas ja kallis oli, mille üle ta omas

elus rõõmu tundis, millest lahkumine temale elus raske oleks olnud.

Jah surma ingel ei küsi inimlikkudest tahtmistest ja soowidest midagi, surm peab oma lõikust ilma pahemale ehk paremale poole waatamata. „Ära, ära fiit!“ ütleb ta kare hää ja halastamata aetakse sind sinu elu töö ja waewa juurest minema. Kas ei asu jääl sinu rinda see tundmus, et kõik waew ja wiletus mis sa omas elus tundnud, kõik higi, mis sa tööd tehes ja kõik suguste raskustega wõideldes walanud, nagu kasuta walatud, kasuta tuntud oli? Kas ei peaks sa ka Salomoniga ütlema: „kõik, kõik on tühi töö ja waimu närimine, kõik see kaob, kaob jäljeta!“ — Kuulsus, auu, rikkus, wara, kulb, hõbe — kõik see on surmas nii tühine, nii wäärtusetu, sest nad ei suuda sind ju surma paeltest wabastada nad ei suuda sulle elu anda! Sa kui terasemalt enese ümber waatame, siis näeme peagi, et nad ka elus sulle wähe pakkuda wõiwad. Sääal lamed ja haigewoodil, su keel kuwab suu lae külge, lõikaw walu käis su luist ja liikmetest läbi — kas suudab su auu ja su kuulsus su rikkus ehk warandust sulle terwist anda? Ei, sest kui see neil wõimalik oleks, siis ei oleks rikkad ja kuulsad iialgi haiged. Ehk jälle: sinu südames walutab werine haaw, mida su abikaasa su poeg ehk tütar, ülepää elu oma halwa kombetega on lõõnud lase seda kullal ehk hõbedal parandada,

kas nad seda wõivad? Ei, ei, su süda walutab ikka edasi, walutab mõnikord surmatunnini. Gluta asi ei suuda elu anda, eluta elawa rinda õnnega täita. See ei ole tõsine õnn, mis kuulsus ja rikkus pakuvad, waid petlik õnn, petlik rahu, mis igal vähemal kui juhtumisel wõib kaduda, sinu südant ja hinge ahastusele ja meeleäraheitmisele ohwriks jättes. Selle kõige pääle waadates tuleb nagu iseenesest inimese hingesse see mõte, et midagi kõrgemat, midagi ülemat jõudu olemas on, kelle wäe ja wõimu ette kõik teised jõud endid peawad paenutama, kelle käest elu ja surm wälja läheb, kes sind tõsise õnne, tõsise rahuga wõib täita. Seda wägawat wõimu, seda wägawat olewust nimetab püha kiri Jumalaks ja sellesama Jumala juurde jõuda ihaldasgi püha laulja Taawet. Sellesama Jumala järele on ka wististi meie lahkunud wenna (õe) süda nõudnud, ka temagi on omas elus wististi ütelnud: Minu hingel on jänu Jumala järele, elawa Jumala järele, millal saan ma sinna, kus ma Jumala pale ette saan!

Nüüd on see soow temal täide läinud. Issand on ise surma läbi teda enese juurde tõmmanud, on teda igawestesse eluhoonetesse juhatanud. Selle elawa Jumala juurde peame ka meie, kes meie weel siin ilmas elame ja liigume, püüdma saada. Meie peame selle pääle mõtlema, et meil siin maapeal jäädawat asu-

paika ei ole. Üürikesed, lühikesed, on siin meie päewad. Nii kui jõed allajookswad laened ruttu mööda läewad, kaowad ka meie päewad. Kuid mitte üksi need ei ole üürikesed, waid kõik maailma asjad: auu, ilu, wara, rõõm, uhkus, kõik mis meie näeme läheb hukka, sellepärast tõustu meie südamest, siin seda oma lahkunud wenda (õde) tema wiimsele teele saates, üles taewa poole see hüüie: Minu hingel on jänu Jumala järele elawa Jumala järele, millal tulen ma sinna, kus ma su pale ette saan?! Tõustu üles taewa poole see palwe, oli igawene armastuse Jumal!

Das' kosutust meid tunda
 Su armu rinna na'al,
 Meil wõta hingust anda
 Sää! pühal isamaal! Amen!

Sind aga, sa püha Kolmainus Jumal palume alandlikult: Näita oma igawest armu ka sellegi lahkunud wenna (õde) wastu üles, keda meie nüüd siin tema wiimsele puhkepaigale saadame. Küll on tema omas elus ka mõnigi kord ekfinud, küll on tema sinu püha käskudest mõnigi kord üleastunud, aga siiski loodame meie, oh armastuse Jumal sinu lõpmata helduse pääle, sest sa oled ütelnud: kui teie patud on weripunased, siis peawad nad walge willa farnafeks saama. Sellepärast saadame meie teda rahuga igawese kodumaale ja palume: Issand õpeta ka meid

oma päitvi ülesarwama, et meie tarkust südamesse saame ja kui sa meid ükskord siit ilmast ära kutsud, siis lasse meid oma lahkunud wennaga (õega) taewases Jerusalemmas jälle kokku saada. Ja et meil nüüd küll muret on, sääl saab meie süda jälle rõõmus olema ja üksigi ei saa meie rõõmu meilt ära wõtma. Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas jne.

Issand õnnistagu sinu wäljainemist siit waewa ja wiletsuse kõrbest ja sinu sissetulemist sinna igawese auu riiki. Amen.

Wiisil: Ma tahan jätta maha.

Ma olen wõidu saanud
 Ja jõudnud rahusse,
 Krist on mind lunastanud,
 Sest ärge leinage!
 Mis Issand annud, seda
 On ta ka ära wiin'd,
 Sest kiitkem üksnes teda,
 Ta on kõik hästi tein'd.

Surnu saatmisel, üleüldse.

Paul.

Wiisil: Ma püüan kõigest hingest.

Ma olen maa peal wõeras,
 Ma siia elama

Ei jää, mind ootab taewas :
 Seal on mu päris maa !
 Siin olen ma teekäija,
 Seal saan ma rahusse,
 Ning Iha armu maitsta,
 Weel taewas järgeste.

Mu isamaa on taewas
 Seal kõrges ülewel,
 Seal pole enam waewas
 Waid Iha heldusel !
 Kes kõik maailma kannab
 Ja hoiab omas käes,
 Ka mulle elu annab
 Ta risti surma wäes.

Seal tahan ikka wiita
 Ma ingli feltfiga,
 Ning Lunastajat tiita
 Weel ilma otsata ;
 Seal tahan kaunist laulda
 Ta suurdest tegudest ;
 Ja Jeesu juure jääda
 Ma ikka, igawest.

Palwe.

Kes on mulle taewas arm-
 sam kui sina! Kui ma sinu juu-
 res olen, siis ei himusta ma
 enam ühtegi siit kurja maapealt.

Kui mu liha ära lõpeb ja mu süda ka, siis oled sina Sumal mu südamel kalju ja osa igaweste. Namen. Taaw. I. 73, 25—26.

Armsad leinajad!

Meie näeme ja tunneme siin jälle kui kadum, kui tühine selle maailma elu on. Inimese laps sünnib, elab, kannatab, mõitleb ja läheb siis jälle ajalikest elust igawese aegade ning igawese elu teele tagasi. Ta teeb siin tööd, muretsseb enese ja laste elu ülespidamise eest, ta kogub waest ka warandust ja jätab seda kõik surses jälle maha. Ta peab Hiobiga tunnistama: Halasti olen ma ema ihust tulnud ja halasti lähen ma jälle ära! Ta peab Taawetiga laulma: Sa oled mu elu päewad pannud kämle laiuseks siia maa peale, mu elu kord on kui mitte midagi sinu ees!

Täna saadame siit oma wenda (õde) tema igawese koju poole minema. Wiimist korda waatavad weel meie filmad selle sõbra ja sugulase, ning tema puusärgi peale, wiimist korda seisab tema weel siin majas, wiimist kord läheb ta siit minema — wiimast korda!

Meie oleme kurwad ja leiname, aga kuulge mis see surru meile ise weel püha laulja suu läbi kõneleb. Temale on selle maailma elu

mõrudaks läinud, kõrbe tuuled on tema elu diid
kuiwatanud, maailma rõõm ja maailma sõprus
on temale tüdimuseks, sellepärast hüüab tema:

Kes on mulle taewas armjam
kui sina! Kui ma sinu juures olen
siis ei himusta ma enam midagi
siit kurja maa pealt! Jumala juures
tahab ta weel üksi olla, tema taewase auu järje
ette, püha rahwa ja inglite hulka lõpewad tema
lootused ja ihkamised. Maailma armastus, maa-
ilma õnn ja auu on pühimeks saanud, elu ja
ilu on põrmuks pudenenud, Jumala juures on
tema hing wait, tema käest tuleb mis ta ootab.
Ja selle elu Issanda, selle Isa südame juure on
ka tema hing ülesse läinud, selle juure saab ka
see ihu minema, kui tema hauast tõuseb, ilma
wigata, ilma tõbeta ning taewaliku kõmbedega.
Sellepärast ütleb ta meile nagu trööstiks weel:
Kui muli ha ja süda ära lõpewad,
siis oled sina Jumal mu südame
kalju ja oja igaweste!

Meile aga, armsad leinajad, tahaks tema
weel midagi lahkumisel ütelda. Meile tahaks
tema meelde tuletada, et Issand ka meie elupäe-
wad kämble laiusel on pannud siia maale, ja
et meie eluford üsna tühine on tema ees! Meile
tahaks ta ütelda, et hirmus on patust pöõrmata
südamega langeda elawa Jumala kätte, et karjane
kõrbes kadunud tallekest otsib ööd ja päewad, ja

et need wäga õndsad on, kes Issandas surewad. Kuulgem selle lahkuja wenna (õe) manitsuse healt wõtkem seda dieti wastu ja pangem omas südames tallele. Mine siis, sa lahkunud sõber, heida waikselt puhkama raskest wõitlemisest, raskest tööst maga Issanda rahus, kuni ülestõusmise päewa koidu puna sinu hauasse särab ja Issand sulle hüüab! Kõik on walmis, tulge taewase Talle pulma! Sumalaga meie sõber ja sugulane — Sumalaga, kuni jälleenagemiseni!

Õnnista sina, oh Issand teda wiimsel reisi teel, õnnista tema ihu aset hauas ja hinge taewa lauas, õnnista teda täna päew ja igawesti! Õnnista nende palweid ja ohkamisi, kelle südameid täna sinu sõna ja surma wari on wärisema pannud, tuleta neile meelde, et elu lühikene, surm häkiline ja meie tõesti sedasama teed surma warju maale saame minema! Arata meid üles pimedast patu unest, wii meid patustpöörmisele, pühitsusele ja wõta meid wiimaks armuga wastu! Sina kuuled palwed, sinu juurde tuleb kõik liha. Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. t. j.

Issand õnnistagu sind ja hoidku sind j. t. j.

Wiisil: Müüd surrukaha matame.

Su ristisurmas surin ma

Müüd lähen risti lipuga

Siit läbi hana sügawa,
Su Siionisje elama.

Mu tee on kurb ja kaljune,
Oh aita helde Jeesuke,
Ning peasta surma häda seeft —
Sa surid ristis minu eest. A. R.

Surnu matmine.

Paul.

Wiisil: Ma püüan kõigest hingest.

Ma olen maapeal wõdras,
Ma siia elama
Ei jää, mind ootab taewas
Seal on mu päris maa.
Siin olen ma teekäija,
Seal saan ma rahusse
Ja Isa armu maitsta,
Seal löpew waew ja töö.

Mis on kõik minu elu
Maast madalast kõik siin?
Kõik selge waew ja walu,
Ning ihu, hinge piin!
Weel tuletan ma meelde
Kui mitmed hommikud,
Kui mitmed ööd on mure
Ja waew mind koormanud!

Kus tänini ma olnud
 Ei ole päris maa!
 Nüüd tee on otsa lõpnud
 Ja jätan maha ta;
 Oh võta armus vastu
 Mind helde Jeesuse,
 Su surma läbi astu
 Võin mina taevasse.

Seal tahan ikka olla
 Ma ingli seltsiga
 Ja auustada väga
 Sind Issand lõpmata;
 Seal tahan launist laulda
 Su suurtest tegudest
 Ning sinu juurde jääda
 Siis taeva igavest.

Jumala Isa, Poja ja Püha
 Vaimu nimel. Amen.

Kõige vägevam Jumal, kes valitseb elu
 ja surma üle on oma armu nõuu järele meie
 keskelt sellesinatse sugulase ja sõbra ära kutsunud
 ja tema maapealse elu lõpetanud. Meie paneme
 nüüd tema ihu mulda magama ja jätame tema
 ihu ja hinge Snnistegija hooleks, kes meile oma
 suuga on kuulutanud:

„Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu
 sisse usub, see peab elama ehk ta küll sureb.

Ja igaiüks, kes elab ja usub minu sisse, see ei pea mitte igaweste surma nägema."

Selle kalli sõna põhjusel ja Issanda peale lootes, kes ka selle wenna (õe, lapse) hinge oma püha werega on ära lunastanud, õnnistame nüüd tema kaduwat ihu kuu tema hingamiseks Kolmainu Jumala nimel:

Mullast oled sina wõetud,
Mullaks pead sina jälle saama,
Mullast saab sind ülesäratama

Jeesus Kristus, sinu Õnnistegija, kes sinu eest on risti löödud.

Sest tema ütleb nõnda tõe sõnaga:

See on Isa tahtmine, kes mind on läkitanud, et mina ühtegi ei kaota neist, mis tema minule on annud, waid et ma kõiki neid wiimsel päewal jälle üles äratan. Joh. 1, 37.

Kaduwast põlweest külwatakse ihu, hukkaminemata põlweest äratakse ülesse; Muuta külwatakse, auu sees äratakse üles, nõtruses külwatakse, wäes äratakse üles, lihaliik ihu külwatakse, waimulik ihu äratakse üles. 1. Kor. 15, 42—44.

Sest seesinane kaduw asi peab enese peale wõtma hukkaminemata põlwe ja jurelik peab enese peale wõtma juremata põlwe. Aga

kui kadum asi enese peale võtab hukkamine-
mata põlve ja surelik võtab oma peale sure-
mata põlve siis saab tõeks mis kirjutatud
on: Surm on ära neeltud võimusse sisse.
Surm kus on sinu astel? Põrguhaud kus
on sinu võimust? Aga tänu olgu Jumal-
lale kes meile võimust annab Issanda Jee-
susse Kristuse läbi! 1. Kor. 15, 53—57.

Palugem:

Kõigevägemam Jumal ja halastaja Isa!
Sina oled elu ja surma Issand, sina ütled meile
kõigile: Tulge tagasi, oh inimese lapsed! Sina
oled oma armulise ja targa nõuu järele selle
vennale (dele, lapsele) tema elupiirid ette ära
määranud, oled teda siit kurjast ilmast ära kut-
sunud ja tema omaksed ja sõbrad suure kurvas-
tuse ja ahastuse sisse saatnud. Oh halastaja
Issand tröösti ise neid jälle, võta vastu meie
alandlikku tänu kõige armu ja helduse eest, mida
sina temale elupäivil rohkesti oled üles näitnud
tema esimesest pilgust viimse elu pilguni. Võta
tänu kõige õnne ja rõõmu eest aga ka kõige
risti ja valu eest, kelle läbi sina teda oled kas-
watanud ja karistanud igaveseks eluks. Võta
tema hinge varjata oma õndsakstegevama armuga,
et tema saaks sinu taeva rahusse ja sinu pühade
pärandusest võiks osa võtta.

Wala ka nende südametesse oma armurikast tröösti, kes tema surma pärast leinavad ja nutavad, et nemad ära tunnekjid et sinul meiega armu ja rahu mõtted on. Speta meid oma päivi üles arvama, et meie tarkust südamessesse saame ja õndsja surma vastu igal ajal walmistame. Anna sina meile oma waimu jõudu, et wõikfime head wõitlemist wõidelda ja seda wõidu krooni pärida, mis taewas on tallele pandud neile kes teda armastawad. Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas jne.

Issand õnnistagu sind ja hoidku sind, Issand lastu oma pale sinu peale paista ja olgu sulle armuline, Issand tõstku oma pale sinu peale ja andku sulle oma rahu! Amen.

Wiihil: Oh Jeesus sinu walu.

Seal on need wõidu palmid,
Ja walged riided ka,
Seal lauldaž rõõmu salmid,
Seal päris isamaa!
Seal seiswad meie wennad
Kõik rahuš, riuta,
Seal sina Jeesust näed,
Ta auu sees lõpmata.

Seal on see rõõmu koda,
Jeruusaleem, see paik
Kus enam pole häda,

Waid Isa armus tõik.
 Seal Talle pulma ilu
 Ja kullast uulitsad,
 Seal laud ju wõõrid ootab,
 Seal inglid mängiwad.

I. Haua kõne.

(Wanema inimese haual).

Paul.

Wiisil: Ma tahan jätta maha.

Nüüd on su teekond käidud
 Oh armas hingeke,
 Su waim on üles wiidud
 Jerusalemmasse.
 Siin ilmas jänu nägi
 Ja walu, waewa ka
 Nüüd joodab elu jõgi
 Ja warjab rahu maa.

Su laew on kawa sõudnud
 Maailma mere peal
 Nüüd on ta randa jõudnud
 Kus waikin'd tormi heal;
 Nüüd oled läbi läinud
 Sa surma jõgedest,
 Waim isamaad ju näinud
 Kus elad igawest.

Seal palmi puude wilus
 Kus armas, magus õhk
 Ja kõik on kaunis, ilus
 On lõpnud sinu õhk.
 Ei enam nutu wesi
 Su filmi niisuta,
 Sest Jeesus, Kristus ise
 Sind hoiab armuga.

"Oh mis kartuse wäärt on
 seesinane paik, siin ei ole muud
 kui Jumala koda ja taewa wära-
 wad." Amen.

Siin, armsad leinajad näeme ühte sugulast
 ja sõpra põrmu peal seiswat, sügaw haud sei-
 sab tema kõrwal walmis ja selle pimedas põhjas
 on kirjutatud need igawesed tõe sõnad: Tulge
 tagasi, oh inimese lapsed, tulge tagasi surma orust,
 tulge tagasi wiletuse kõrbest, mina tahan teid
 wiia elawa Jumala linna, taewase Jerusalemma!
 Seal on rahu paik, siin on wõitlemise aeg, seal
 on rõõmu koda, siin on wangi maja.

Meie leiname ja küsime selle surnu käest
 kallis isa, wend ja sõber kus sa nüüd oled?
 Kas sa tead et wana maailma walguis sinu peale
 wiimast korda paistab ja meie sinu ümber nut-
 tes seisame? Mikspärast ei wasta sa meile
 mitte? Miks on see suu wait jäänud, kes igal
 ajal meiega rääkis ja lahkeid sõnu wälja jagas?

Mitkspärast on need filmad kinni jäänud, kes armastusega meie pääle waatasid? Mitk ei astu need jalakesed enam, kes ilmad ja maad läbi käiswad ja kunagi ära ei wäsinud?

Surma tuul on sinu üle puhunud, sina oled surnud, sina oled igaweste ära lõigatud elawate maapealt! Waga mehe Hiopi sõnad on tõeks läinud kui ta kaebas: „Dtsegu linn lähneb hullkuma ja pääsuke ülles lendab kõrgesse, nõnda ei tule see enam tagasi kes alla lähneb hauda.“ Püha laulja Taaweti sõnad on tõeks läinud kui ta ütles: „Sa oled mu elu päewad kämle laiuseks pannud siia maa peale, mu elu kord on kui ei ühtegi sinu ees!“

Oh mis kartuse wäärt on seesinane paik! Iga luitunud ristikene kõneleb siin inimese elu tühjusest, iga mulla künkas tema kaduwast põrmust. Jakobi redel ulatab hauast üllesse taewani, inglid on selle peal üllesse minemas ja alla tulemas, täna wiiwad nad teda, homme meid igawese kohtumõistja ette, kes meie käest aru küsib omast maja pidamisest.

Waga mu armsjad leinajad, ka meiega tahab see surnud wend (õde) weel aru pidada. Ta pakub meile puusärgist kätt ja palub: Kui ma teile kellegile elus paha teinud, ehk kui teie mulle olete kurja teinud, siis lepime ja unustame kõik nüüd igawesti ära. Meie ei saa enam siin ilmas koftu, seal ülewal taewas Issa juures ei ole

enam wiha ega wainu, waid igawene rööm ja rahu. Ta tahab meile meele tuletada, et meie elupäewad kämle laiusets on pandud siia maa peale ja tema kahwatanud huuledelt kuuleksime nagu weel: Oh mis kartuse wäärt on see-finane paif!

Jah, meie kartus ja kurbtus oleks ääretu ja põhjatu, kui meie mitte ei teaks, et nõnda kui kõik wesi meresse tagasi jookseb, nõnda saawad kõid inimesed jälle põrmuks. Maailma kuningad ja rikkad peawad kõid tunnistama: Sa oled mu elu päewad kämle laiusets pannud siia maa peale!

Meie kurbtus oleks ääretu kui elu ja surma Issand meile ei oleks ise ütelnud: Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub, see ei pea mitte surma nägema, ehk ta küll sureb!

Seesama Issand Jeesus Kristus saab ta selle surmale eluks olema ja teda auuga üles äratama wiimsel päewal. Halleluja, Halleluja!

Wiisil: Ma tahan jätta maha.

Ma waatan taewa poole
 Kus minu päris maa,
 Kõid jätan selle hoole
 Kes surma wäänaja.

Sa surmasse ei taha
 Mind jätta iialgi,
 Sest langen palwes maha
 Su ette põlwili.

Palwe.

Issand, ja oled meile elu ajemeks olnud põlwest põlweni! Enne, kui mäed sündsid ja enne, kui maa ja maailm sai, oled sina Jumal igawesest ajast igawesti! Oh Issand! Anna tema ihule rahulist hingamist hana süles ja ülenda tema hinge taewa rõõmu sees. Jooda teda oma puhta elu jõe weega, mis Jumala ja Talle auujärjest wälja keeb, ja anna temale süüa sest elu puust, mis on kest Jumala paradiisi!

Oh Issand! Paista sina temale walguseks läbi pimedada surma oru! Ehita teda oma õiguse luuega, sest ka tema tuleb suurest wiletsusest ja tahab sind taewas kiita ikka ja igawesti. Pühi ise surma higi otsa eest ja pisarad tema silmist ning wõta teda armuga wastu! Kaduwas põlwes külwatakse ihu, hukkaminemata põlwes äratakse ülesse, auuta külwatakse, auuga äratakse ülesse, nõtruses külwatakse, wäes äratakse ülesse.

Oh Issand! Kui sa jälle tuled suure wäe ja auuga, kui sa kõik hinged ühest taewa äärest teise kottu kogud ja kõik pisukesed ja suured enese ette seisma sead, aita siis, et ka see

hing julgusega ja rõõmu täis sinu ette võiks astuda ja sinu armastaja südamel ligidal viibida!

Mäa peal on tema küllalt valu ja waewa kannatanud ja nuttes seemet küllwi tarwis kannud, lasse teda nüüd hõistades lõigata ja omad wihud sinu taewa aita koku tunda!

Oh Issand! Tuleta ka meile meele, kui kartuse wäärt seefinane päik on, sest sina wõid meid äkitselt ära kutsuda ja meid maetakse siia mulda ilma patust pöörmata, ilma õiguse kuweta. Tuleta meele, et meie elupäewad karmle laiused on, et meie igapäew õndsja surma wastu mõistatsume targaste walmistada.

Sinu käes, oh Issand on pörgu ja surma wõtmed, sinu päralt on taewaste taewad, mis wanast ajast olnud, sinu peal seisab meie lootus elus ja surmas. Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. t. f.

Wiisil: Su hing, oh Jeesus tehku mind.

Nüüd maga hawas rahuga
Ja hinga ilma mureta,
Sust maha jäänud kuri ilm,
Kus tihti nuttis sinu film.

Rõik surelikud oleme
Ja tuleme su järele,
Kui tuleks õnnis tunnite
Meid Jeesus kutsub heldeste.

Siis taewas kofku saame weel
 Ja kiitust laulab meie keel
 Sell', kes on Omnistegija —
 Oh maga Isa rahuga!

II. Hauda kõne.

(Lapse hauda juures).

Wiisil: Müüd surmu keha matame.

Müüd mine waitse hauasse
 Sa Looja kallid seemneke,
 Üks parem maailm ootab sind,
 Sind wõtab wastu Jeesu rind!

Su elu läks tui uneke,
 Su rõdmud jäiwad hällisse,
 Ei tunda see eest saanud ja
 Mis wõitlemist siin waewaga.

Ju wara, elu hommikul
 Surm nagu sõber tuli sull',
 Ei tee sull' waewa siit maailm,
 Ei nuta walus sinu film.

Ei patt weel wõitlen'd sinuga,
 Ei saadan saanud eksita,
 Nii wagalt, ja nii puhtaste
 Sa läksid taewa rõdmusse!

Jäid ema sülle magama
 Kui ingel ilma mureta,
 Meid elu koorman'd rängaste
 Kui saame hauda warjule!

Kus oled nüüd, seal ditsed ja
 Ming kõnnid taewalistega,
 Siin sinu järel' nutame,
 Sa läksid ingli seltsisse!

Ei meie meelest kao ja
 Su lahke pale näoga,
 Sa elu palmi pakud meil
 Ja hüüad: Rahu olgu teil!

„Laste need lapsukesed minu juurde tulla
 jalärke keelge neid mitte, sest niisuguste pärast
 on Jumala riik. Tõest mina ütlen teile:
 Kes Jumala riiki vastu ei võta kui lapsuke,
 see ei saa mitte sinna sisse.“ Amen.

„Meie, armsjad leinajad, seisame siin haua
 ääres kurwa südamega. Wanemad waatawad
 oma armsa lapse peale, ema süda sulab ja tahab
 walu pärast närtsida. Suure waluga oli ta
 teda ilmale kannud, hoidnud ja oma rinnal ime-
 tanud ja nüüd peab ta teda siia sügawasse hauda
 mulla alla maha matma ja temast igawesti lah-
 kuma. Aga armsjad wanemad ja lapse ema,
 tuletage meelde, mis meie laulsime:

„Üks parem maailm ootab sind,
 Sind võtab vastu Jeesu rind.“

Pange tähele kes teie lapsukest kutsub ja kes teda ära võttis. See oli Issand, seesama kes temale elu andis ja seda elu enese juure jälle tagasi nõuab. Tema oli see kes ütles: Laske need lapsukesed minu juure tulla ja ärge keelge neid mitte. Kas tohime siis temale seda kallist lapsukest keelda, või nuriseda, et ta meie käest ära võeti, Ei mitte! Mis head oleks võinud meie või maailm temale pikal elupäewadel anda? Ei midagi muud kui waewa ja valu, risti ja wiletsust, mis meile kõikidele on osaks saanud. Siin maa peal ei oleks tema mitte üksi ihuliku piina, waewa ja valu kannatama pidanud, waid tema oleks waeft patu sisse langenud ja oma hinge õnnistuse kaotanud ja igaweste hukka läinud. Nüüd on tema sellest häda orust peasenud ja meie kohus on Hiipiga ütelda: „Sina, Issand oled annud, sina oled võtnud, sinu nimi olgu kiidetud!“

Jeesus Kristus ütles, laske need lapsukesed minu juure tulla ja ärge keelge neid mitte. Et meie kaksipidi ei hakka mõtlema, kuhu nõdra lapsukese hing ja ihu jääwad, siis lisab ta selge sõnadega kõhe juurde: Sest niisuguste pärast on taewariik. Kas ei pea meie nüüd rõõmustama ja temale kiitust ja tänu andma, selle suure õnne ja armu eest, mis sellelinaltsele lapsukesele on osaks saanud. Tema on taewas; taewas oma Õnnis-

tegija armu süles ja laulab inglite feltsiis sellele
 kütust kes teda ilma waewast enese juure kutsus.

Sina aga, oh armuline Önnistegija, kes
 ja lapsi enese juurde kutsud ja neile taewa riiki
 wõtasiid anda, anna selle lapse ihule önnist ja
 rahulist hingamist mulla süles! Ja kui sinu
 suur ülestõusmise hommik toidab, kui ingli pa-
 sunad hüüawad ja sina tuled kohut mõistma, siis
 ärata teda üles ja wõta oma armu hõlma iga-
 weste. Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas. j. t. s.

Wiisil: Müüd on see päew ju lõppemud.

Haud on su wiimne woodike
 Kus sees müüd magad sa,
 Müll wiimjel päewal Jeesuse
 Saab sind sealt kutsuma.

Siiis laske teda magada
 Jeesuse rahuga,
 Müll tema jälle röödmuga
 Saab üles ärkama!

V.

Lisa laulud

Käsitraamatu juurde wälja walimiseks,
waimuliku talituste toimetajatele.

Lapse ristimisel.

Enne ristimist.

1.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Sulle armas Jeesuse
Toome selle lapsuse,
Wõta vastu heldeste,
Patust teda puhtaks pese,
Et ta saaks ju laste liiki,
Päärida mõiks taewa riiki.

Waim ja wesi, sõna ka
Selles seisab armu seadus,
Tule siis ja õnnista,
Sinus elab arm ja headus.
Keda sina wõtad vastu,
See mõib sinu riiki astu.

Karjane oh kuule ja
Pane tähel' talle heale,
Patu laanest tuleb ta,
Loodab sinu armu peale,
Juhata ta õige teele,
Wii ta hingamise maale.

H. H.

2.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule sa.

Mu ihu film näeb paljast wett,
Mu usu film näeb armu kätt,
Sest Isa, kes on ülewal,
On wäeks ja waimuks ristmisel.

Mu ihu film näeb nõdremat,
Mu usu film näeb kuningat,
Kes wangist wõtab lumasta
Ja peseb puhtaks wäetima.

Nii kuida jäetud Jeesusest:
Ta juurde toome lapsukest,
Weest, waimust meie uueste
Siin tema lapsiks sünnime.

Oh Jeesus wõta vastu sa
See laps, mis toome usuga,
Et ta su juurde ikka jääks,
Ming elu lõpul taewa lä'eks. (Muundetud).

3.

Wiisil: Arkage, nii wahid hüüdwad.

Kes sa ennast risti lastsid
Ja pärast risti puu peal surid,
Oh elu hallil armu kaew!
Sinu juurde Issand Jeesus
Nüüd tuleb laps, kes sündin'd patus,
Tall' osaks saagu risti waew!
See laps on waimuta,

Peab uuest' sündima —
 Jeesus, Jeesus!
 Oh pese nüüd
 Kõik tema süüd
 Ja kingi talle taewast head!
 Kisti oma nime peale
 Ja kuule tema palwe heale —
 Waim tule wee ja werega!
 Arwa oma laste salka
 Ja wõta, kui su wolu palka
 Su omaiks igaweste ta!
 Su õndja süle sees
 King armu järje ees
 Ta elagu,
 King kaswagu
 Kui elust lahkub taewa töö!

4.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Sina kärsid Jeesute
 Lapsi oma juurde tuua,
 Sinu kästu täidame,
 Wõta teda uueks luua.
 Õnnistus on sinu weres,
 Pese teda armu meres!
 Laps on sündinud patu sees,
 Millest pole temal aimu,
 Puhasta ta pühäs wees,

Anna talle oma waimu,
Et ta saaks su laste liiki,
Kõlbaks sinu taewa riiki.

Sinu sõna peale siis
Saagu tehtud armu seadus,
See on ristirahwa wiis,
Selles elab arm ja headus,
Õnnis laps, kui sina katad,
Tema patud maha matad! u. n.

P ä r a s t r i s t i m i s t.

1.

Wiisil: Su sõna meile finnita.

Su nimel olen ristitud,
Weest waimust uuest' jündinud,
Sest olen sinu armu taim —
Oh juhata mind püha Waim!

Ma taewa Isa tänan sind,
Et wõtsid lapselks wastu mind,
Nüüd wõin ma ühes sinuga
Su taewa riiki pärida.

Kõik mis ja, Õnnistegija
Meil' saatnud oma surmaga,
See kõik on saanud minule —
Sa oled helde karjane.

Müüd oled ja mu abimees
Siin jelle ilma elu sees,
Ja pärast taewas annad ja
Mull' rahu rõõmu lõpmata.

Ma olen patust peasenud —
Su nimi saagu kiidetud,
Sa oled Issand algmisest,
Jääd mulle isaks igawest'. u. n.

2.

Wiisil: Oh wõitlejad, et käige peale.

Ma ristitud su nime peale
Ja mul on oja Jumalast,
Sest tõstan kiites laulu heale
Ja kiitlen ristist rängemast:
Rist minu elu uueks loob,
Rist mulle õnnistuse toob!

Ma ristitud ja kinni kaetud
Su õnnistuse kuuega.
Mu patud Jeesu hauda maetud,
Uus elu peab sealt tõusema.
Ma ristitud, nii kiitlen ma
Ja olen õnnis otsata!

Ma ristitud ja kirja pandud
Mu nimi elu raamatus,
Ma olen Jeesu omaks antud,
Kell' arm ja heldus, wägewus;

Ei jäta mind mu karjane,
Kui nõrkeb kõrbes talleke!

Ma ristitud, sest tahan jääda
Ja käia Jeesu jälgedes,
Ta järel püüan elu jääda,
Ta surma kanda südames,
Siis tema risti lipuga
Ma atvan taewa wärawa. u. n.

Armulaual.

Laulake minnes.

1.

Wiisil: Su hing oh Jeesus tehtu mind.

Ma olen waene patune
Suur jänu on su järele,
Mu koorm on ränk ja raske waew,
Oh jahuta mind elukaew!

Oh helde Snnistegija
Mu koormat wõta kergita,
Ma seisjan surma wärawal,
Ja wäriksen su risti all!

Su weri patust puhtaks teeb,
Suur armu hallik taewast keeb —
Oh halasta, oh halasta
Mu armas Snnistegija!

Ma tulen nuttes, paludes,
Suur haledus on südames.

Ei jõua peasta ilmamaa,
Ma lähen hukka sinuta!

Su juure tulen Jeesuse
Ja kumardan su ristile,
Ma nõrken patu koorma all,
Kui sa ei aita ohwri Tall.

A. R.

2.

Wiijil: Kes Jumalat nii laheb teha.

Sell' kuningal, kes werd ning elu
Ja rahwa kasuks ohwerdab,
Sell' kuningal, kes tunneb walu
Et tema Siion õndsaks saab,¹⁰₁₀
Sell' laulge, kiitke tema werd,
Ja ääretumat armu merd!

Sind kuningas ma olen leidnud
Seal kirmal paigal, Kolgatal,
Seal on su ohwri weri jooksnud,
Seal seisjan ma su risti all:
Oh eluwürst, sa peastsid mind,
Sest igaweste kiidan sind!

Kell' peastsin oma südant andma
Kui sulle, kallis kuningas?
Sa pidid mu eest surma kandma
Kui mind weel polnud olewas.
Nüüd armu laual tahad sa
Mind jälle uuest' õnnista.

(Mündetud).

3.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Müüd otsas on mu patu waew,
Mind puhtaks pesnud elu kaew,
Ma olen sündin'd waimust, weest
Ja tiidan Jeesust armu eest.

Müüd taewas tehti mullegi
Siin lahti, kui mind ristiti,
Mu usu film näeb Jeesust seal,
Kes jagab armu armu peal'.

Oh ole Jeesus abimees,
Et selle ilma elu sees
Teed käies ma ei komista,
Kui tuleb kurjus kiusama.

Oh ole Jeesus abimees
Kui rändan risti, waewa sees,
Sa kandsid risti Kulgatal,
Seal tulgu jõudu wditlejal!

Oh ole Jeesus abimees
Kui surma tund on filma ees,
Mind elu waewast ülesse
Rist wiigu sinu sülesse.

U. R.

4.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

See lapsega, oh Jeesuke
Müüd tegid armu seaduse,

Oh hoia siis ja kinnita
Sa jeda oma armuga!

Kui langeb tee peal nõdrate
Siis aita jälle heldeste,
Sa oled heldus halastus
Ja nõdradele tugewus.

Müüd juurest armust oled sa
Ta pes'nud wee ja werega,
Keed walged riided jäta tall'
Kui rändab kõrbes koorma all.

Ei jõua seista omaft wäest,
Kõik abi tuleb sinu käest,
Kes maa ja taewa tegija
See jõuab kõiki kaitseda.

Müüd armu saanud lapsuke
Lä'eb sinu nimel elusse —
Sa oled walguis, tõe tee
Jääd abiks ilma otsani.

H. R.

5.

Wiisil: Su hing oh Jeesus tehku mind.

Mu juure tulge, kutsub^õta
Meid igapäew ja armuga,
See püha Issand heldusest
Suurt lugu peab patustest.

Ei taha tema meie käest
Waid annab meile armu wäest,

Suurt taewa wara, õnnistust
Ja oma õigust, pühitsust.

Ei ole otja heldusel,
Ta katab lauda patustel
Neil', kes on waesed, wäsinud
Ja suurest waewast koormatud.

Oh tule waene patune
Ta laua juures julgeste,
Sealt saad ja jõudu, wägewust
Ning ära peastmist lunastust. (Muudetud.)

L a u a l t t u l l e s .

1.

Wiisil: Ma tulen taewast ülevalt.

Mu jüda kiidab rõõmuga
Sind helde Õnnistegija,
Sa oled südant uueks loon'd,
Mind patu wangist wälja toon'd.

Mu patu koorm on kadunud,
Su surma hauda matetud,
Suur walguš särab hingesse
Ning rõõmustab mu südame!

Ma olen uuest' sündinud,
Kui lapsukeseks muudetud,
Mul Jeesus ükski oled sa,
Ei ilmas muud ma himusta.

Jää minu juure Jeesus Krist
 Su hõlmas leian hingamist,
 Seal tunnen taewa õnnistust
 Ja ärapeasmist, lunastust!

2.

Wiisil: Ma tänan sind.

Sull' Issand laulan kiitust ma,
 Et sa mind patu waewast
 Müüd peastid oma werega,
 Ning õnnistasid taewast.

Sa pulma laual söötsid mind
 Ning elu kaljust jootsid,
 Mind lunastas su were hind,
 Su laualt sain, mis lootsin.

Müüd tänu tõuseb südamest
 Ja kiitust laulan sulle,
 Et sina suurest heldusest
 Tõid walgust, elu mulle.

Ei taha mina elades
 S'ust lahkuda siin waewas,
 Su arm mul seisku südames
 Nii äin, kui pärast taewas.

Su arm mul seisku südames,
 Su halastus mu meeles,
 Su armust taewa helduses,
 Ma laulan ingli keeles.

3.

Wiihil: Oh wõitlejad, et käige peale.

Su weri on mind puhastanud
Mu Issand ja mu kuningas,
Su ihust olen osa saanud
Ning uuest' sündin'd Jumalas,
Sest kiitust, tänu laulan ma
Sull' helde Önnistegija!

Nüüd Talle pulma kuube kannan
Ning olen puhas peiu ees,
Tall' ihu, hinge omaks annan
Ja elan tema armu sees;
Kui ilma laanes nõrken ma,
Siis juhatab mind armuga.

Ja Sust õnnistust ja elu, jõudu
Ma olen saanud Jeesu käest,
Ta annab usu tiivul jõudu,
Et lendan üle surma mäest,
Ning juure auu ja iluga
Jään Siionisse elama.

A. R.

Pulma ajal.

1.

Wiihil: Oh wõitlejad, et käige peale.

Nüüd püha kotta läh'me teele,
Oh Issand tule meiega!

Meid saada hingamise weele
 Ning abielu õnnista,
 Sest ilma sinu seltsita
 Me'e wõime kõrbes eljida.

Sa oled armust paari pannud
 Meid juba elu algmisest,
 Arm ühenduseks jõudu annud,
 Arm jäägu kestma igawest'
 Arm oled sina, armasta
 Ning õnnista meid armuga!

Su palge ees, su pühas tojas
 Nut elu meie algame,
 Ning pühas Waimus, Isas, Pojas
 On elu algus kaljune.
 See kalju peale kindlaste
 Nut elu hoonet rajame.

A. H.

2.

Wiisil: Müüd paistab meie kauniste.

Sind Isand meie palume
 Oh anna õune nendele
 Kes sinu kotta lä'ewad,
 Oh walgusta sa nende teed
 Ja kuiwata ka filma weed
 Kui sinu juurde jääwad!
 Waata,
 Saada

Meid siin teele, astu eele helde Looja!
Sina oled õnne tooja.

Kõik õnnistus on Jumalast
Kõik arm ja truudus Jeesandast
Siin elus meile antud,
Sest abielu algusel
Kõik mõtted olgu ülewel,
Kõik palwed sinna kantud.
Tule,
Kuule
Tõotusi, lubamisi, palwe heale,
Ütle Jeesand aamen peale!

3.

Wiisil: Oh võtkem Jumalat.

Küüd armus oleme
Su täna paari pandud,
Kõik jälle uueste
Siin Jeesu hooletis antud.
Ja võtku armuga
Siis heldest' õnnista,
Meid juhatagu ta
Kui saame eksima.

Ta külvab õnnistust
Ja truudust elu teele,
Ta nõuab kasiinust
Kõik teed ta rajab eele —
Oh ärgu meie ra'ad

Siiš mingu teifiti,
 Küll nuhtleb langejat
 Seefama Jumalgi!

Uuu, kiitus Isale
 Kes meie elu annud,
 Kes saatnud heldeste,
 Meid täna paari pannud!
 Ta hoiab armuga
 Ning saadab taewasše,
 Sest peame tõttama
 Siit Talle pulmale.

4.

Wiijil: Ma tulen taewast ülewelt.

Küll õndsad on need wditlejad,
 Sest wdidu krooni saavad n'ad,
 Wõit tuleb taewa Isa käest,
 Ta heldusest ja armu wäest.

Suur Jumal elu algaja,
 Kõik õnn on tühi temata,
 Kui tema aga õnneks jääb
 Küll siis kõik hästi korda lä'eb.

See pärg mis sulle antakse,
 Uuu märgiks pähe pandakse,
 See olgu täheks sinule,
 Et oled truu ja õiglane.

Ja et sa kardad Jumalat
 Ning abielu auustad,

Jääd truits abikaasale
 Ning lähed lõpeks taewasse.

5.

Wiihil: Hoia meid ja õnnista.

Jeesus sinu jälgedes
 Tahan käia truuduses,
 Juhata mind karjane
 Elu kõrbes heldeste!

Astu ise meie eel,
 Anna jõudu elu teel',
 Siis ju taewa pulmale
 Tuleb wäfind talleke.

Surnu firstu panemisel.

1.

Wiihil: Su hing, oh Jeesus tehku mind.

Su wiimne woodi walmis siin,
 Sul otsas ilma waew ja piin,
 Sind kutsub helde Jeesuke
 Siit hädaorust taewasse.

Siis mine waitse rahuga
 Sa Jeesu hõlma magama,
 Seal hingad tema rinna peal —
 Kui magus uni on sul seal!

Ei ilma marud ulata
 Su püha rahu rikkuma,
 Sa magad nagu inglise,
 Kui tõused, lähed taewasse.

Oh ülem preester Jeesuke
 See rahu kamber pühitse,
 Ja anna seni õnnist und
 Kui tuleb ärkamise tund.

Siis suure auu ja iluga
 Ta tõuseb uuest' elama
 Ning laulab kiitust Tallele,
 Kes elu, ülestõusmine. H. H.

2.

Wiisil: Nüüd hing'wad inimesed.

See õnnis tund on tulnud,
 Kus ma saan üles wõdetud
 Siit taewa rõõmusse,
 Mu armsad ärge nutke
 Waid tänu andma rutke
 See armulise Isale.

Mu elu oli maine
 Ning lühikene, waene
 Siin selle ilma sees!
 Nüüd wiis mind Jeesus taewa,
 Seal pole walu, waewa,
 Waid laulan Talle järje ees.

Sest õndsasti end peidan
 Ja wiimse woodi heidan
 Ma taewa rahuga,
 Ma olen Jeesu käes
 Ja ärtan suures wäes,
 Kui kohut mõistma tuleb ta. (Muudetud).

3.

Wiisil: - Su hing oh Jeesus tehku mind.

Su rahu kamber ootab sind,
 Sa oled Jeesu were hind,
 Siis hinga seal ja rahuga,
 Sest muld peab mullaks minema.

Su elu waew on lõp'nud nüüd
 Ning kustunud su patu süüd,
 Sind tatab Isa halastus,
 Ja armu mere sügawus.

Meil kurwastus on südames
 Ning nutame just lahkudes,
 Sa aga elad taewa sees
 Ja laulad kiitust Talle ees.

Sa kurwastad meid Jeesute,
 Ei süisgi sinust tagane,
 Sest kõige kurwastuse sees
 Sa oled ainus abimees. (Muudetud).

4.

Wiisil: Kes Jumalat nii lafeb teha.

Nüüd valmistatud wiinne woodi
 On sulle wäga kauniste,
 Nüüd sulle mõrjsja ehteid toodi
 Miska ja lähed pulmale,
 Nüüd laulab rõõmsast' sinu heal
 Suurt wõitu taewa toori peal.

Nüüd saad ja taewa Isa näha,
 Ta armu maitsta täiesti,
 Sull' paneb wõidu krooni pähe
 Su kuningas ja karjane,
 Mis filmaweega külw'sid ja
 Nüüd loikad hõiskamisega.

Mu sõbrad, laske mind siis minna
 Mu wiimse woodi rahuga,
 Mu tee lä'eb otse taewa linna
 Ning Siionisje hõiskama!
 Ma rändan Jeesu risti all
 Ja laulan kiitust kuningal'. H. H.

5.

Wiisil: Su hing oh Jeesus tehku mind.

Nüüd aidade mind woodisje,
 Kus Jeesus teinud aseme,
 Ma waene, wäfind rändaja
 Ta rinnal tahan puhata!

Kui magus uni on mul seal,
 Kus waikinud on tormi heal,
 Ning läbi haura pimeda
 Saab elu walguš šärama!

Küll tuleb tund, mill' ilmamaa
 Lä'eb hukka auu ja iluga,
 Mu kalju, Jumal algusest
 Šäeb seisma nüüd ja igawest'.
 See kalju peale loodan ma
 Ning lähen mulda magama,
 Kui hüüdwad ingli pašunad
 Siis Šeesu lapsed ärkawad.

M. R.

6.

Wiijil: Nüüd hing'wad inimesed.

Su wiimse woodi šisse
 Sind tõstab Šeesus ise,
 Nüüd saad ša rahule!
 Küll nõdrad meie wäed,
 Siin taewa ingli käed,
 Kes walmistawad aseme.

Mind Šeesus wastu wõtub
 Ja mulle appi tõttab,
 Kui ilmašt lahkun ma,
 Mu šõbrad, ärge nutke
 Waid tänu andma rutke,
 Sell' les mind kutsub armuga.

Oh hinga wäsin'd, waene,
 Sind kattis mure laene
 Maailma mere peal!
 Sa jõudsid risti kanda,
 Müüd oled jõudnud randa,
 Sul wiimne ase walmis seal!

(Muudetud).

7.

Wiisil: Kes Jumalat nii laheb teha.

Müüd hingad ja su raskest waewast,
 Sind röömustamas Jeesuke,
 Hing ära peasnud surma laewast
 Ja üles tõusnud taewasse,
 Seal seisad walge riide sees
 Sa Lunastaja järje ees.

Maailm on wilets wangi koda,
 Ei õnne, röömu asu fiin!
 Meil osaks waew ja surma oda
 Ning raske rist ja häda, piin,
 Siin nutab wäsin'd rändaja,
 Saab Siionisfe, hõistab ta.

Meil kõigil tuleb ilmaft minna,
 Ja nõuda elu õndsamat,
 Kui saame kord siit taewa linna
 Seal kuitatame pisarad.
 Kui mööda surma tunnife,
 Siis saame taewa röömusfe.

(Muudetud).

8.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Nüüd puhka ilma waewa peale
 Sa Jeesju süles igawest',
 Ta kuulis sinu palwe heale,
 Kui otjis kõrbes tallekest.
 Nüüd wiib sind uue elusse,
 Seal laulad tänu temale.

Seal saab see karjane sind toitma
 See taewaliku mannaga,
 Su ihule saab walguš koitma,
 Kui taewa pilwis tuleb ta,
 Siis Jeesus ilmub suureš wäes
 Ja kannab wõidu lippu käes.

Siis tahan Jeesju wastu tõtta
 Ja üles tõusta hana seest,
 Ta risti tahan lipuks wõtta,
 Ning teda kiita kõige eest
 Mis elus, surmas saanud ma,
 Mis ta mul saatnud surmaga.

u. n.

Surnu saatmisel.

1.

Wiisil: Mu elu Kristus ise.

Ma jätan ilma maha
 Ja lähen minema,

Siin wiibida ei taha,
Siin olen wõdras ma!

Kes mulle elu andis
On teda wõtnud ka,
Kes koorma peale pandis
Ka aitab kannata.

Siin pole jääd'wat linna,
Siin, põrmus kaduwas,
Sest tõttan üles; sinna
Kus Jeesus elamas.

Mu Jeesus eele läinud,
Kes elas ilma peal,
Mu usu film on näinud
Kui kaunis, kallis seal!

Sest jumalaga maja
Ja kõik mu armsamad,
Mull' pole mingit waja,
Mind inglid ootawad! H. H.

2.

Wiijil: Müüd furnu keha matame.

Mu ihu tõtta hauale,
Hing rutta taewa riigisse,
Mu elu aeg on saanud täis
Ning surma tuul m'ust üle käis.

Siin nõder koju hauda lä'eb,
Waim Isa juure ikka jäeb,

Surm närtfitanud diekest,
 Ta taewas õitseb igawest'.

Seal näeb mu film nüüd Jumalat
 Jerusalemma kuningat,
 Kes linna kuldse järje peal,
 Kui paistaks tuhat päikest seal.

Seal on see laste kogudus
 Ja tema were osaus,
 Nad palmi oksa kannavad
 Suurt tänu, kiitust annavad.

Seal on see õnn, mis lõpmata,
 Mis see maailm ei tunda saa,
 Seal wagad, pühad wanemad
 Uut Talle laulu laulavad.

Oh laste minna, rutata
 Mind Talle ette hõisk'ma,
 Kes äädikat ja sappi jõi.
 Mu surma sisse elu tõi. (Muudetud).

3.

Wiisil: Nüüd furnukeha matame.

Ma olen wiimsel reisi teel,
 Mind wiimast korda näete weel,
 Mu ihu läheb mullasse,
 Hing Tsamaale kaugele.

Maailmas oli waew ja piin
 Suur orja koda ohkab fiin,

Nüüd rahu riigi wärawad
Mull' kaugele filmi säravad.

Siin olin wangis Paabelis
Nüüd aga laulan Siionis,
Küll sinna ihkas minu meel,
Ta järel' nutsin elu teel.

Ei jõua keegi pidada,
Oh tötakem siis minema —
Jää Jumalaga ilmamaa!
Ma olen taewa pärija. u. n.

4.

Wiisil: Nüüd hing'wad inimesed.

Nüüd Jeesus rahu annud
Ja on sind taewa kannud
Su lapsepõlwe sees.
Sa oled peasnud waewast,
Nüüd leiad rõõmu taewast
Seal Jumala auujärje ees.

Siin selle ilma elu
Täis ahastust ja walu
Ja filma pisaraid,
Kes aga peasnud ära,
Ei kuule patu kära,
Ei õhtamisi raskemaid.

Meil kõigil tuleb minna
Siit ilmaist üksford sinna

Su rahu riigisje.
Meid kõiki surra hästi,
Mia. See on...

6.

Wiisil: Su sõna meile kinnita.

Oh hing, miks aega wiidad ja,
Kas surm ei tule rutuga?
Kas manitseja pole seal,
Kes seisab haua kalda peal?

Ets mõtle ja, oh inimene
Et elu aeg on üürrike —
Kui langeb wili niitja ees,
Nii langeb rahwas ilma sees!

Meil päewad läh'wad lennates,
Oh seisaks surm meil siidames,
Oh teaksime et wara, küld
On haua äärel põrm ja muld!

Oh kuningas ja Jumal ja
See põrmu peale halasta,
Kui on ta armu otsinud
Siis saagu õndsaks arwatud!

Ja kui ta elus ekhis siin
Siis sinu rist ja surma piin
Weel kostu taewas tema eest,
Kui tõuseb üles haua seest.

U. K.

7.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Et surm mul tuleb, seda tean,
Sest mina olen põrmuke,

Ma põrmu langema siin pean,
 Nii on su püha tahtmine.
 Oh ole, Õnnistegija
 Sa elus, surmas minuga!

Mill' aga suren, ei ma tea,
 Võib pea tulla tunnike!
 Mu elu Issand helde, hea
 Siin määrab aega minule,
 Ta poole pööran palwega:
 Mind surma vastu walmista!

Ei tea ma kus surm mind nõuab,
 Ja kuhu maetakse mind,
 Kui elu õhtu kätte jõuab,
 Siis südamest ma palun sind:
 Oh ole surmas minuga,
 Mind armu hõlma wõta ja!

Sa hauas rahu aset annad,
 Su inglid mind seal hoiawad,
 Mu waimu üles taewa kannad,
 Kus rahu palmid lehkawad,
 Nii jään ja olen sinuga
 Ma igawesti elama.

(Muundetud).

8.

Wiihil: Mu elu Kristus ise.

Sa oled taewa läinud
 Mu armas lapsuke,

Kui lind, mis tormis käinud
Lä'eb ema tiivule.

Sa õitsetsid siin ilmas
Kui rõõmus roosike,
Sul noorus säras filmas
Kõik rinnus kewade.

Siis tuli surma käsi
Ja niitis lillekest,
Surn oma töös ei wäsi
Maailma algmisest.

Nüüd Saalemis su ase,
Seal laulad rõõmsasti
Ei Jeesus lapsi lase,
Neid wõtab sülesse.

Kes wõib su õnne tõita,
Sind hoida sïdemis?
Sa jõudsid noorelt wõita,
Nüüd laulad Siionis.

U. R.

Surnu matmisel.

1.

Wiisil: Mu elu Kristus ise.

Sa oled mullast loodud,
Lä'ed mulda jällegi
Sind kutsub Issand Jeesus
Siit ilmast tagasi.

Siin ilmas oli finul
 Küll kanda raske rist,
 Müüd ristist saad sa elu
 Ning leiad hingamist.

Sind Jeesus lunastanud
 On oma were wäes,
 Ta äratab sind üles,
 Kui elu hommit käes.

Sest mine Jeesu nimel
 Sa mulda magama,
 Seal puhkad pühas rahus:
 Ei waewa tunne ja!

Sa tõused, lähed taewa
 Siis auu ja iluga,
 Seal laulad Isal kiitust,
 Seal on su päris maa. A. R.

2.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Koju poole tõtta sa
 Ära sellest surma waewast,
 Jeesus kutsub armuga,
 Tahab sulle anda taewast:
 Rahu põlwe, isa maja
 Rõõmu, ja kõik mis sul waja.

Hauas leiad aseme,
 Seal sa hingad Isa süles,

Hauas hingas Jeesuke,
 Sealt ta äratab Sind üles.
 Tema pühitses sul haua,
 Ratab taewas pulma laua.

Õnnis, wäga õnnis ja
 Et ja peasid ilma karest,
 Ilm ei wõin'd sind aidata
 Elus, surmas, ega pärast!
 Jeesus wõib sind taewa kanda,
 Oma riiki sulle anda. u. n.

3.

Wiisil: Kes Jumalat nii laheb teha.

Surm käsib kõiki ilmaft jõuda,
 Kõik peame ükskord surema,
 Ei anta meile ette teada
 Mill ajal, tunnil tuleb ta.
 Siin sõber maga surma und,
 Wõib homme mulgi tulla tund.

Surm käsib kõiki ilmaft jõuda,
 Kas olgu rikas, waene ta,
 Siin waraks saab kuus tirstu lauda
 Ja surma haua sügawa,
 Sest warata on tulnud ta
 Ja warata peab minema.

Surm käsib kõiki ilmaft jõuda,
 Sest walmistage hoolega,

Kõit ihud saavad pandud hauda
 Ning peavad jälle tõusema.
 Sell' aga elukuningas
 Kes elas, sureb Jeesandas.

(Mundetud).

4.

Wiisil: Mu elu Kristus ise.

Nüüd peased fina ära
 Siit hädast, waewast ka,
 Sest sulle abiks tulnud
 Su Önnistegija.

Ta kandis su eest waewa,
 Ta tatus sinu süüd,
 Sind ilmaft jaadab taewa,
 Ja önnistab weel nüüd.

Küll oli wilets raske
 Siin kõrbes kõndida,
 Maailm ei tahtnud laste
 Siin käia Jeesuga.

Sa aga lambiks wõtsid
 Ta sõna elu teel,
 Ning taewa poole tõtsid
 Ka jurma tunnil weel.

Nüüd jõudsid, inimene
 Sa wõita Jeesu wäes,
 Seal rõõm on igawene,
 Sul wõidu palmid käes.

Siin paneme su ihu
 Müüd mulda murega,
 Seesama põrm ja pihu
 Saab jälle ärkama. A. R.

5.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Taewa poole läheme,
 Kõrbest Kaanani maale,
 Waim siit ihkab ülesse
 Taga tähti rahu ra'ale
 Siin me'e rändame weel waewas
 Päris isamaa on taewas.

Taewa poole lenda sa
 Minu waim, seal on su ase,
 Ära ilma armasta
 Ega lõpetks petta lase,
 Jeesus läinud taewa eele,
 Tõtta tema järel' teele!

Taewa tahan minna ma,
 See mul olgu ülem hiiie,
 Jeesuga end ühenda
 Olgu minu wiimne püie.
 Saatke siis mu ihu hauda,
 Hing lä'eb taewa pulma lauda.

(Muudetud).

6.

Wiisil: Kes Jumalat nii laseb teha.

Ma kannan surma idu ihus,
Ja kõnnin haura kalmule,
Ning igas elu õnne wihus
On närtsin'd surma lilleke,
Nag lendes lä'eb, ei ütle ta
Mill' pean koju minema!

Nii tunnike on mulle jõudnud
Kui wa'est ei märkan'd minu meel,
Ma surma orust läbi jõudnud
Ja olen wiimsel reisi teel:
Oh Issand anna andeks ja
Kui ma ei mõistnud walwada!

Suur armastus on suur kui meri,
Su halastus on otfata,
Meid puhtaks peseb sinu weri,
Sa surid mu eest waluga,
Müüd suurest armust, were wäest
Saan andeksandmist sinu käest.

Su peale tahan mina waata
Siin surma kahwatuses weel,
Sa wõtad minu heldest' saata
Siin surma orus, wiimsel teel,
Ning wõtad wästu taewa sees,
Kus igawene rõõm on ees. A. H.

7.

Wiisil: Ma tahan jätta maha.

Ma lahtun sellest ilmast,
 Kus wõdras olin ma,
 Mul pisar lõpnud silmast
 Ja ohkamine ka.
 Müüd wiiaксе mind hauda
 Maa, ema riipesse,
 Hing asub taewa lauda
 Ja lendab kõrgele.

Kus mina tahan minna
 On õnnis, püha maa,
 Kui jõuan kord ma sinna
 Seal rõõm on lõpmata ;
 Seal wõidu palmi kannan
 Ja kiidan Jssandat,
 Tall' tuhat tänu annan,
 Et peastis wiletsat.

Sealt ingli laulu lugud
 Mu kõrwu kõlawad,
 Kõik ilma rahwa sugud
 Seal kiitwad Jssandat.
 Mis siin ma külv'sin nüttes,
 Seal lõikau hõiskades,
 Müüd lähen teeles ruttet
 Ja elan Jeesuses.

U. R.

8.

Wiisil: Su hing, oh Jeesus tehku mind.

Jää Jumalaga ilma maa,
 Jää Jumalaga rahwas ja,
 Mu sugulased, tuttawad,
 Kõik jäägu Jumalaga n'ad!
 Te'e wiite mind küll mullasse,
 Oh waatke koidu kullasse:
 Seal päike tõuseb uueste,
 Nii mul on ülestõusmine.

Nii kuidas kaob udu wöö,
 Nii lõpeb minu haura öö;
 Kui elukoit on kumamas,
 Ma ärkan hauras sügawas.

Mu waim mis lendas ülesse
 On Isa waimust osake,
 See elu jäde kõrgusest
 Ei kustu iial, ei igawest.

Seft surm on magus minule,
 Haud waitne püha paigake —
 Oh õndsad need, kes usuwad
 Ning kiitwad surmas Jumalat! u. n.

Haura juures.

1.

Wiisil: Su hing oh Jeesus tehku mind.

Oh lapsukene hinga siin
 Sul oli iirikene piin,

Ja üürikene elu ka,
Kui unenägu kadus ta!

Sul oli kord ka kewade
Siis õitsetid kui roosike,
Sind hoidis helde ema rind,
Nüüd surma käsi murdis sind.

Mu waimu wõttis Jeesuke
Siit häda orust taewasse,
Nüüd elad sina Saalemis
Ja laulad kiitust Siionis.

Nüüd randa jõudnud laewake,
Mis hilja läks weel merele,
Maailma maru mürinad
Nüüd taga selja kohawad.

Su ihu lä'eb nüüd mullasse,
Waim lendab üles kõrgele,
Kui hüüdwad ingli pasunad
Siis Jeesu lapsed ärkawad.

H. H.

2.

Wiisil: Oh Jeesus ülem abimees.

Nüüd lapsukene õrnaste
Sind wiimse woodi pandi,
Mis pühitsenud Jeesuke,
Sul rahu paigaks anti.
Siin magab ihu warju all,
Hing laulab kiites Jumalal
Seal kõrges taewa tooris.

Su hana jisse waatame
 Ta sügaw, turb ja pime,
 Sealt Jeesus tõusis ülesse,
 Nüüd hüüab sinu nime
 Kui tuleb suure auuga,
 Siit niisu seemet koguma
 Mis küllwas tema käsi.

Küll siis kõik filmad kuiwawad
 Kui kuldne koidu kaste,
 Kui ingli laulu helinad
 On kuulda wägewaste ;
 Nüüd wagad lapsed tõusege
 Ning tulge Jeesu rinnale,
 Oh tulge Talle pulma!

A. R.

3.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Nüüd olen mina mulda maetud
 Ning pean rahus puhkama,
 Mu ihu põrmus kinni kaetud
 On Jeesu surma linaga,
 Ta higi rätik on mu peas,
 Sest olen taewaliste seas.

Mu ihu hingab seni mullas
 Kui kutsub taewa karjane.
 Siis ärkan uuest' koidu tullas
 Ning tõttan tema järele,

M'ust pime haud siis maha jäeb.
Hing ingli seltsis taewa lä'eb.

Seal kallis walguš mulle toidab
Ning paistab Talle päikene,
Mind Iša taewa mannal toidab
Ning jahutab mind heldeste;
Ta pühib filmist pišarad,
Kõdik leinamised lõpewad.

Miks teie siis weel nuttes käite
Ning kurvastate raskeste,
Te'e minust küll weel maha jäite,
Küll jõuate mu järele.

Weel surma sirp on lõikamas —
Oh õnnis, kes end walmistas! u. R.

4.

Wiisil: Su hing, oh Jeesus tehku mind.

Haud kallis rahu kambrite
On warju paigats minule,
Müüd lõpnud otša ilma waew
Ning rahu randa jõudnud laew.

Ma kaon ära ilma pealt
Ei kuule rõõmu, nuttu healt,
Siin langeb põrmu põrmuke,
Et aset anda teistele.

Siin kaob ema laste eest,
Seal leinab naene oma meest,

Sest selle mulla mätta all
 Truu süda jahtub sügawal!

Oh helde Jeesus tröösti sa
 Kes järel' jääwad leinama,
 Neil ole ise abimees,
 Et n'ad ei lange ilma sees.

Neid ilmaš wotta talluta
 Ning lõpetš saada rahuga,
 Kui jõuawad mu järele
 Su juure taewa rõõmusse. (Mundetub).

5.

Wiisil: Jerusaleem ja kallis taewa linn.

Nüüd Jumalaga minu omaksed —
 Oh ärge leinage!
 Ei kao ma, waid lähen seda teed
 Mis tõuseb taewasse.
 Mu ihu hingab mullas;
 Kui iwa põllu sees,
 Hing elab nende hulgas
 Kes Talle järje ees.

Mu sõbrad, sugulased tänage
 Et Issand peastnud mind!
 Ma lähen häda orust taewasse,
 Kui laanest wäfind lind.
 Küll olen kaua ootnud
 Ja kaua kurnud siin,

Ma peastja peale lootnud —
 Müüd lõp'nud waew ja piin.

Oh õnne, rõõmu ilma lõpmata
 Seal taewas ülewal!
 Kus Jumal elab oma rahwaga
 Kui isa heldusel.
 Ma sinna tahan jõuda
 Siit häda oru seest,
 Jerusalemma jõuda
 Ja peasta patu eest. (Muundetud).

6.

Wiisil: Sü hing, oh Jeesus tehku mind.

Siin on see paik, kus mina ka
 Saan eluwaewast puhata.
 Si antud rahu orjale,
 Müüd annab seda hauake.

Mu hing ja ihu kannatas
 Kui olin ilmas orjamas,
 Mind põlg'sid rikkad, wägewad,
 Müüd peastis Jumal wäetimad.

Kui rahuliste hingam siin,
 M'ust maha jäänud waew ja piin,
 Sest Jeesus, Õnnistegija
 Mul pühkis filmist pisara.

Oh Issand anna õnnist und,
 Las' mulle jõuda ka see tund,

Mill' tuled taewast auuga
Ja wõtad kõiki ärata!

Siiš kiidan suure healega
Sind halastaja lõpmata!
Et peastšid ja mind, nõdrakešt,
Siit patu wangist, orjusešt.

A. R

7.

Wiijil: Su hing, oh Jeesus tehku mind.

Siin auuta meie külwame
Üht nõtra seemet mullasse,
Ei ole hiilgust rikkust tall,
Ta waene, wilets taewa all!

Maailm see waatab kõrgusešt
Ei pane tähel' tühjakešt,
Kes waene selle elu sees,
Sell' pole wäärtust ilma ees.

Suur Jumal mõtleb teisiti:
Ei tee ta wahet sugugi,
Kas wägew würst eht sulane
• On tema paistel põrmuke.

Maailm saab ükskord kohtuma,
Kui taewa pilwis tuleb ta
Kning oma lasteks märgib need,
Kell' puuduwad siin kuld ja teed.

Suur Jumal taewa heldusešt
Nüüd õnnistagu nõdrakešt —

Mis nõtruses fiin külwame
See tõusku wäes ülesse. ¶ u. n.

8.

Wiisil: Mu Jeesus ülem abimees.

Müüd hinga rahus isa taim
Siin pühas õndsas paigas,
Su hing ju õnnis taewa waim
Ta elab Jeesu majas.
Sa oled hästi wõidelnud,
Su jooksmine on lõpetud,
Sa elu krooni saanud.

Mii kui fiin selle haura öö
Su ihu kinni katab,
Mii lõpeb ilma waew ja töö,
Sind muldne hoone matab,
Ei ole kahju sinul sest,
Sa elad pärast igawest'
Seal rõõmsas rahu riigis.

Siin peab ema oma last
Küll nuttes sülest andma,
Surm lahutab ta armsamast,
Ning paneb risti kandma:
See koid on silmapilkmine
Ning lõpeb haura äärele,
Kust tee lä'eb rõõmsa taewa. (Muundetud.)

Salmid

hana ääres ehk risti peale.

A. R.

1.

Endjad on kes surnud Issandas,
Pühäs rahus on n'ad hingamas.

2.

Ma olen elu ülestõusmine
Kes minu sisse usub, ei jää surmasse.

3.

Ma tean et mu Lunastaja elab weel,
Ta juurde rändan elust surma teel.

4.

Mullast oled sina wõetud,
Põrmuks pead saama sa,
Mullast Issand äratada
Wõtab wäe ja auuga.

5.

Mu Lunastaja elab weel
Mull' aset walmistamas eel.

6.

Surm pole muud kui magus oni,
Ta tekitab uue hommituni.

7.

Siin magab taewa taimete,
Tal osaks ülestõusmine.

8.

See dieke, mis närtsinud,
Saab taewa kastel niijutud,
Ta ärkab uue iluga,
Kui ilm saab hukka minema.

9.

Kes surid kindla usuga,
Ei pea surma nägema.

10.

Kes elus Jeesu juurde lä'eb
See põrgu peale seisma jäeb.

11.

Kes elus jündis uueste
See astus maapealt taewasse.

12.

Uus elu säde, seemnete
Ei kustu, kao põrmusse.

13.

Siit elu tee lä'eb taewasse,
Rist, reisi märk jäeb järele.

14.

Sul püha olgu hana koht,
Sest siin on lõpnud hädaoht,

Ja siia saad end fina ka
Maailma maruõ warjama.

15.

Elu õnne pilgu oled unistanud ja —
Igapõene elu on ilma otsata.

16.

Pilwe warju läts kurwalt päike,
Päike särab suurema iluga, kui kadunud äike.

17.

Mis nõtruses siin külwame
See tõuseb wäes ülesse!

18.

Wend, hinga wõitlemise waewast,
Sa wõidu krooni leiad taewast.

19.

Magust und full' Zumal andku,
Inglid waimu taewa kandku!

20.

Reõ seemet külwab nutuga,
Saab hõiskades seal lõikama.

21.

Reõ kannatanud ilma peal,
See rahu palmi kannab seal.

22.

Weel wiimne waate, filmapilk —
Siis kaob põrmus kaste tilk!

23.

Teesuga
Tõusen ma!

24.

Mis tarwis suurus, wägewus?
Et warjaks haud ja pimedus!

25.

Onn on nii muutlik, tühine
Kui kõrbes kaste piisake!

26.

Siin räägib iga ristike,
Kui kaduw põrm on inime!

27.

Las' ilma päike weerda teal
Mul püham päike paistab seal.

28.

Kõik võtab vastu wana emalik maa,
Tema rüpes midagi otsa ei saa!

29.

Ra mälestused võivad kaduda,
Iga armastus jääb igaweste elama.

30.

Ma tulin ilma halasti,
Ses olekus lä'en tagasi.

31.

Mis oli elu? Uneke
Kust surma järel' ärkame.

32.

Siin lõpnud töö ja tegewus
Ei lõppen'd Iha armastus.

33.

Mis märkust jätan ilmale?
Kõik seda räägib ristike!

34.

Kohisejad elu laened kõrgelt käisivad —
Selles rahu rannas waitisivad nad!

35.

Sind armastasin, isamaa
Kui seda ko ei märkan'd ja —
Weel wiimne terwis sinule,
Kui heidan wilu woodisje!

36.

Mis aitab wõimus, wägi, kuld —
Seesama maa ja wilu muld!

37.

Suur tänu sulle, isamaa,
Et andsid aset puhata!
Ma nõudsin sinu õnne, head —
Weel pärast kosuma ja pead!

38.

Siin lõpnud rõõmud, lusti pe'od,
Mu järel käivad head teod.

39.

„Maailm on minu,“ mõtleb wahwa, wägew mees,
Kord kahwatab ta weitse mulla künka sees!

40.

Kui suudaks rääkida mu kange keel —
„Oh kartke Jumalat!“ ma hüüaks weel.

41.

Küll elu magus otsata,
Ta puhta taewa paistega,
Weel puhtam walguš, päikene,
Kus usu tiiwul lendame.

42.

Mu wiimne soow on, isamaa!
Et tõe walgel tõuseks ja,
Ning jätaiks helde Jumala
Su rahwa ringi asuma.

43.

Sulle, surelik wdime tänu täiest' anda,
Sina mõistjid elus rahwa saatust kanda,
Armastasid isamaad, tegid rahwa kasuks tööd
Head ööd! Head ööd! Head ööd!

44.

Kabel on jumalik külvi maa,
Teda kastetakse kõige puhtamate pisaratega.

45.

Kui paned die hauale
Siis tõsta filmad illesse —
Ei märka sest ma midagi,
Kuid Jumal näeb ometi.

46.

Kui loed ja rida risti pealt,
Siis tuuled nagu kaibe healt:
Tu luitunud mu ristike,
Sull' pannakj' wastne mättale!

47.

Kaugel, kõrgel tähed hiilgavad,
Kaugemal veel aiman kodu maad.

48.

Õnn on kuu sule pilweke,
Mis kaob õhtu ehasse.

49.

Elu õnnest mõistfin õpetusi ilmale hüüda,
Ise ei mõistnud ma kunagi elus õnne kinni püüda!

50.

Õtšas ja igawene —
Mõista seda, oh inimene!

Sind 50 Kop.